

१. जिल्ला परिचय

१. परिचय

नेपालको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र गण्डकी अञ्चल अन्तर्गत पर्ने स्याङ्जा जिल्ला एक पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको सदरमुकाम समुद्री सतहबाट ८५० मीटर उचाइमा रहेको स्याङ्जा बजार हो । यो जिल्ला समुद्र सतहबाट न्युनतम ३६६ मीटर (केलादी) देखि अधिकतम २,५१२ मीटर (पंचासेको लेक) सम्म उचाइमा रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा तनहुँले, पश्चिममा गुल्मीले, उत्तरमा पर्वत र कास्कीले र दक्षिणमा कालीगण्डकी नदीसंग पाल्पा जिल्लाले सिमाना छुट्याएको छ । स्याङ्जा जिल्लालाई सुनौली पोखरा जोड्ने सिद्धार्थ राजमार्गले करिब ब्रीचबाट पूर्व र पश्चिम गरी विभाजन गरेको छ । मुग्लिङ नारायणगढ सडक निर्माण नहुँदै सुनौली-पाल्पा-स्याङ्जा-पोखरा-काठमाडौँ सम्म पुग्ने नेपालको मुख्य लोकमार्गको रूपमा रहेको स्याङ्जा जिल्लामा हाल ७९ कि.मी. पक्की सिद्धार्थ लोकमार्ग भित्र यातायात संचालन हुँदै आएको छ । त्यसैले यातायातको दृष्टिकोणले स्याङ्जा सुगम पहाडी जिल्ला भित्र पर्दछ । हाल स्याङ्जा नेपालको सबै भन्दा ठूलो जल विद्युत परियोजना-कालीगण्डकी ए (१४४ मेगावाट), सबैभन्दा ठूलो पहाडी सिंचाई योजना-चापाकोट टार सिंचाई योजना (१००० हेक्टर), नेपालको पहिलो नमुना ग्रामीण पर्यटन गाउँ पञ्चमूलको सिरुबारी, नेपाल कै नमुना मानिने पाल्पा र स्याङ्जाको सिमानासंग जोड्ने कालीगण्डकी नदी माथि रहेको राम्दीको पुल र दूध, सुन्तला, अदुवा र कफी उत्पादन गर्ने जिल्लाको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरिसकेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार स्याङ्जामा २,८९,१४८ जना मानिसहरू अक्सर बसोबास गरेका छन् । यो जिल्लाले नेपालको क्षेत्रफलको ०.७९ प्रतिशत र जनसंख्याको १.०९ प्रतिशत अंश ओगटेको छ । ७५ जिल्ला मध्ये स्याङ्जा क्षेत्रफलमा ६४औँ र जनसंख्यामा ३३औँ स्थानमा रहेको छ ।

२. ऐतिहासिक परिचय

यद्यपि जिल्लाको ऐतिहासिक रूपरेखा र नामाङ्कन सम्बन्धमा कुनै आधिकारिक एवं भरपर्दो अभिलेख प्राप्त भएको छैन तापनि हाल सम्म प्राप्त विभिन्न अभिलेख र जानिफकार व्यक्तिहरूको कथन समेतको आधारमा स्याङ्जा जिल्लालाई प्रागः ऐतिहासिक कालमा भृगु ऋषिको तपस्यास्थल (हालको चण्डीभञ्ज्याङ्ग गाविसको भृगतुम), श्रवण कुमार र अन्धाअन्धीको किंवदन्तीसंग जोडिएको आँधीखोलाको उद्गमस्थल अन्धाअन्धी दह र स्वस्थानी ब्रतकथामा उल्लेख भए अनुसार सती देवीको शेषअंग पतन भएको छाड्छाड्दीको छाँया क्षेत्र आदिको भौगोलिक स्वरूपमा लिन सकिन्छ । प्राचीन कालमा हालको स्याङ्जा जिल्लाको भूबनोट दक्षिण र दक्षिण पश्चिमको पवित्र धार्मिक नदी कालीगण्डकी किनारका सेतीबेणी, रू क्षेत्र, केलादीघाट, राम्दीघाट, छाँया क्षेत्र हुँदै उत्तर पंचासेधाम (बालाचतुर्दशीका दिन मेला लाग्ने स्थान) वरिपरिको धार्मिक पवित्रस्थल भनी शास्त्रहरूमा उल्लेख भएको पाइन्छ । प्राकृतिक, सांस्कृतिक र मनोरम दृश्यहरूबाट सौन्दर्यित स्याङ्जा जिल्लाले, नेपाल एकीकरण पूर्व चौबिसे राज्य अन्तर्गत छ टुक्रे रजौटाहरू गह्रौँ, भीरकोट, सतौँ, नुवाकोट, ढोर र पैयुले आफ्नो ऐतिहासिक पहिचान बोकेको छ । ढोर र पैयुको धेरै जसो भूभाग क्रमशः तनहुँ र पर्वतमा विलय भएपछि बाँकी चार रजौटाबाट शासित भूभाग नै आधुनिक स्याङ्जा जिल्लाको पहिचान बनेर रहेको छ ।

३. जिल्ला नामाकरण

यस जिल्लाको नाम स्याङ्जा रहनुमा विभिन्न कथनहरू पाइएका छन् । तिनहरूमा निम्न कथनहरू प्रमुख छन् ।

१. अठारौं शताब्दीतिर आँधीखोला उल्टै बढेर आएपछि ठेलिएछ । यसरी ठेलिएको देखेपछि मानिसहरूमा हाहाकार मच्चिन थाल्यो । एक जना सज्जन बृद्धले भगवानलाई पुकार्दै खोलो “स्याङ्ग जा” भन्ने कामना गरेछन् । बृद्धको कामना सँगै ठेलिएको खोलो स्याङ्ग खुलेर गए पछि “स्याङ्ग जा” को अपभ्रंस भएर स्याङ्जा हुन गएको हो भन्ने भनाइ रहेको छ ।

२. एकीकरण पूर्व सेन वंशीय चौबीसे राज्य अन्तर्गत सतौ, गह्रौ, नुवाकोट र भीरकोट राज्यमा विभक्त भै “सेन जा” भन्दै कालान्तरमा स्याङ्जा नाम रहन गएको हो भन्ने भनाइ पाइन्छ ।

३. यस जिल्लामा सिंजाली मगरहरूको ठूलो बस्ती भएकोले उनीहरूकै “सिंजाली” थरबाट अपभ्रंस भएर यस जिल्लाको नाम स्याङ्जा हुन गएको हो भन्ने भनाइ पनि छ ।

यी कथनहरूको आधारमा हाल जिल्ला सदरमुकाम रहेको स्थानको नाम स्याङ्जा रहन गएको र तत्कालिन अवस्थामा यो ठाउँ जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र हुनुका साथै पर्वत, बाग्लुङ, म्याग्दी, मुस्ताङ र तनहुँ जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक नाकाको रूपमा पनि परिचित नाम भएकोले नै जिल्लाको नाम पनि स्याङ्जा नामाकरण गरिएको अनुमान गर्न सकिन्छ ।

४. भौगोलिक अवस्थिति

यस जिल्लाको क्षेत्रफल ११६४ वर्ग कि.मी. रहेको छ । भूगोलमा यो जिल्ला पूर्वी देशान्तरः ८३° २७' देखि ८४° ४६' सम्म तथा उत्तरी अक्षांसः २७° ५२' देखि २८° १३' सम्म रहेको छ । पूर्व - पश्चिम लम्बाइ २२.५०८ देखि ५२.३५५ कि.मी. सम्म रहेको र पूर्व पश्चिम लम्बाइ औसतमा ३२ कि.मी. रहेको छ । उत्तर - दक्षिण चौडाई २.७७३ देखि ३७.८३९ कि.मी. सम्म र सरदर चौडाइ २० कि.मी. रहेको छ ।

५. हावापानी

उचाईको आधारमा जिल्लाको हावापानीलाई तीन भागमा बाँड्न सकिन्छ ।

क) उष्ण जलवायु : जिल्लाको १५ प्रतिशत भू-भाग मुख्य गरी होंचो तथा खोंच र नदी किनारमा यो हावापानी पाइन्छ ।

ख) समशितोष्ण जलवायु : जिल्लाको ७० प्रतिशत भू-भागमा यो हावापानी पाइन्छ ।

ग) शितोष्ण जलवायु : जिल्लाको बढी उचाइ भएका १५ प्रतिशत भू-भागमा यो हावापानी पाइन्छ ।

यस जिल्लाको दक्षिण तथा नदी किनारमा अधिकतम तापक्रम ३५° सम्म पुग्दछ भने जिल्लाको औसत अधिकतम तापक्रम ३१.६° सम्म र औसत न्यूनतम तापक्रम ६° सम्म रहन्छ । स्थान अनुसार तापक्रममा केहि फरक परेको हुन्छ ।

जिल्लाको वार्षिक सरदर वर्षा २८८९ मि.मि. रहेको छ । स्याङ्जा जिल्लाको उत्तर भागबाट दक्षिण भागतिर वर्षा

कम हुँदै जान्छ । कुल वर्षा मध्ये मनसूनी वायुबाट वर्षातको मौसममा करिब ८० प्रतिशत र पश्चिमी वायुबाट हिउँदमा करिब २० प्रतिशत पानी पर्दछ ।

६. भौगोलिक बनावट र उर्वराशक्ति

यस जिल्लाको भू-बनावट कडा तथा नरम चट्टानले बनेको अग्लो होचो (भिरालो तथा ठाडो भिरालो) रहेको छ । जम्मा भू-भागको ४३.३ प्रतिशत जग्गामा खेती गरिएको छ । यस जिल्लाको अधिकांश भूभाग पत्रे चट्टानको Metamorphic चट्टानबाट निर्माण भएको छ । यस जिल्लाको आँधीखोला र यसका सहायक खोलाहरूमा र ज्याग्दी खोलामा नयाँ पाँचो माटो जम्मा भई खेती योग्य जमिन बनेको छ । कालीगण्डकी किनारका चापाकोट, रत्नपुर र सांखरका फाँटहरू साथै आँधीखोला र ज्याग्दीखोलाका किनारका समथर भागहरू खाद्यान्न बाली हुने मुख्य क्षेत्रहरू हुन् । यस जिल्लाको समथर भागमा धान, गहुँ र मकै प्रशस्त उत्पादन हुन्छ भने भिरालो भागमा मकै, कोदो, अदुवा र फलफूल उत्पादन हुन्छ । यस जिल्लामा भिरालो भागबाट वर्षेनी माटो बगेर जाने समस्या रहेको छ । यस जिल्लाको दक्षिण तथा पश्चिम भागमा पाखो जग्गालाई भिरालो जमिनको रूपमा खेती गर्ने प्रचलन र उत्तर तथा मध्य भागमा सतहमा बढी खुकुलो माटो हुनाले उर्वरमाटो वर्षातका समयमा वर्षेनी बगेर जाने गर्दछ । अर्कातिर आँधी खोलाको बाढीले त्यसको किनार छेउका खेती योग्य जमिन र भौतिक संरचनाहरूलाई क्षती पुऱ्याउने समस्या यथावत रहेको छ ।

७. धार्मिक चाडपर्व, मेला/जात्रा

यस जिल्लाको धेरै भागहरूमा धार्मिक तथा सांस्कृतिक मेला पर्वहरू लाग्दछन् । पहिले पहिले जिल्लाका माझबेनी (ठुलाडिही), रंगेठाँटी, राङ्खोला, फेदिखोला आदि क्षेत्रमा चैते दशैँमा र देवीस्थान पु.ब.न.पा. २ मा चैते पूर्णिमामा हाट बजार तथा मेला लाग्दथ्यो । पहिले पहिले छाङ्छाङ्दीमा १५ दिन, थुमपोखरामा बाह्रबिसे बजार १५ दिन, बिरुवा बजारमा १५ दिन, केलादीघाटमा कान्छी बजार ७ दिन, जगत्रदेवीको गराङ्दीमा मगर जातिको घाटु नाँच ३ दिन, तीनदोबाटमा १ दिनको राजाबजार जस्ता हाट बजार तथा मेला लाग्ने गर्दथ्यो । त्यसै गरी स्यालथुम्का, घैंटेबजार, धोबादी, ज्याग्दीखोला, कुवाकोट, विर्घा, चापाकोटको सुन्तौलीटारमा पनि मेला लाग्दथ्यो । हाल शिवरात्रीमा छाङ्छाङ्दी, बालाचतुर्दशीमा पञ्चासे धाम, फागु पुर्णिमामा बिरुवा बजार र हरिबोधनी एकादशीमा राम्दीमा मेला लाग्दछ । कालीगण्डकी किनारका धार्मिक क्षेत्रहरू सेतीबेनी, आँधीमुहान (मिर्मी), रिडी, राम्दी, हुँगीघाट, केलादीघाट आदिमा वैशाखे संक्रान्ती, साउने संक्रान्ती, माघे संक्रान्ती तथा माघ महिनाका चाडपर्वमा, एकादशी, चतुर्मास आदिमा धार्मिक मेला लाग्दछ । तिज पर्वमा शिव मन्दिरहरू र जिल्लाका धेरै बजार तथा गाउँ बस्तीहरूमा मेला लाग्दछ । स्याङ्जा बजार, दहथुम, वालिङ बजार, क्याक्मी, गल्याङ र बलामगुठी आदि ठाउँमा ऋषितर्पणी, कृष्णाष्टमी र तिज आदि पर्वमा लाखेनाँच, रोपाई तथा हिलेजात्रा, विस्केटजात्रा र गाईजात्रा देखाउने गरिन्छ । अन्धाअन्धीको समाधीस्थल, भैरवस्थान नुवाकोट, गुडीखोला, चण्डीकालिका मन्दिर सतौ, महादेवस्थल लामागे, मनकामना गहते, मनकामना देवी पेलकाचौर, गहौकालिका मन्दिर वालिङ, राधाकृष्ण मन्दिर केलादीघाट र हुँगीघाट, राम मन्दिर राम्दी, जगत्रदेवी मन्दिर, शिवालय मन्दिर मिर्मी, आलमदेवी आदिमा धार्मिक मेला लाग्दछ । जिल्लाका प्रमुख कोटहरू जस्तै: नुवाकोट,

सतौकोट, बहाकोट, बटूक भैरव बानेशोक, भिरकोट कालिका, गहौकोट, कालिकाकोट, सिर्सेकोट, पेलाकोट, तुल्सी भञ्ज्याङकोट, मालुङ्गाकोट, गुरुङ्दीकोट, विर्घाकोट, आलमदेवी, कारीकोट आदि ऐतिहासिक कोटहरूमा बडा दशैं र चैत्राष्टमीमा धार्मिक मेलाहरू लाग्दछन् ।

द. सामाजिक संरचना

यस जिल्लामा जातजातिको हिसाबले ब्राह्मण, क्षेत्री, गुरुङ, कामी, सार्की, दमाई, नेवार, ठकुरी, घर्ति/भुजेल, मुसल्मान, दसनामी, कुमाल आदि जातजाति बसोबास गर्दछन् ।

यस जिल्लामा मुख्य रूपमा नेपाली, मगर, गुरुङ, नेवारी आदि भाषा बोल्ने गरिन्छ ।

९. आर्थिक आधार

यस जिल्लाको मुख्य आम्दानीको श्रोत परम्परागत रूपमा रहेको कृषि र पशुपालन हो । यस बाहेक वैदेशिक रोजगारी, सरकारी सेवा, व्यापार व्यवसाय उद्योगधन्दा आदि रहेका छन् । सम्पूर्ण जिल्लाको हिसाबले पर्यटन क्षेत्रले व्यावसायिकता प्राप्त गरिसकेको छैन ।

१०. राजनैतिक विभाजन

यस जिल्लालाई ३ वटा निर्वाचन क्षेत्र, ३ वटा नगरपालिका (२०७१ जेठमा एउटा नगरपालिका थप भए पछि), १५ वटा इलाका र ५७ वटा गा.वि.स.हरूमा (२०७१ जेठमा ३ वटा घटेपछि) विभाजन गरिएको छ ।

११. इलाका अनुसार गा.वि.स. तथा नगरपालिकाहरू

सि.नं.	इलाका नं.	इलाका अन्तर्गतका गा.वि.स तथा नगरपालिका
१	१	पौवैगौडे, टक्सार, ठूलाडिही, पु.ब.न.पा. वडा नं. १,२,३,४ र ५
२	२	राङ्गाभाङ, बाहाकोट, कोल्मा बराहचौर, पेल्काचौर, पु.ब.न.पा. वडा नं. १२ र १३
३	३	किचनास, चित्रेभञ्ज्याङ, ओरष्टे, मग्याम चिसापानी
४	४	बिरुवा अर्चले, माभकोट, झाङ्गाझाङ्दी, बानेशोक देउराली, दहथुम
५	५	खिलुङ्गेदेउराली, अर्जुन चौपारी, पु.ब.न.पा. वडा नं. ८,९,१०,११
६	६	दरौँ, आरुचौर, रापाकोट, पञ्चमूल
७	७	बिचारी चौतारा, चिलाउनेबास, फापरथुम, सेतीदोभान, पु.ब.न.पा. वडा नं. ६ र ७
८	८	बांगेफड्के, बाङ्गिसिङ्, फेदीखोला, आरुखर्क, भाटखोला
९	९	थुमपोखरा, कालिकाकोट, ढापुक सिमलभञ्ज्याङ्, वा.न.पा. वडा नं. ९,१०,११
१०	१०	मनकामना, एलादी, स्वरेक, वा.न.पा. वडा नं. ७ र ८
११	११	जगतभञ्ज्याङ्, केवरे भञ्ज्याङ्, मल्याङ्कोट, वा.न.पा. वडा नं. १,२,३,४,५ र ६
१२	१२	सेखाम, क्याक्मी, सांखर, चिन्नेबास
१३	१३	चण्डीभञ्ज्याङ्, आलमदेवी, बिर्घा अर्चले, श्रीकृष्ण गण्डकी, निबुवाखर्क, पिडीखोला
१४	१४	रत्नपुर, चापाकोट, पकवादी, तुल्सी भञ्ज्याङ्, कुवाकोट
१५	१५	मालुङ्गा, जगत्रदेवी, पेलाकोट, सिर्सेकोट, तीनदोबाटे

श्रोत : जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, स्याङ्जा

१२. निर्वाचन क्षेत्र अनुसार गा.वि.स. तथा नगरपालिकाहरू

निर्वाचन क्षेत्र नं. १		निर्वाचन क्षेत्र नं. २		निर्वाचन क्षेत्र नं. ३	
क्र.सं.	गाविस नपा	क्र.सं.	गाविस नपा	क्र.सं.	गाविस नपा
१	टक्सार	२३	पेलकाचौर	४३	केवरे भञ्ज्या
२	ठूलाडिही	२४	चित्रेभञ्ज्या	४४	मल्याकोट
३	पौवैगौडे	२५	विरुवा अर्चले	४५	सांखर
४	पुतलीबजार नपा	२६	छाछ्छादी	४६	सेखाम
५	कोल्मावराहचौर	२७	माभकोट	४७	पिंडीखोला
६	वाहाकोट	२८	बानेथोक देउराली	४८	विर्घा अर्चले
७	राभा	२९	दासिं दहथुम	४९	चण्डीभञ्ज्या
८	ओरष्टे	३०	खिलु देउराली	५०	निवुवाखर्क
९	मग्याम चिसापानी	३१	अर्जुनचौपारी	५१	श्रीकृष्णगण्डकी
१०	किचनास	३२	रापाकोट	५२	आलमदेवी
११	पञ्चमूल	३३	कालिकाकोट	५३	चापाकोट
१२	दरौ	३४	थुमपोखरा	५४	पकवादी
१३	आरुचौर	३५	ढापुकसिमल	५५	रत्नपुर
१४	चिलाउनेवास	३६	वालि न.पा.	५६	कुवाकोट
१५	विचारी चौतारा	३७	एलादी	५७	तुलसीभञ्ज्या
१६	सेतीदोभान	३८	मनकामना	५८	तिनदोवाटे
१७	फापरथुम	३९	स्वरेक	५९	पेलाकोट
१८	वाफडुके	४०	जगतभञ्ज्या	६०	सिर्सेकोट
१९	आरुखर्क	४१	क्याक्मी	६१	मालु
२०	भाटखोला	४२	चिन्नेवास	६२	जगत्रदेवी
२१	फेदिखोला				
२२	वासि				

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, स्याङ्जा

१३. जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को नतिजा अनुसार यस जिल्लाको जनसंख्या २,८९,१४८ रहेको छ जस मध्ये पुरुषको संख्या १,२५,८३३ र महिलाको संख्या १,६३,३१५ रहेको छ । यस जिल्लाको जम्मा घरपरिवार संख्या ६८,८८१ रहेको छ । संस्थागत जनसंख्या १,०४८ लाई अलग राखी बाँकी जनसंख्या २,८८,१०० मध्ये शहरी जनसंख्या (३ वटा नगरपालिकाको) ५४,७१० छ भने ग्रामीण जनसंख्या २,३३,३९० रहेको छ । लैंगिक अनुपात ७७.०५, विदेश जाने व्यक्तिहरू भएका घरपरिवार संख्या ३४,२०७ छ भने विदेश जाने व्यक्तिहरूको संख्या ५०,४७६ छ । विदेश जाने पुरुषको संख्या ४६,०२४ र महिलाको संख्या ४,४५१ रहेको छ । यस जिल्लामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संख्या ५,७१४ रहेको छ ।

१४. मानव विकास सूचकाङ्क

मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ अनुसार स्याङ्जा जिल्लाको औसत आयु ६९.६८ वर्ष, प्रौढ साक्षरता ७०.३७ प्रतिशत र वार्षिक प्रति व्यक्ति आय १२१५ (डलरमा) रहेकोछ । साक्षरताको दृष्टिकोणले स्याङ्जा सातौं (७६.६ प्रतिशत) स्थानमा र मानव विकास सूचकाङ्कमा ७५ जिल्ला मध्ये सातौं स्थानमा रहेको छ ।

१५. गरिबी सूचकाङ्क

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ अनुसार स्याङ्जा जिल्लाको मानव गरिबी सूचकाङ्क (HPI) मान २५.३ रहेको छ । कम गरिबबाट हेर्दा ७५ जिल्लामा नवौंस्थान प्राप्त गरेको छ । केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागबाट प्रकाशित पछिल्लो विवरण जिल्लाहरूको समृद्धिस्तर २०६८ अनुसार स्याङ्जा जिल्ला उच्च समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा समावेश भई आठौं स्थान हासिल गरेको छ भने गरिबीको दर ११.८ प्रतिशत रहेको छ ।

१६. प्राकृतिक सम्पदा

यस जिल्लाका प्रमुख नदीहरूमा कालीगण्डकी, आँधीखोला, ज्याग्दीखोला, सेतीखोला र दरौं खोला रहेका छन् । जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३२.१ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको छ । यस जिल्लामा प्रमुख रूपमा पाइने वन्यजन्तुहरूमा मृग, स्याल, सर्प, वन बिरालो, दुम्सी, खरायो, रतुवा, चितुवा, लंगुर, बांदर आदि हुन् । त्यसैगरी पक्षीहरूमा कालिज, वन कुखुरा, तित्रा, कोइली, सुगा, काग, ढुकुर, जंगली काग, चिल, गिद्ध आदि हुन् । सरीसृपहरूमा केहि सर्प, छेपारो, गोहोरो, हरियो सर्प तथा लोप हुन लागेका प्रजातिमा ओत (Otter) र सुन गोहोरो यहाँका वन जंगलमा पाइन्छन् । यस जिल्लाका वनमा चिलाउने, कटुस, साल, सिसौ आदि रुखहरूको बाहुल्यता पाइन्छ । खानी तथा खनिजहरूमा खासै सम्भाव्यता अध्ययन, सर्वेक्षण भएको पाइँदैन तथापी कालीगण्डकीमा सुन लगायत विभिन्न भागमा फलाम तथा तामा खानीहरूको सम्भाव्यता रहेको मानिन्छ ।

१७. आर्थिक सक्रियता

यस जिल्लाका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्या २,३२,६७९ मध्ये आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या १,१८,४८६ अर्थात ५०.९ प्रतिशत रहेको छ । आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्यामा पुरुष ४१.७ प्रतिशत र महिला ५८.३ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले अक्सर सक्रिय जनसंख्यामा रोजगार पुरुष ४०.९ प्रतिशत र रोजगार महिला ५९.१ प्रतिशत रहेका छन् ।

१८. प्रमुख धार्मिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरू

स्याङ्जा जिल्लामा ऐतिहासिक तथा धार्मिक एवं सांस्कृतिक महत्त्व राख्ने स्थलहरू र पर्यटकीय आकर्षणहरूको सम्भावना रहेको छ । स्याङ्जा जिल्ला विभिन्न वन्यजन्तु, चराचुरुंगी, किटपतंग, बोटविस्वा र जडीबूटीहरूले सम्पन्न जैविक विविधताको अनुपम संरचना मानिन्छ । विभिन्न जातजाति र तिनीहरूको रहनसहनको सांस्कृतिक मिलनहरूको स्वरूप नै स्याङ्जाको अर्को आकर्षण हो । अन्धाअन्धी र श्रवण कुमारको कथामा आधारित अन्धाअन्धी दह र आँधीखोलाको कलकल स्वरूप र प्राचिन कालमा भृगूऋषिले तपस्या गरी फल प्राप्त गरेको क्षेत्र काली गण्डकी

किनारको पवित्र भूमि यसै जिल्लाका पुरातात्विक महत्व बोकेका पर्यटकीय गहनाहरू हुन् । अन्य आकर्षणहरूका रूपमा ग्रामीण जीवन शैली र त्यस भित्र लुकेका विविध पक्षहरू रहेका छन् । स्याङ्जा जिल्ला खास गरी ग्रामीण पर्यटन (Village Tourism) को क्षेत्रमा प्रचुर सम्भावना रहेको छ । यस जिल्लाले पहिचान बोकेको पञ्चमूल गाविसको सिरुवारी गाउँ नेपालको पहिलो पर्यटक गाउँको पहिलो शुरुवात मात्र हो । त्यस्तै तनहुँको ढोर फिदी हुँदै स्याङ्जाको कोल्मा सम्म परिकल्पना गरेको पहिलो सहस्राब्दी पैदल पर्यटकीय यात्रा गर्ने रूट (Millennium Trek) पनि उदाहरणको रूपमा हेर्न सकिन्छ ।

कालीगण्डकी र कालीगण्डकीमा गर्ने जल विहार र काली गण्डकीले बनाएका चापाकोट, रत्नपुर जस्ता उर्वर भूमिहरू, आँधीखोलाको प्राकृतिक छटा तथा किनारका फाँटहरू, पंचासे लेक, कोल्माबराहाचौर, चन्द्रकोट, चित्रे भञ्ज्याङको गिरेकोट र पंचमूलको सिरुवारीबाट देखिने पहाडी तथा हिम श्रृंखलाहरूको दृश्य, निबुवाखर्कको तम्कीकोट बाट देखिने पाल्पा, पर्वत, गुल्मी, तराईको केहि भाग र हिमाली भागको दृश्यहरू र अन्य कयौँ स्थानहरू जहाँबाट सूर्योदय र सूर्यास्त भएको दृश्य देख्न सकिन्छ । यी इत्यादी स्वरूपहरू नै यहाँका प्राकृतिक पर्यटकीय स्थलहरू हुन् ।

स्याङ्जा जिल्लामा रहेका विभिन्न जातजातिहरूको रहनसहन, चाडपर्व, खानपान तथा भेषभूषाको अध्ययन गर्न जो सुकै स्वदेशी तथा विदेशीलाई सरल र सहज रहेको छ । खास गरी यस जिल्लाका आदिवासी तथा जनजातिहरू जस्तै: गुरुङ, मगर र कुमालहरूको मातृभाषा, चाडपर्व, भेषभूषा र रहनसहनको अध्ययन अनुसन्धान तथा अवलोकन भ्रमण गर्न योग्य रहेको छ ।

जिल्लाका प्रमुख र धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूमा राम्दीघाट, अन्धाअन्धी दह, सिरुवारी गाउँ, गह्रौँ कालिका, चण्डीकालिका मन्दिर, उहरे देउराली, कैलाश गुफा, पञ्चासे धाम, मनकामना, आलमदेवी मन्दिर, केलादिघाट, सेती वेणी, सुन्दरचौर, गुणीखोला, पेखुबाघखोर, भिरकोट कालिका, गिरेकोट, सिसँकोट मैदान, तम्कीकोट, हरिनास, नुवाकोट डाँडा, मट्टिखान, स्वरेक मैदान, सिद्धगुफा, छाया क्षेत्र, कालीगण्डकी ड्याम, विशाल सेती शिला, मोक्ष स्थल, आरुखर्क राजाको दरबार, देउपूजे ढुंगा, मुल्का बराहा, जलसागर देवी, बडामौला, भृगु ऋषिले तपस्या गरेको चण्डीभञ्ज्याङको भृगुतुमेश्वर, सतौकोट, मस्जिद, बौद्धगुम्बा आदि । यसका अलावा जिल्लामा रहेका अनेकौँ कोट तथा कोटघरहरू यस जिल्लामा अध्ययन, अवलोकन गर्न लायक स्थलहरू हुन् ।

१९. प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरू

अर्जुनचौपारी, बिरुवा बजार, सुन्तलीटार, बयरघारी, हेलू गल्याङ बजार, राम्दी, फेदिखोला, स्याङ्जा, प्रगतिनगर, बाङ्खोला, नयाँबजार, नौडाँडा, राङ्खोला, दामाचौर, सेतीदोभान, जुगले, मिमी, भ्रलुंगे बजार, बायटारी आदि यस जिल्लाका प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरू हुन् ।

२०. सदरमुकाम देखि गाविस/नपा सम्मको दूरी

सि.नं.	गा.वि.स.को नाम	कोष	सि.नं.	गा.वि.स.को नाम	कोष
--------	----------------	-----	--------	----------------	-----

१	टक्सार	स्याज्जावाट ७		३२	रापाकोट	स्याज्जावाट ५
२	ठूलाडिही	स्याज्जावाट २		३३	कालिकाकोट	दहथुमवाट ५
३	पौवैगौडे	स्याज्जावाट ४		३४	थुमपोखरा	वालिबाट ३
४	पुतलीबजार नपा	राजमार्गमा पर्ने		३५	ढापुकसिमल	दहथुमवाट ३
५	कोल्मावराहचौर	स्याज्जावाट ३		३६	वालि न.पा.	राजमार्गमा पर्ने
६	बहाकोट	स्याज्जावाट ७		३७	एलादी	रामबाच्छावाट ३
७	राभा	स्याज्जावाट ३		३८	मनकामना	त्रियासीवाट ४
८	ओरष्टे	स्याज्जावाट ५		३९	स्वरेक	दहथुमवाट ३
९	मग्याम चिसापानी	स्याज्जावाट ८		४०	जगतभञ्ज्या	मिर्दीवाट ३
१०	किचनास	राखोलावाट ६		४१	क्याक्मी	मिर्दीवाट ८
११	पञ्चमूल	स्याज्जावाट ७		४२	चिन्नेवास	राखोलावाट ६
१२	दरौ	स्याज्जावाट ४		४३	केवरे भञ्ज्या	मिर्दीवाट ३
१३	आरुचौर	स्याज्जावाट ८		४४	मल्याकोट	मिर्दीवाट ५
१४	चिलाउनेवास	नौडाडावाट ६		४५	सांखर	मिर्दीवाट १०
१५	बिचारी चौतारा	नौडाडावाट ७		४६	सेखाम	मिर्दीवाट ९
१६	सेतीदोभान	नौडाडावाट २.५		४७	पिंडीखोला	गल्याबाट ५
१७	फापरथुम	स्याज्जावाट २.५		४८	विर्घा अर्चले	गल्याबाट ६
१८	बाफड्के	नौडाडावाट ५		४९	चण्डीभञ्ज्या	गल्याबाट १०
१९	आरुखर्क	फेदिखोलावाट २		५०	निवुवाखर्क	गल्याबाट ३
२०	भाटखोला	खड्केटारीवाट २		५१	श्रीकृष्णगण्डकी	गल्याबाट ३.५
२१	फेदिखोला	राजमार्गमा पर्ने		५२	आलमदेवी	गल्याबाट ८
२२	बासि	नौडाडावाट ६		५३	चापाकोट	मिर्दीवाट ७
२३	पेल्काचौर	करेण्डाडावाट २		५४	पकवादी	वालिबाट ४
२४	चित्रेभञ्ज्या	स्याज्जावाट १०		५५	रत्नपुर	मिर्दीवाट ८
२५	बिरुवा अर्चले	राखोलावाट ४		५६	कुवाकोट	मिर्दीवाट ५
२६	छाछादी	बजारवाट १.५		५७	तलसीभञ्ज्या	राजमार्गवाट १
२७	माभुकोट	त्रियासीवाट ४		५८	तिनदोबाटे	करादीवाट २
२८	बानेथोक देउराली	दहथुमवाट ३		५९	पेलाकोट	बाघटारीवाट ३
२९	दार्सि दहथुम	राजमार्गमा पर्ने		६०	सिर्सेकोट	बाघटारीवाट ६
३०	खिलु देउराली	बयरघारीवाट १		६१	मालु	मालुबाट १
३१	अर्जुनचौपारी	स्याज्जावाट ४		६२	जगत्रदेवी	गल्याबाट २

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा

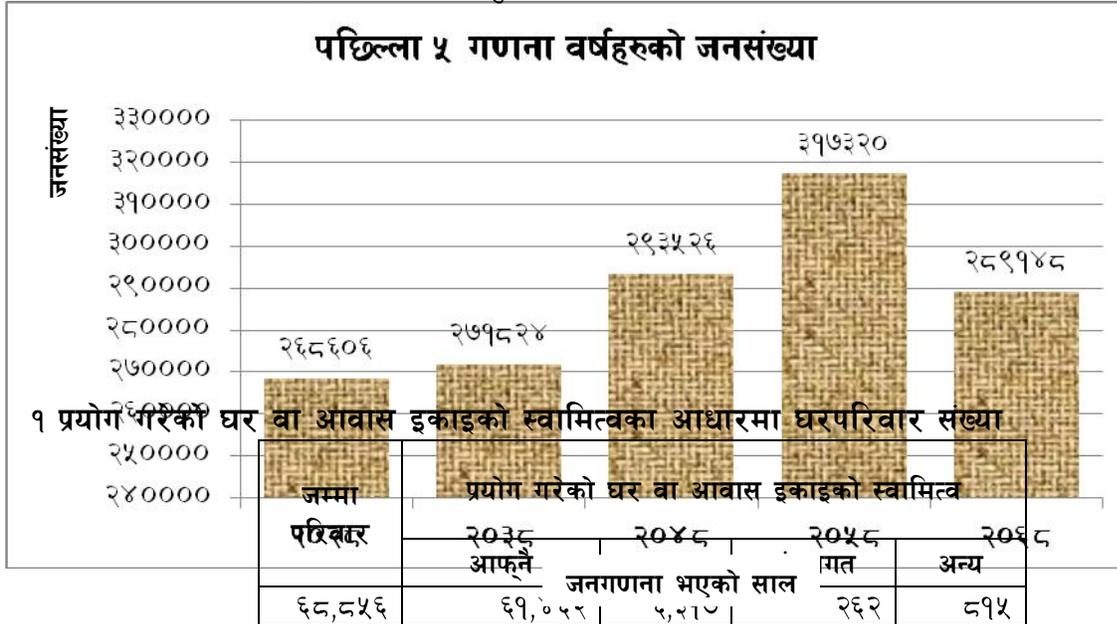
२. सामाजिक सूचकहरू

स्याङ्जा जिल्लाका केहि आधारभूत तथ्याङ्क

सि.नं.	विवरण	मान	सि.नं.	विवरण	मान
१	महिलाको जनसंख्या	१,६३,३१५	१८	शहरी क्षेत्रको लैंगिक अनुपात	८०.२५
२	पुरुषको जनसंख्या	१,२५,८३३	१९	ग्रामीण जनसंख्या (प्रतिशत)	८०.७९
३	जम्मा जनसंख्या	२,८९,१४८	२०	ग्रामीण जनघनत्व	२२१.३
४	५ वर्ष मुनिको जनसंख्या	२४,१२३	२१	विदेशमा रहेको जनसंख्या	५०,४७६
५	७५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या	८,७६९	२२	अपाङ्गता जनसंख्या	५,७१४
६	लैंगिक अनुपात	७७.०५	२३	७५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको %	३.०३
७	घरपरिवार संख्या	६८,८८१	२४	नेपालको जम्मा जनसंख्याको %	१.०९
८	औसत परिवार संख्या	४.२	२५	जम्मा बाल आश्रित अनुपात	८०.३४
९	वार्षिक जनसंख्या बृद्धि प्रतिशतमा	-०.९३	२६	बालिका आश्रित अनुपात	३९.८५
११	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	१,१६४	२७	बालक आश्रित अनुपात	४०.५०
१२	जनघनत्व (जना/व.कि.मि.)	२४८	२८	वृद्ध आश्रित अनुपात	१८.१९
१३	शहरी जनसंख्या (प्रतिशत)	१९.२१	२९	जम्मा आश्रित अनुपात	९८.५४
१४	शहरी जनघनत्व(जना/व.कि.मि.)	५२१.५	३०	पुरुषको विवाह भएको उमेर	२२.४ वर्ष
१५	नेपालको शहरी क्षेत्रको क्षेत्रफलको	९.०१	३१	महिलाको विवाह भएको उमेर	१७.९ वर्ष
१६	विधवा महिला संख्या	८,००६			
१७	विधुर पुरुष संख्या	१,५२७			

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

पछिल्ला ५ गणना वर्षहरूको जनसंख्या तुलना चित्र

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२ घरपरिवारमा भएका सुविधा अनुसार घरपरिवारको संख्या

जम्मा घरपरिवार	६८,८५६
----------------	--------

कुनै पनि सुविधा नभएको	६,२८०	
कम्तिमा एउटा सुविधा हुने घरपरिवार	६१,५११	
विभिन्न सुविधा भएका घरपरिवार	रेडियो	३९,५९४
	टेलिभिजन	१७,४०४
	केबल टिभी	२१,९०५
	कम्प्युटर	२,३५४
	इन्टरनेट	१,२७९
	टेलिफोन	२,२४४
	मोबाइल फोन	५४,८५७
	मोटर	३९१
	मोटरसाइकल	२,४५३
	साइकल	१,२२४
	अन्य सवारी साधन	१०१
रेफ्रीजेरेटर	३,५२०	
नखुलेको	१,०६५	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

३. विदेश गएको (अनुपस्थित) जनसंख्या

जम्मा	विदेश गएका व्यक्ति भएका घरपरिवार	विदेश गएको जनसंख्या			नखुलेको
		जम्मा	पुरुष	महिला	
६८,८५६	३४,२०७	५०,४७६	४६,०२४	४,४५१	१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

४. घरपरिवार संख्या, जनसंख्या र जनघनत्व

घरपरिवार संख्या	जनसंख्या			क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	औसत घरपरिवार सदस्य संख्या	लैंगिक अनुपात	जनघनत्व
	जम्मा	पुरुष	महिला				
६८,८८१	२८९,१४८	१२५,८३३	१६३,३१५	१,१६४	४	७७	२४८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

५. नगरपालिकाहरूको घरपरिवार संख्या, जनसंख्या, औसत घरपरिवार सदस्य संख्या र जनघनत्व

	घरपरिवार संख्या	जनसंख्या			क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	औसत घरपरिवार सदस्य संख्या	लैंगिक अनुपात	जनघनत्व जना प्रति वर्ग कि.मी.
		जम्मा	पुरुष	महिला				
पुतलीबजार नपा	८,१९०	३१,३३८	१४,१२२	१७,२१६	७०	४	८२	४४७
वालिङ नपा	५,९५९	२४,१९९	१०,९८७	१३,२१२	३५	४	८३	६९६

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

६. परिवारमा रहेका सदस्य संख्या अनुसार घरपरिवार संख्या

जम्मा	परिवारको सदस्य संख्या अनुसार घरपरिवार संख्या
-------	--

	१	२	३	४	५	६	७	८	९ र सो भन्दा बाँडि
६८,८८१	४,९१७	९,६९२	१२,९११	१४,२८०	११,५५९	७,७२५	३,५५४	१,९२२	२,३२१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

७. उमेर अनुसार जनसंख्या र लैंगिक अनुपात

उमेर	जम्मा जनसंख्या		पुरुष		महिला		लैंगिक अनुपात
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
सम्पूर्ण उमेर	२८९,१४८	१००	१२५,८३३	१००	१६३,३१५	१००	७७.०५
० वर्ष	४,५७१	१.५८	२,३७४	१.८९	२,१९७	१.३५	१०८.०६
१ वर्ष	४,३७९	१.५१	२,३०६	१.८३	२,०७३	१.२७	१११.२४
२ वर्ष	४,७६३	१.६५	२,४५४	१.९५	२,३०९	१.४१	१०६.२८
३ वर्ष	४,९४०	१.७१	२,५०६	१.९९	२,४३४	१.४९	१०२.९६
४ वर्ष	५,४७०	१.८९	२,८५३	२.२७	२,६१७	१.६	१०९.०२
५ वर्ष	५,८४५	२.०२	२,९३६	२.३३	२,९०९	१.७८	१००.९३
६ वर्ष	५,७५२	१.९९	२,९२७	२.३३	२,८२५	१.७३	१०३.६१
७ वर्ष	६,५८२	२.२८	३,३११	२.६३	३,२७१	२	१०१.२२
८ वर्ष	६,८०४	२.३५	३,४६३	२.७५	३,३४१	२.०५	१०३.६५
९ वर्ष	६,३५३	२.२	३,१९४	२.५४	३,१५९	१.९३	१०१.११
१० वर्ष	७,९९३	२.७६	३,९६५	३.१५	४,०२८	२.४७	९८.४४
११ वर्ष	७,००२	२.४२	३,५३९	२.८१	३,४६३	२.१२	१०२.१९
१२ वर्ष	८,३८३	२.९	४,२५९	३.३८	४,१२४	२.५३	१०३.२७
१३ वर्ष	७,७१७	२.६७	३,८३४	३.०५	३,८८३	२.३८	९८.७४
१४ वर्ष	७,८९८	२.७३	३,८७६	३.०८	४,०२२	२.४६	९६.३७
१५ वर्ष	७,६१८	२.६३	३,६२७	२.८८	३,९९१	२.४४	९०.८८
१६ वर्ष	७,२५५	२.५१	३,४७१	२.७६	३,७८४	२.३२	९१.७३
१७ वर्ष	७,१३७	२.४७	३,२६३	२.५९	३,८७४	२.३७	८४.२३
१८ वर्ष	७,१४३	२.४७	३,२७०	२.६	३,८७३	२.३७	८४.४३
१९ वर्ष	५,२८१	१.८३	२,९९७	१.७५	३,०८४	१.८९	७१.२४
२० वर्ष	५,१७१	१.७९	२,०३२	१.६१	३,१३९	१.९२	६४.७३
२१ वर्ष	४,७५०	१.६४	१,७५३	१.३९	२,९९७	१.८४	५८.४९
२२ वर्ष	५,०६०	१.७५	१,६७३	१.३३	३,३८७	२.०७	४९.३९
२३ वर्ष	३,९८७	१.३८	१,२५५	१	२,७३२	१.६७	४५.९४
२४ वर्ष	३,९०४	१.३५	१,२९३	१.०३	२,६११	१.६	४९.५२
२५ वर्ष	४,७८९	१.६६	१,४६१	१.१६	३,३२८	२.०४	४३.९
२६ वर्ष	३,६४३	१.२६	१,१५१	०.९१	२,४९२	१.५३	४६.१९
२७ वर्ष	३,५४९	१.२३	१,१८७	०.९४	२,३६२	१.४५	५०.२५
२८ वर्ष	४,०००	१.३८	१,२४८	०.९९	२,७५२	१.६९	४५.३५
२९ वर्ष	२,६८८	०.९३	९२३	०.७३	१,७६५	१.०८	५२.२९
३० वर्ष	५,०२३	१.७४	१,५४३	१.२३	३,४८०	२.१३	४४.३४
३१ वर्ष	२,२४६	०.७८	८१०	०.६४	१,४३६	०.८८	५६.४१

३२ वर्ष	३,४०८	१.१८	१,१३५	०.९	२,२७३	१.३९	४९.९३
३३ वर्ष	२,४६७	०.८५	८९६	०.७१	१,५७१	०.९६	५७.०३
३४ वर्ष	२,४०२	०.८३	८३९	०.६७	१,५६३	०.९६	५३.६८
३५ वर्ष	४,८६७	१.६८	१,४७०	१.१७	३,३९७	२.०८	४३.२७
३६ वर्ष	२,६८१	०.९३	८७४	०.६९	१,८०७	१.११	४८.३७
३७ वर्ष	२,३०५	०.८	७७६	०.६२	१,५२९	०.९४	५०.७५
३८ वर्ष	३,०२४	१.०५	१,०९७	०.८७	१,९२७	१.१८	५६.९३
३९ वर्ष	२,१४४	०.७४	७५९	०.६	१,३८५	०.८५	५४.८
४० वर्ष	५,१७७	१.७९	१,७२६	१.३७	३,४५१	२.११	५०.०१
४१ वर्ष	१,९४२	०.६७	७२७	०.५८	१,२१५	०.७४	५९.८४
४२ वर्ष	२,८८८	१	१,१०४	०.८८	१,७८४	१.०९	६१.८८
४३ वर्ष	२,१७२	०.७५	८७५	०.७	१,२९७	०.७९	६७.४६
४४ वर्ष	१,९७२	०.६८	७६२	०.६१	१,२१०	०.७४	६२.९८
४५ वर्ष	४,०९५	१.४२	१,४४८	१.१५	२,६४७	१.६२	५४.७
४६ वर्ष	२,१४१	०.७४	८६३	०.६९	१,२७८	०.७८	६७.५३
४७ वर्ष	२,१८३	०.७५	८५७	०.६८	१,३२६	०.८१	६४.६३
४८ वर्ष	२,८२०	०.९८	१,१८८	०.९४	१,६३२	१	७२.७९
४९ वर्ष	२,०३४	०.७	८०४	०.६४	१,२३०	०.७५	६५.३७
५० वर्ष	४,६०४	१.५९	१,७९८	१.४३	२,८०६	१.७२	६४.०८
५१ वर्ष	२,१५३	०.७४	९६१	०.७६	१,१९२	०.७३	८०.६२
५२ वर्ष	२,६२२	०.९१	१,१६३	०.९२	१,४५९	०.८९	७९.७१
५३ वर्ष	२,०२६	०.७	९६६	०.७७	१,०६०	०.६५	९१.१३
५४ वर्ष	१,९२२	०.६६	८५१	०.६८	१,०७१	०.६६	७९.४६
५५ वर्ष	३,३८०	१.१७	१,४३६	१.१४	१,९४४	१.१९	७३.८७
५६ वर्ष	२,३३५	०.८१	१,०५३	०.८४	१,२८२	०.७८	८२.१४
५७ वर्ष	२,१५६	०.७५	९५८	०.७६	१,१९८	०.७३	७९.९७
५८ वर्ष	२,३१७	०.८	१,०९५	०.८७	१,२२२	०.७५	८९.६१
५९ वर्ष	१,८१९	०.६३	८१३	०.६५	१,००६	०.६२	८०.८२
६० वर्ष	३,७७६	१.३१	१,५०९	१.२	२,२६७	१.३९	६६.५६
६१ वर्ष	१,९८१	०.६९	९२७	०.७४	१,०५४	०.६५	८७.९५
६२ वर्ष	२,२६३	०.७८	९८७	०.७८	१,२७६	०.७८	७७.३५
६३ वर्ष	१,७६४	०.६१	८२६	०.६६	९३८	०.५७	८८.०६
६४ वर्ष	१,५३८	०.५३	७११	०.५७	८२७	०.५१	८५.९७
६५ वर्ष	२,६७४	०.९२	१,१४१	०.९१	१,५३३	०.९४	७४.४३
६६ वर्ष	१,२६६	०.४४	६०९	०.४८	६५७	०.४	९२.६९
६७ वर्ष	१,७२९	०.६	८२५	०.६६	९०४	०.५५	९१.२६
६८ वर्ष	१,९६५	०.६८	९७३	०.७७	९९२	०.६१	९८.०८
६९ वर्ष	१,०९३	०.३८	५९६	०.४७	४९७	०.३	११९.९२
७० वर्ष	२,४०९	०.८३	१,०७८	०.८६	१,३३१	०.८१	८०.९९
७१ वर्ष	९३२	०.३२	४९६	०.३९	४३६	०.२७	११३.७६
७२ वर्ष	१,४०३	०.४९	६९३	०.५५	७१०	०.४३	९७.६१
७३ वर्ष	१,०४७	०.३६	५८१	०.४६	४६६	०.२९	१२४.६८

७४ वर्ष	७८७	०.२७	४२४	०.३४	३६३	०.२२	११६.८
७५ वर्ष	१,४४७	०.५	६५३	०.५२	७९४	०.४९	८२.२४
७६ वर्ष	७६३	०.२६	४००	०.३२	३६३	०.२२	११०.१९
७७ वर्ष	७६७	०.२७	४०२	०.३२	३६५	०.२२	११०.१४
७८ वर्ष	९१३	०.३२	४५८	०.३६	४५५	०.२८	१००.६६
७९ वर्ष	५०४	०.१७	२५७	०.२	२४७	०.१५	१०४.०५
८० वर्ष	९३१	०.३२	४१२	०.३३	५१९	०.३२	७९.३८
८१ वर्ष	४५३	०.१६	२३७	०.१९	२१६	०.१३	१०९.७२
८२ वर्ष	५०३	०.१७	२३५	०.१९	२६८	०.१६	८७.६९
८३ वर्ष	४२८	०.१५	२२३	०.१८	२०५	०.१३	१०८.७८
८४ वर्ष	४४८	०.१५	१८२	०.१४	२६६	०.१६	६८.४२
८५ वर्ष	३२०	०.११	१४८	०.१२	१७२	०.११	८६.०५
८६ वर्ष	२४६	०.०९	१२२	०.१	१२४	०.०८	९८.३९
८७ वर्ष	१८७	०.०६	९६	०.०८	९१	०.०६	१०५.४९
८८ वर्ष	१९४	०.०७	९५	०.०८	९९	०.०६	९५.९६
८९ वर्ष	९४	०.०३	४६	०.०४	४८	०.०३	९५.८३
९० वर्ष	२०९	०.०७	७७	०.०६	१३२	०.०८	५८.३३
९१ वर्ष	६४	०.०२	२९	०.०२	३५	०.०२	८२.८६
९२ वर्ष	५८	०.०२	३२	०.०३	२६	०.०२	१२३.०८
९३ वर्ष	५२	०.०२	२७	०.०२	२५	०.०२	१०८
९४ वर्ष	३८	०.०१	१९	०.०२	१९	०.०१	१००
९५ वर्ष	३६	०.०१	१३	०.०१	२३	०.०१	५६.५२
९६ वर्ष	२२	०.०१	११	०.०१	११	०.०१	१००
९७ वर्ष	२७	०.०१	११	०.०१	१६	०.०१	६८.७५
९८ वर्ष	२०	०.०१	७	०.०१	१३	०.०१	५३.८५
९९ वर्ष	९	०	६	०	३	०	२००
१०० वर्ष र सो भन्दा माथि	३६	०.०१	११	०.०१	२५	०.०२	४४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

द. ५ वर्षको उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

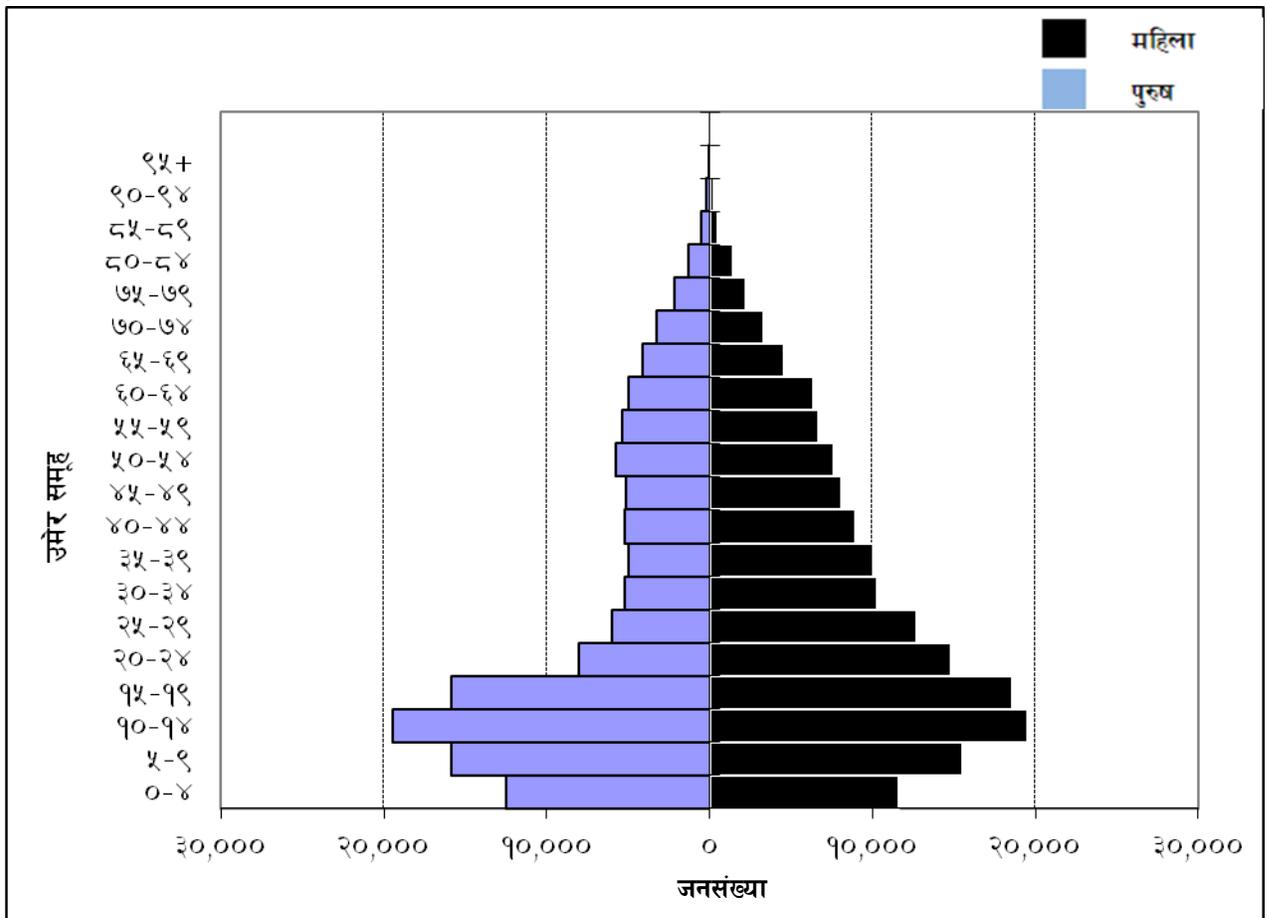
क्र.सं.	उमेर समूह	जम्मा जनसंख्या		पुरुष		महिला		लैंगिक अनुपात
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	सम्पूर्ण उमेर	२८९१४८	१००	१२५८३३	१००	१६३३१५	१००	७७.०
२	००-०४ वर्ष	२४१२३	८.३४	१२४९३	९.९३	११६३०	७.१२	१०७.४
३	०५-०९ वर्ष	३१३३६	१०.८४	१५८३१	१२.५८	१५५०५	९.४९	१०२.१
४	१०-१४ वर्ष	३८९९३	१३.४९	१९४७३	१५.४८	१९५२०	११.९५	९९.८
५	१५-१९ वर्ष	३४४३४	११.९१	१५८२८	१२.५८	१८६०६	११.३९	८५.१
६	२०-२४ वर्ष	२२८७२	७.९१	८००६	६.३६	१४८६६	९.१	५३.९
७	२५-२९ वर्ष	१८६६९	६.४६	५९७०	४.७४	१२६९९	७.७८	४७
८	३०-३४ वर्ष	१५५४६	५.३८	५२२३	४.१५	१०३२३	६.३२	५०.६
९	३५-३९ वर्ष	१५०२१	५.१९	४९७६	३.९५	१००४५	६.१५	४९.५

१०	४०-४४ वर्ष	१४१५१	४.८९	५१९४	४.१३	८९५७	५.४८	५८
११	४५-४९ वर्ष	१३२७३	४.५९	५१६०	४.१	८११३	४.९७	६३.६
१२	५०-५४ वर्ष	१३३२७	४.६१	५७३९	४.५६	७५८८	४.६५	७५.६
१३	५५-५९ वर्ष	१२००७	४.१५	५३५५	४.२६	६६५२	४.०७	८०.५
१४	६०-६४ वर्ष	११३२२	३.९२	४९६०	३.९४	६३६२	३.९	७८
१५	६५-६९ वर्ष	८७२७	३.०२	४१४४	३.२९	४५८३	२.८१	९०.४
१६	७०-७४ वर्ष	६५७८	२.२८	३२७२	२.६	३३०६	२.०२	९९
१७	७५-७९ वर्ष	४३९४	१.५२	२१७०	१.७२	२२२४	१.३६	९७.६
१८	८०-८४ वर्ष	२७६३	०.९६	१२८९	१.०२	१४७४	०.९	८७.४
१९	८५-८९ वर्ष	१०४१	०.३६	५०७	०.४	५३४	०.३३	९४.९
२०	९०-९४ वर्ष	४२१	०.१५	१८४	०.१५	२३७	०.१५	७७.६
२१	९५+ वर्ष	१५०	०.०५	५९	०.०५	९१	०.०६	६४.८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

९. उमेर समूह र लिंग अनुसार जनसंख्या पिरामिड

तल दिइएको पिरामिड हेर्दा महिला र पुरुषको जनसंख्या उस्तै प्रकारको नभै उमेर समूह अनुसार फरक परेको देखिन्छ । बाल्यावस्थामा र प्रौढावस्थामा उस्तै भए पनि युवावस्थामा पुरुषको जनसंख्या महिलाको तुलनामा कम भएको देखिन्छ ।

उमेर समूह अनुसार महिला र पुरुषको जनसंख्या पिरामिड

१०. उमेर समुह र लिंग अनुसार परिवारमूली

	जम्मा परिवार	विभिन्न उमेर समुहका परिवार मुलीको संख्या							७० वर्ष / सो भन्दा माथि
		१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	
जम्मा	६८,८८१	४८	४५०	६,९७०	१३,४५१	१३,८९२	१३,९३९	१२,०२०	८,१११
पुरुष	३९,३२१	२५	१८४	१,९३७	५,२३२	८,०६०	९,८४८	८,२६८	५,७६७
महिला	२९,५६०	२३	२६६	५,०३३	८,२१९	५,८३२	४,०९१	३,७५२	२,३४४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

११. १० वर्ष र सो भन्दा माथिको वैवाहिक स्थिति अनुसार जनसंख्या

		अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	पुनर्विवाह	विधवा, विधुर	पारपाचूके	छुट्टिएको
जम्मा	२३३,६८९	८२,८४०	१३१,०२८	४,३६३	५,२३४	९,५३३	३१०	३८१
पुरुष	९७,५०९	४२,९०७	४६,१६७	३,६२५	३,०४३	१,५२७	१४१	९९
महिला	१३६,१८०	३९,९३३	८४,८६१	७३८	२,१९१	८,००६	१६९	२८२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

१२. १० वर्ष र सो भन्दा माथिको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार जनसंख्या

जम्मा	१० वर्षभन्दा कम उमेर	१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष	५० वर्ष
जम्मा	१५०,८४९	२,०३७	१५,०८०	७०,३३५	४४,८७१	१४,१६८	३,१०८	८४०	२६३	७९
पुरुष	५४,६०२	१५६	१,७३२	१४,०९४	२३,४८६	११,५८५	२,५७१	६७३	२०२	५६
महिला	९६,२४७	१,८८१	१३,३४८	५६,२४१	२१,३८५	२,५२३	५३७	१६७	६१	२३

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

१३. जातजातिको आधारमा जनसंख्या

क्र.सं.	जात जाति	जम्मा	प्रतिशत *	पुरुष	महिला	क्र.सं.	जात जाति	जम्मा	पुरुष	महिला
	जम्मा	२८९१४८	१००	१२५८३३	१६३३१५	२४	हजाम / ठाकुर	९०	५०	४०
१	ब्राह्मण पहाड	८९२९१	३०.९	३८८३७	५०४५४	२५	थकाली	७०	३३	३७
२	मगर	६२०७४	२१.५	२६९८५	३५०८९	२६	सुनुवार	६१	३१	३०
३	क्षेत्री	३३३२७	११.५	१४२५४	१९०७३	२७	यादव	५०	३४	१६
४	गुरुंग	२५९२६	९.०	११४१६	१४५१०	२८	तेली	३८	२५	१३
५	कामी	२३१९५	८.०	९९९३	१३२०२	२९	लिम्बु	३६	२०	१६
६	सार्की	११६५८	४.०	५०२९	६६२९	३०	हलुवाई	३१	१७	१४
७	दमाई	१०७३१	३.७	४६१३	६११८	३१	कुर्मी	३०	१८	१२
८	नेवार	९६३५	३.३	४२३७	५३९८	३२	दुरा	२७	१२	१५
९	ठकुरी	७०९७	२.५	३०४३	४०५४	३३	कलवार	२२	१२	१०
१०	घर्ति / भुजेल	७०२२	२.४	३०६८	३९५४	३४	कोइरी / कुशवाहा	१७	६	११
११	मुसल्मान	१९८६	०.७	९३६	१०५०	३५	धानुक	१४	५	९
१२	दसनामी / सन्यासी	१६५९	०.६	७०६	९५३	३६	शोर्पा	१४	८	६

१३	कुमाल	१६२९	०.६	७४४	८८५	३७	बंगाली	१४	११	३
१४	माभी	८२८	०.३	४०४	४२४	३८	दुसाध/ पासवान	१३	४	९
१५	खवास	४६७	०.२	१९४	२७३	३९	घले	१३	३	१०
१६	थारु	३४६	०.१	२५२	९४	४०	मुसहर	११	२	९
१७	तामाङ	२७१	०.१	१३३	१३८	४१	सोनार	११	३	८
१८	बोटे	२६३	०.१	१३०	१३३	४२	सुढी	११	७	४
१९	राई	२५४	०.१	१३५	११९	४३	दलित अन्य	२४	१५	९
२०	बादी	१६२	०.१	७९	८३	४४	तराई अन्य	१८०	८०	१००
२१	ब्राह्मण तराई	१४२		५९	८३	४५	नखुलेको अन्य	१५५	७५	८०
२२	गाइने	१३३		५४	७९	४६	विदेशी	१३	५	८
२३	कठबनियां	१०७		५६	५१					

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

* केहि प्रमुख जातजातिहरूको मात्र प्रतिशतमा उल्लेख गरिएको छ ।

१४. मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या

क्र.सं	भाषा	जम्मा	प्रतिशत *	पुरुष	महिला
		२८९,१४८	१००	१२५,८३३	१६३,३१५
१	नेपाली	२१५,०८०	७४.४	९३,३३७	१२१,७४३
२	मगर	४३,६५४	१५.१	१८,९१६	२४,७३८
३	गुरुङ	२२,४२१	७.८	९,८३४	१२,५८७
४	नेवारी	४,८३१	१.७	२,११८	२,७१३
५	उर्दु	९९९	०.३	४४२	५५७
६	भुजेल	६४६	०.२	२७९	३६७
७	भोजपुरी	२७९	०.१	१७७	१०२
८	मैथिली	१९६	०.१	१२१	७५
९	थारु	१९०	०.१	१४३	४७
१०	हिन्दी	१५७	०.१	११३	४४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

* केहि प्रमुख जातजातिहरूको मात्र प्रतिशतमा उल्लेख गरिएको छ ।

१५. दोश्रो भाषाको आधारमा जनसंख्या

क्र.सं	भाषा	जम्मा	प्रतिशत *	पुरुष	महिला
		२८९,१४८	१००	१२५,८३३	१६३,३१५
१	नेपाली	६७,६६८	२३.४	२९,६८७	३७,९८१
२	मगर	१,८४९	०.६	८४४	१,००५
३	गुरुङ	१,०८७	०.४	४८१	६०६
४	नेवारी	२९६	०.१	१२६	१७०
५	अंग्रेजी	१३०	०.०	९१	३९

क्र.सं	भाषा	जम्मा	पुरुष	महिला
९	मैथिली	४६	१२	३४
१०	भोजपुरी	३७	२९	८
११	थारु	३६	२८	८
१२	लिम्बु	२५	१२	१३
१३	तामाङ	१५	८	७
१४	थकाली	१३	६	७

६	हिन्दी	१०७	०.०	७१	३६	१५	संस्कृत	११	१०	१
७	भुजेल	७८	०.०	३७	४१	१६	अन्य	३९	२१	१८
८	उर्दु	६७	०.०	३१	३६	१७	दोश्रो भाषा नभएको	२१७६४४	९४३३९	१२३३०५

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

* केहि प्रमुख दोश्रो भाषाभाषीहरूको मात्र प्रतिशतमा उल्लेख गरिएको छ ।

१६. धर्म अनुसार जनसंख्या

	जम्मा	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	किरांत	इसाई	प्रकृति	बोन	बहाइ	नखुलेको
जम्मा	२८९,१४८	२६०,८३२	२१,५१४	१,९७८	२१	५८२	३८	३,७१७	६	४६०
प्रतिशत	१००	९०.२	७.४	०.७	०.०	०.२	०.०	१.३	०.०	०.२
पुरुष	१२५,८३३	११३,३८१	९,३६७	९३२	१४	२५९	१२	१,६५४	२	२१२
महिला	१६३,३१५	१४७,४५१	१२,१४७	१,०४६	७	३२३	२६	२,०६३	४	२४८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

१७. विभिन्न देशको नागरिकता भएको जनसंख्या

	जम्मा	विभिन्न देशको नागरिकता भएको जनसंख्या			
		नेपाल	भारत	चीन	अन्य मुलुक
जम्मा	२८९,१४८	२८८,७२५	२८८	२	१३३
पुरुष	१२५,८३३	१२५,५८३	१९४	०	५६
महिला	१६३,३१५	१६३,१४२	९४	२	७७

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

१८. अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

	जम्मा	अपाङ्गता नभएको	अपाङ्गता भएको							
			शारीरिक	अन्धोपन्ना, कमदृष्टी	बहिरा कान कम सुन्ने	बहिरो अन्धोपन्ना	बोलीमा समस्या	मानसिक अशक्तता	मानसिक अशक्तता	अपाङ्गता बहु
जम्मा	२८९,१४८	२८३,४३४	२,०९०	९५२	७३५	७२	७४०	४६९	२०८	४४८
प्रतिशत	१००	९८.०	०.७	०.३	०.३	०.०	०.३	०.२	०.१	०.२
पुरुष	१२५,८३३	१२२,७०१	१,२४७	४७३	३५५	४१	३९२	२५१	११८	२५५
महिला	१६३,३१५	१६०,७३३	८४३	४७९	३८०	३१	३४८	२१८	९०	१९३

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

१९. जन्मेको स्थान र लिंग अनुसार नेपालमा जन्मेको जनसंख्या

विवरण			जम्मा	पुरुष	महिला	
नेपालमा जन्मेको जनसंख्या			२८४,४०९	१२३,०९९	१६१,३०९	
नेपालमा जन्मेको	स्याङ्जा जिल्लामा जन्मेको		२६६,३९०	१२०,००४	१४६,३८६	
	अन्य जिल्लामा जन्मेको	हिमाल	जम्मा	१७७	९७	८०
		गाविस	१७०	९७	७२	
		नगरपालिका	०	०	०	
		नखुलेको	८	०	८	
पहाड	जम्मा	१४,९८८	२,२८२	१२,७०६		

		गाविस	११,७००	१,७४३	९,९५७
		नगरपालिका	९०४	२७०	६३५
		नखुलेको	२,३८४	२६९	२,११५
	तराई	जम्मा	१,९७३	६९६	१,३५८
		गाविस	१,४०८	४७७	९३१
		नगरपालिका	२९३	६९	२३२
		नखुलेको	२७३	७८	१९५
	जिल्ला नखुलेको		८८०	१०१	७७९

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२०. अन्य जिल्लामा जन्मेको व्यक्ति यस जिल्लामा बसोबास गरेको अवधि

	जम्मा	बसाईको अवधि				बसाईको अवधि नखुलेको
		१ वर्ष भन्दा कम	१ देखि ५ वर्ष	६ देखि १० वर्ष	१० वर्ष भन्दा बढी	
जम्मा	१८,०१९	८३४	३,९३२	२,५५९	८,९९५	१,७००
पुरुष	३,०९६	२४५	१,१०२	५९५	९०३	२५०
महिला	१४,९२३	५८९	२,८३०	१,९६४	८,०९१	१,४४९

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२१. अन्य जिल्लामा जन्मेको व्यक्ति यस जिल्लामा बसोबास गर्नुको मुख्य कारण

	जम्मा	बसोबास गर्नुको मुख्य कारण								कारण नखुलेको
		कृषि	व्यापार	नोकरी	अध्ययन	विवाह	आश्रित	द्वन्द	अन्य	
जम्मा	१८,०१९	४८९	९०३	८८०	१,०२०	११,४८६	१,०५२	९	४३६	१,७४३
पुरुष	३,०९६	१०६	५६३	७४३	५६१	८५	४७२	८	२१९	३३८
महिला	१४,९२३	३८३	३४१	१३६	४५९	११,४०१	५८०	१	२१७	१,४०५

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२२. गणना क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेको मध्ये ५ वर्ष अघिको बसोबास अनुसार जनसंख्या

	५ वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसंख्या	५ वर्ष अघिको बसोबास अनुसार जनसंख्या							विदेश	स्थान नखुलेको
		यही जिल्लामा	अन्य जिल्लामा							
			जम्मा	गाविस	नगरपालिका	नखुलेको				
जम्मा	२६३,९८१	२५६,३८०	५,१०७	३,६१४	६२५	८६८	७७०	१,७२४		
पुरुष	११२,३७९	१०९,७११	१,४६०	९६९	२६५	२२६	४९२	७१६		
महिला	१५१,६०२	१४६,६६९	३,६४६	२,६४४	३६०	६४२	२७८	१,००९		

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२३. परिवारमूलीको नाता अनुसार जनसंख्या

जम्मा जनसंख्या	परिवारमूलीको नाता									
	मूली	श्रीमान / श्रीमती	छोरा / बुहारी	छोरी / ज्वाइँ	बाबु / आमा	सासू / ससुरा	दाजुभाइ / दिदी बहिनी	नाति / नातिनी	घरेलु कामदार	अन्य

जम्मा	२८९,१४८	६८,८८१	३८,४२३	८०,५५१	४९,५६५	५,०१३	२,६६३	२,८७४	३०,५५५	४२०	१०,२०३
पुरुष	१२५,८३३	३९,३२१	३,११५	५९,९३७	१४१	९९४	६३६	१,५२५	१५,२१५	२९०	४,६५९
महिला	१६३,३१५	२९,५६०	३५,३०८	२०,६१४	४९,४२४	४,०१९	२,०२७	१,३४९	१५,३४०	१३०	५,५४४

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२४. धर्म, लिंग र उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

	जम्मा जनसंख्या	विभिन्न धर्म अनुसार जनसंख्या								नबुलेको
		हिन्दु	बौद्ध	मुस्लमान	किरात	क्रिश्चियन	प्रकृति	बोन	बहाई	
सबै उमेर समूह	२८९,१४८	२६०,८३२	२१,५१४	१,९७८	२१	५८२	३८	३,७१७	६	४६०
०० - ०४ वर्ष	२४,१२३	२२,०१२	१,५८९	१८९	०	४५	४	२५४	१	२९
०५ - १४ वर्ष	७०,३२९	६४,१५१	४,६९१	५३८	०	१२९	५	७२९	१	८५
१५ - २४ वर्ष	५७,३०६	५१,६३३	४,२७७	४२५	८	१२०	६	७५१	०	८६
२५ - ३४ वर्ष	३४,२१५	३०,९०३	२,४३५	२७६	६	८७	७	४४३	०	५८
३५ - ४४ वर्ष	२९,१७२	२६,१९४	२,२२२	२२४	६	७६	४	३९२	०	५४
४५ - ५४ वर्ष	२६,६००	२३,८१६	२,१७०	१४१	१	५१	४	३७४	१	४२
५५ - ६४ वर्ष	२३,३२९	२०,७७४	१,९६५	१११	०	३५	४	३९०	०	५०
६५ - ७४ वर्ष	१५,३०५	१३,६९३	१,२६२	५६	०	२३	३	२३०	१	३७
७५+ वर्ष	८,७६९	७,६५६	९०३	१८	०	१६	१	१५४	२	१९
पुरुष										
सबै उमेर समूह	१२५,८३३	११३,३८१	९,३६७	९३२	१४	२५९	१२	१,६५४	२	२१२
०० - ०४ वर्ष	१२,४९३	११,४३३	८०९	९६	०	१९	१	१२३	१	११
०५ - १४ वर्ष	३५,३०४	३२,२९०	२,२७१	२७०	०	६३	३	३७०	१	३६
१५ - २४ वर्ष	२३,८३४	२१,३४२	१,८६४	१८४	६	५६	१	३३२	०	४९
२५ - ३४ वर्ष	११,१९३	१०,०६३	८००	१०४	५	३५	३	१५७	०	२६
३५ - ४४ वर्ष	१०,१७०	९,०७६	८०१	१०७	२	२८	०	१३८	०	१८
४५ - ५४ वर्ष	१०,८९९	९,७३८	८८८	६९	१	२०	१	१६३	०	१९
५५ - ६४ वर्ष	१०,३१५	९,१४९	८८४	६२	०	१७	१	१८०	०	२२
६५ - ७४ वर्ष	७,४१६	६,६१०	६१९	३२	०	१४	२	११९	०	२०
७५+ वर्ष	४,२०९	३,६८०	४३१	८	०	७	०	७२	०	११
महिला										
सबै उमेर समूह	१६३,३१५	१४७,४५१	१२,१४७	१,०४६	७	३२३	२६	२,०६३	४	२४८

०० - ०४ वर्ष	११,६३०	१०,५७९	७८०	९३	०	२६	३	१३१	०	१८
०५ - १४ वर्ष	३५,०२५	३१,८६१	२,४२०	२६८	०	६६	२	३५९	०	४९
१५ - २४ वर्ष	३३,४७२	३०,२९१	२,४१३	२४१	२	६४	५	४१९	०	३७
२५ - ३४ वर्ष	२३,०२२	२०,८४०	१,६३५	१७२	१	५२	४	२८६	०	३२
३५ - ४४ वर्ष	१९,००२	१७,११८	१,४२१	११७	४	४८	४	२५४	०	३६
४५ - ५४ वर्ष	१५,७०१	१४,०७८	१,२८२	७२	०	३१	३	२११	१	२३
५५ - ६४ वर्ष	१३,०१४	११,६२५	१,०८१	४९	०	१८	३	२१०	०	२८
६५ - ७४ वर्ष	७,८८९	७,०८३	६४३	२४	०	९	१	१११	१	१७
७५+ वर्ष	४,५६०	३,९७६	४७२	१०	०	९	१	८२	२	८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२५. विभिन्न देशका नागरिक, उमेर समूह र लैंगिक आधारमा जनसंख्या

		जम्मा जनसंख्या	नागरिकता भएको देश			
			नेपाल	भारत	चीन	अन्य
जम्मा	सबै उमेर समूह	२८९,१४८	२८८,७२५	२८८	२	१३३
	०० - ०४ वर्ष	२४,१२३	२४,०९४	१९	१	९
	०५ - १४ वर्ष	७०,३२९	७०,२६२	३८	०	२९
	१५ - २४ वर्ष	५७,३०६	५७,१८२	७८	०	४६
	२५ - ३४ वर्ष	३४,२१५	३४,१२८	६१	०	२६
	३५ - ४४ वर्ष	२९,१७२	२९,११८	४५	०	९
	४५ - ५४ वर्ष	२६,६००	२६,५६३	२८	०	९
	५५ - ६४ वर्ष	२३,३२९	२३,३१८	८	१	२
	६५ - ७४ वर्ष	१५,३०५	१५,२९४	९	०	२
७५+ वर्ष	८,७६९	८,७६६	२	०	१	
पुरुष	सबै उमेर समूह	१२५,८३३	१२५,५८३	१९४	०	५६
	०० - ०४ वर्ष	१२,४९३	१२,४८२	१०	०	१
	०५ - १४ वर्ष	३५,३०४	३५,२८३	२०	०	१
	१५ - २४ वर्ष	२३,८३४	२३,७५५	५५	०	२४
	२५ - ३४ वर्ष	११,१९३	११,१३६	४२	०	१५
	३५ - ४४ वर्ष	१०,१७०	१०,१३१	३३	०	६
	४५ - ५४ वर्ष	१०,८९९	१०,८६८	२३	०	८
	५५ - ६४ वर्ष	१०,३१५	१०,३१२	२	०	१
	६५ - ७४ वर्ष	७,४१६	७,४०९	७	०	०
७५+ वर्ष	४,२०९	४,२०७	२	०	०	
महिला	सबै उमेर समूह	१६३,३१५	१६३,१४२	९४	२	७७
	०० - ०४ वर्ष	११,६३०	११,६१२	९	१	८
	०५ - १४ वर्ष	३५,०२५	३४,९७९	१८	०	२८
	१५ - २४ वर्ष	३३,४७२	३३,४२७	२३	०	२२
	२५ - ३४ वर्ष	२३,०२२	२२,९९२	१९	०	११
	३५ - ४४ वर्ष	१९,००२	१८,९८७	१२	०	३
	४५ - ५४ वर्ष	१५,७०१	१५,६९५	५	०	१
	५५ - ६४ वर्ष	१३,०१४	१३,००६	६	१	१
	६५ - ७४ वर्ष	७,८८९	७,८८५	२	०	२
७५+ वर्ष	४,५६०	४,५५९	०	०	१	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२६. जनसंख्याको आकार श्रेणी र लिंग अनुसार गाविस नपाको जनसंख्या

	गाविस नपा को संख्या	परिवार संख्या	गाविस नपाको जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	६२	६८,८८१	२८९,१४८	१२५,८३३	१६३,३१५
१,००० - १,९९९	७	२,८३५	११,३९१	४,९५१	६,४४०
२,००० - २,९९९	१२	७,८२६	३१,३६१	१३,४५०	१७,९११
३,००० - ३,९९९	१५	१२,५५१	५३,५२७	२२,९७२	३०,५५५
४,००० - ४,९९९	१५	१५,३५७	६७,८३४	२९,२३३	३८,६०१

५,००० - ९,९९९	११	१६,१६३	६९,४९८	३०,११८	३९,३८०
२०,००० - ४९,९९९	२	१४,१४९	५५,५३७	२५,१०९	३०,४२८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२७. विदेश गएको देश वा क्षेत्र, जांदाको उमेर र लिंग अनुसार अनुपस्थित जनसंख्या

नेपाल छोड्दाको उमेर लिंग अनुसार	अनुपस्थित (विदेश गएको) जनसंख्या	गएको देश वा भौगोलिक क्षेत्र													
		भारत	भारत बाहेक सार्क	एसियाली	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	युरोपियन युनियन	अन्य युरोपेली	उत्तर अमेरिका(युएसए र क्यानाडा)	द.अमेरिका र क्यारेबियन	अफ्रिकी	प्रशान्त क्षेत्र	अन्य	नखुलेको	
जम्मा															
सबै उमेरका	५०,४७६	२२,२३८	३६४	३,४८८	२०,५३४	१,२८२	९५१	९५	५२६	४५	२०२	३०२	१०९	३४०	
०० - १४	३,३२०	३,०३६	४	१७	४३	३०	७४	४	५१	१	१०	१२	४	३४	
१५ - २४	२५,२९०	१२,६१३	१२७	१,७००	९,२७६	४९५	४३७	४४	२०६	१३	७८	१४८	५०	१०३	
२५ - ३४	१४,३०३	३,५९१	११५	१,२३६	७,९७१	५४७	२८२	४०	२०२	१८	७४	११४	४३	७०	
३५ - ४४	५,२१९	१,६५७	८८	४३४	२,६८४	१५६	७६	७	३९	९	२८	११	१२	१८	
४५ - ५४	१,१७८	६८२	२३	६०	३५२	१९	१९	०	१०	०	६	३	०	४	
५५ - ६४	२१६	१६०	१	२	२७	६	१४	०	१	०	१	१	०	३	
६५ +	६४	२८	०	१	६	३	२५	०	०	०	०	१	०	०	
उमेर नखुलेको	८८६	४७१	६	३८	१७५	२६	२४	०	१७	४	५	१२	०	१०८	
पुरुष															
सबै उमेरका	४६,०२४	१९,२४६	३५०	३,४२८	२०,०३७	१,०२८	६८४	८९	३५३	३९	१८८	२२०	१०१	२६१	
०० - १४	२,४२२	२,२५६	२	१३	४२	१५	४१	२	२१	०	८	५	२	१५	
१५ - २४	२३,३९७	११,३०८	११९	१,६७३	९,०७१	३८८	३२५	४४	१३५	१२	७३	११४	४७	८८	
२५ - ३४	१३,२९२	३,०८९	११२	१,२१६	७,७५९	४५२	२१२	३६	१४७	१६	७०	८२	४१	६०	
३५ - ४४	४,९४८	१,५०२	८७	४२७	२,६२३	१३६	५८	७	३३	९	२८	१०	११	१७	
४५ - ५४	१,११७	६४२	२३	६०	३५०	१३	१२	०	५	०	६	२	०	४	
५५ - ६४	१८९	१४५	१	२	२३	५	८	०	१	०	१	०	०	३	
६५ +	४६	२१	०	१	५	३	१५	०	०	०	०	१	०	०	
उमेर नखुलेको	६१३	२८३	६	३६	१६४	१६	१३	०	११	२	२	६	०	७४	
महिला															
सबै उमेरका	४,४५१	२,९९२	१४	६०	४९६	२५४	२६७	६	१७३	६	१४	८२	८	७९	
०० - १४	८९८	७८०	२	४	१	१५	३३	२	३०	१	२	७	२	१९	
१५ - २४	१,८९२	१,३०५	८	२७	२०४	१०७	११२	०	७१	१	५	३४	३	१५	
२५ - ३४	१,०११	५०२	३	२०	२१२	९५	७०	४	५५	२	४	३२	२	१०	
३५ - ४४	२७१	१५५	१	७	६१	२०	१८	०	६	०	०	१	१	१	
४५ - ५४	६१	४०	०	०	२	६	७	०	५	०	०	१	०	०	
५५ - ६४	२७	१५	०	०	४	१	६	०	०	०	०	१	०	०	
६५ +	१८	७	०	०	१	०	१०	०	०	०	०	०	०	०	
उमेर नखुलेको	२७३	१८८	०	२	११	१०	११	०	६	२	३	६	०	३४	
नखुलेको															

सबै उमेरका	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - २४	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२८. गाविस/नपा अनुसार जनसंख्या तुलना, जनघनत्व, जनसंख्या बृद्धिदर

सि.नं.	गा.वि.स./नपाको नाम	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.	जम्मा जनसंख्या	जम्मा जनसंख्या	जनघनत्व	जनसंख्या बृद्धि दर
			२०५८	२०६८	जना□व.कि.मी २०६८	२०५८-२०६८
१	आलमदेवी	१८.७६	४,३१७	३,८४४	२०४.९	-१.१६
२	अर्जुनचौपारी	१९.२६	६,४१२	६,३०७	३२७.५	-०.१७
३	आरुचौर	१०.९५	३,३३५	२,९५६	२७०	-१.२१
४	आरुखर्क	१०.७५	३,८१६	३,३९७	३१६	-१.१६
५	वा□फडुके	२१.७	१,३२५	१,१०२	५०.७८	-१.८४
६	वाहाकोट	११.६६	२,२५१	१,७३१	१४८.५	-२.६३
७	बानेशोक	१५.५१	४,२३८	३,५४६	२२८.६	-१.७८
८	भाटखोला	६.३७	२,०८६	१,६५९	२६०.४	-२.२९
९	विचारी	६.५६	२,९१४	२,१८५	३३३.१	-२.८८
१०	विर्घा अर्चले	१७.९६	५,९३६	५,११७	२८४.९	-१.४८
११	विरुवा अर्चले	१०.८८	३,३२०	२,८६०	२६२.९	-१.४९
१२	चण्डीभञ्ज्या□	१७.८८	४,८९३	३,९४२	२२०.५	-२.१६
१३	चापाकोट	२५.२८	४,६३६	४,७०२	१८६	०.१४
१४	छा□छा□दी	९.०६	३,३२१	२,८४४	३१३.९	-१.५५
१५	चिलाउनेवास	६.६२	३,२६४	२,७२२	४११.२	-१.८२
१६	चिन्नेवास	२२.९७	५,६०१	४,७५३	२०६.९	-१.६४
१७	चिसापानी	२६.८१	४,९२६	४,२८१	१५९.७	-१.४
१८	चित्रेभञ्ज्या□	१५.३९	४,०६५	३,५५१	२३०.७	-१.३५
१९	दासि□ दहथम	१२.६४	६,२५७	६,५९८	५२२	०.५३
२०	ढापकसिमल	१५.०८	४,२७२	३,६६६	२४३.१	-१.५३
२१	फापरथम	७.१२	२,९६१	२,४१२	३३८.८	-२.०५
२२	फेदिखोला	९.२२	६,६५८	६,१८३	६७०.६	-०.७४
२३	जगतभञ्ज्या□	९.९८	३,७८४	३,३१०	३३१.७	-१.३४
२४	जगत्रदेवी	१४.०८	७,९३४	८,७००	६१७.९	०.९२
२५	कालिकाकोट	१६.६५	५,३८१	४,२३३	२५४.२	-२.४
२६	कोल्मावराहचौर	१३.९२	२,३४०	१,७२३	१२३.८	-३.०६
२७	केवरे भञ्ज्या□	१२.९६	३,२५९	२,९०२	२२३.९	-१.१६
२८	खिल□	२०.२६	४,५५२	४,३२४	२१३.४	-०.५१
२९	किचनास	२१.२८	५,५५०	४,८३३	२२७.१	-१.३८
३०	कूवाकोट	१७.७५	४,६८६	४,१२०	२३२.१	-१.२९
३१	क्याक्मी	२३.०४	६,०८७	५,३९६	२३४.२	-१.२
३२	माभकोट	१७.०८	२,१०४	१,५५५	९१.०४	-३.०२
३३	माल□	८.९६	३,५३६	३,२३०	३६०.५	-०.९१

३४	मल्याकोट	२१.०६	५,९६९	४,६८४	२२२.४	-२.४२
३५	मनकामना	१९.६४	५,४८८	४,३८५	२२३.३	-२.२४
३६	निव्वाखर्क	१६.९६	४,५६८	३,८७५	२२८.५	-१.६५
३७	ओरष्टे	१४.५४	४,२७४	३,५१५	२४१.८	-१.९६
३८	पकवादी	२५.३८	६,४६१	५,९५८	२३४.८	-०.८१
३९	पञ्चमल	१५.४३	५,०९३	४,६०१	२९८.२	-१.०२
४०	पौवैगौडे	६.३७	३,३३७	२,८८३	४५२.६	-१.४६
४१	पेलाकोट	१७.५३	६,२३६	५,७४८	३२७.९	-०.८१
४२	पेलकाचौर	१०.८६	२,३८८	१,८५६	१७०.९	-२.५२
४३	पिंडीखोला	२१.२७	५,९६०	४,९५६	२३३	-१.८४
४४	पुतलीबजारनपा	७०.१४	२९,६६७	३०,७०४	४४६.८	०.५५
४५	राभा	१०.२२	४,२५९	२,८७५	२८१.३	-३.९३
४६	रापाकोट	१६.८	४,४९६	३,८२७	२२७.८	-१.६१
४७	रत्नपुर	१४.४२	३,८१०	३,९२०	२७१.८	०.२८
४८	साखुर	२७.०७	५,४७३	४,६३०	१७१	-१.६७
४९	दरौ	७.१	२,६१५	२,२८६	३२२	-१.३४
५०	सेखाम	२१.५१	४,८२६	४,१८३	१९४.५	-१.४३
५१	सेतीदोभान	११.६२	३,५२२	३,०९८	२६६.६	-१.२८
५२	श्रीकृष्णगण्डकी	१९.७४	११,४५२	८,८१५	४४६.६	-२.६२
५३	सिर्सेकोट	१२.८७	४,४६४	३,५८१	२७८.२	-२.२
५४	स्वरेक	१४.३२	५,४६४	५,१८०	३६१.७	-०.५३
५५	टक्सार	११.७	२,६०७	२,०६१	१७६.२	-२.३५
५६	ठुलाडिही	१९.५३	३,७६१	३,२२५	१६५.१	-१.५४
५७	मपोखरा	१२.७३	५,९९८	५,३९०	४२३.४	-१.०७
५८	तिनदोबाटे	२९.७१	४,४८०	४,५९६	१५४.७	०.२६
५९	तलसीभञ्ज्या	१२.९१	४,६५२	४,४३९	३४३.८	-०.४७
६०	वालि न.पा.	३४.७६	२०,४१४	२४,००६	६९६.२	१.७
६१	वासि	९.३२	२,९६२	२,३७४	२५४.७	-२.२१
६२	एलादी	८.९६	२,३१३	१,७६५	१९७	-२.७

श्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२९. उमेर अनुसार जनसंख्या र आश्रित अनुपात

जनगणना वर्ष वि.सं.	उमेर अनुसार जनसंख्या			आश्रित अनुपात (प्रतिशत)			उमेर ६०+ सुचकांक (Aging Index)C/A
	१५ वर्ष भन्दा कम उमेर (A)	१५ देखि ५९ वर्ष सम्म (B)	६० वर्ष र सो भन्दा माथि (C)	कुल आश्रित अनुपात (A+C)/B	१५ वर्ष भन्दा कम उमेर (A/B)	६० वर्ष र सो भन्दा माथिको (C/B)	
२०४८	१२८३८४	१४२००८	२३१३४	१०६.७	९०.४१	१६.२९	१८
२०५८	१२८४११	१५९८२९	२९०८०	९८.५४	८०.३४	१८.१९	२२.६
२०६८	९४४५२	१५९३००	३५३९६	८१.५१	५९.२९	२२.२२	३७.५

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणनाहरू २०४८, २०५८ र २०६८, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग

३०. व्यक्तिगत घटना दर्ता आ.व. ०६९/७०

क्र.सं	गाविस/नपा	जन्म दर्ता	मृत्यु दर्ता	बसाइ सराइ	क्र.सं	गाविस/नपा	जन्म दर्ता	मृत्यु दर्ता	बसाइ सराइ
१	आलमदेवी	९०	३६	३०	३२	मालुङ्गा	७८	३१	३०
२	अर्जुनचौपारी	१७८	५०	३९	३३	मल्याङ्कोट	२५०	४९	७८
३	आरुचौर	१२२	१२	२९	३४	मनकामना	१८३	३९	१०
४	आरुखर्क	१४९	४१	४१	३५	निवुवाखर्क	१४१	२८	४६
५	बहाकोट	८२	३३	७	३६	ओरष्टे	१७३	३३	३४
६	बानेथोक देउराली	१९६	४३	५९	३७	पकवादी	२४६	२९	८६
७	बांगेफड्के	५१	१४	१९	३८	पञ्चमूल	२०९	४५	९१
८	भाटखोला	७८	२९	०	३९	पौवैगौडे	६६	२८	११
९	विचारी चौतारा	९४	२२	२४	४०	पेलाकोट	३०३	४८	५३
१०	विर्घा	२१८	३४	२३	४१	पेल्काचौर	११०	२०	११
११	विरुवा अर्चले	१७३	२७	३२	४२	फापरथुम	१३२	२६	५७
१२	चण्डी भञ्ज्याङ्ग	१९९	३५	२१	४३	फेदिखोला	२१०	५६	१५
१३	चापाकोट	२४२	२७	१२	४४	पिडीखोला	११३	७१	२७
१४	छाड्छाड्डी	८८	३०	४२	४५	पुतलीबजार न.पा.			
१५	चिलाउनेबास	१४२	२३	१६	४६	राड्भाड्	१०७	२८	३७
१६	चिन्नेबास	२७६	४७	१२४	४७	रापाकोट	१४३	२९	१०४
१७	चित्रे भञ्ज्याङ्ग	१८४	४०	५४	४८	रत्नपुर	१२६	३४	१८
१८	दासिड दहथुम	१७४	३६	६६	४९	सांखर	१२०	२८	३५
१९	ढापुक सिमलभञ्ज्याङ्ग	२१४	३७	७	५०	दरौ	८०	२३	६
२०	एलादी	१२९	६८	८	५१	सेखाम	२११	६५	१५
२१	जगतभञ्ज्याङ्ग	२१८	४०	११	५२	सेतिदोभान	१४१	३०	३
२२	जगत्रदेवी	१५५	३१	१७	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	३४१	६४	१०८
२३	कालिकाकोट	२२०	४२	३२	५४	सिर्सेकोट	११३	३४	७६
२४	केवरे भञ्ज्याङ्ग	१४५	४९	३४	५५	स्वरेक	२६४	२७	१९
२५	खिलुड देउराली	१८१	३६	७	५६	टक्सार	१०८	२९	३९
२६	किचनास	२०१	४८	९	५७	ठूलाडिही	९५	२६	१९
२७	कोल्मा बराहचौर	३४	१७	१	५८	थुमपोखरा	१७०	३३	३९
२८	कुवाकोट	२००	२६	७८	५९	तिनदोबाटे	१८५	३०	३५
२९	क्याक्मी	३६७	८९	७४	६०	तुलसिभञ्ज्याङ्ग	१६६	३२	४५
३०	मग्याम चिसापानी	२९८	४०	७५	६१	वालडि न.पा.			
३१	माभकोट शिवालय	७३	२५	७	६२	वाड्सिड्	१४२	११	१९

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा, २०७०

२.१ शैक्षिक तथ्याङ्क

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार स्याङ्जा जिल्लाको साक्षरता : ७६.६ प्रतिशत

पुरुष : ८६.०५ प्रतिशत

महिला : ६९.६ प्रतिशत

राष्ट्रिय जनगणना २०५८ सालमा जिल्लाको साक्षरता : ६६.३ प्रतिशत

१. साक्षरता सम्बन्धी विवरण

	५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या	साक्षरता सम्बन्धी विवरण			नखुलेको
		पढ्न र लेख्न सक्ने	मात्र पढ्न सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
जम्मा	२६५,०२५	२०३,०३४	४,३२३	५७,५०२	१६६
पुरुष	११३,३४०	९७,५३१	१,८२७	१३,९३७	४५
महिला	१५१,६८५	१०५,५०३	२,४९६	४३,५६५	१२१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२ साक्षरता (गा.वि.स/न.पा अनुसार)

क्र.सं.	गाविस नपाको नाम	साक्षरता दर	पुरुष साक्षरता दर	महिला साक्षरता दर	क्र.सं.	गाविस नपाको नाम	साक्षरता दर	पुरुष साक्षरता दर	महिला साक्षरता दर
१	आलमदेवी	८२.२५	९२.५३	७४.८४	३२	मालुङ्गा	७७.४४	८६.१३	७०.६५
२	अर्जुनचौपारी	७४.३२	८३.९	६७.०५	३३	मल्याङ्कोट	७४.०३	८६.८	६५.०७
३	आरुचौर	७१.९२	८३.९	६३.३३	३४	मनकामना	७२.६१	८३.६८	६४.१७
४	आरुखर्क	७७.२८	८७.४२	६९.८७	३५	निव्वाखर्क	८२.२७	९०.३२	७६.३२
५	बहाकोट	७३.७९	८६.५	६४.१३	३६	ओरष्टे	७६.२६	८७.७३	६८.१
६	बानेशोक देउराली	७५.४	८६.५	६७.५५	३७	पकवादी	७४.४५	८१.३३	६९.९२
७	बांगेफड्के	७१.८९	८३.९७	६३.४२	३८	पञ्चमुल	७०.९२	८०.२४	६४.०४
८	भाटखोला	७३.७६	८४.७४	६६.२२	३९	पौवैगौडे	७३.३	८७.१३	६३.४३
९	विचारी चौतारा	७५.०९	८५.५	६७.५	४०	पेलाकोट	७४.४८	८१.४९	६९.४
१०	विर्घा	७२.८३	८२.८६	६५.६७	४१	पेल्काचौर	७२	८५.८३	६१.१६
११	विरुवा अर्चले	७६.६४	८६.१७	६९.१२	४२	फापरथुम	७३.०८	८४.३	६५.०२
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	७६.६८	८५.३६	७०.४९	४३	फेदिखोला	७८.९४	८८.९६	७१.७
१३	चापाकोट	७३.८५	८३.७९	६६.७६	४४	पिडीखोला	७४.४९	८३.१२	६८.०२
१४	छाङ्छाङ्दी	७७.५३	८६.९६	७०	४५	पुतलीबजार न.पा.	७९.७४	८८.६४	७२.९२
१५	चिलाउनेबास	७४.८९	८५.६२	६७.०१	४६	राङ्भाङ्	७०.०२	८१.८३	६१.२६
१६	चिन्नेबास	७२.९८	८१.७१	६६.३३	४७	रापाकोट	६९.०८	७७.६५	६२.८६
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	७०.८३	८०.३३	६३.९७	४८	रन्तपुर	७६.०८	८५.५९	६९.२२
१८	दार्सिङ् दहथुम	८४.०४	९०.८४	७९.१४	४९	सांखर	७५.१८	८६.२५	६७.१४
१९	ढापुक सिमलभञ्ज्याङ	७३	८३.०१	६५.८७	५०	दरौ	७३.६५	८३.२२	६६.९१
२०	एलादी	७३.०८	८५.२४	६३.६८	५१	सेखाम	७१.३८	८१.११	६४.४३

२१	जगतभञ्ज्याङ्ग	७९.४३	९०.८८	७०.९७	५२	सेतिदोभान	८१.६४	९०.३१	७५.४१
२२	जगत्रदेवी	८४.५२	९०.९३	७९.१८	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	८०.२९	८६.९८	७५.२१
२३	कालिकाकोट	७६.६८	८६.१३	६९.४२	५४	सिसैंकोट	७१.६५	८१.१८	६४.६८
२४	केवरे भञ्ज्याङ्ग	७०.८३	८१.२७	६३.३१	५५	स्वरेक	७३.८५	८३.८४	६७.२३
२५	खिलुङ देउराली	७४.२९	८४.७६	६६.६५	५६	टक्सार	६९.७१	८०.८८	६१.७३
२६	किचनास	७५.८१	८५.९५	६८.१७	५७	ठूलाडिही	७२.१९	८४.८५	६२.८४
२७	कोल्मा बराहचौर	७३.८१	८८.६२	६३.२३	५८	थुमपोखरा	७४.८७	८३.४३	६८.६४
२८	कुवाकोट	७५.८९	८६.७२	६८.४८	५९	तिनदोबाटे	७३.७१	८०.८६	६८.६
२९	क्याक्मी	७४.२९	८३.४९	६७.४५	६०	तुलसिभञ्ज्याङ्ग	८२.८४	९०.२८	७७.३८
३०	मग्याम चिसापानी	७३.६	८४.५५	६५.५७	६१	वालुङ न.पा.	८१.७१	८९.६१	७५.४१
३१	माझकोट शिवालय	७२.०५	८६.५५	६०.८३	६२	बाङ्सिङ्ग	७१.४९	७९.१७	६६.२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

३. साक्षरता स्थिति अनुसार ५ वर्ष र माथिको उमेरको जनसंख्या

	५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या	साक्षरता अवस्था अनुसार जनसंख्या			नखुलेको
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
जम्मा	२६५,०२५	२०३,०३४	४,३२३	५७,५०२	१६६
पुरुष	११३,३४०	९७,५३१	१,८२७	१३,९३७	४५
महिला	१५१,६८५	१०५,५०३	२,४९६	४३,५६५	१२१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

४. उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार ५ वर्ष र माथिको उमेरको साक्षर जनसंख्या

	जम्मा	विभिन्न शैक्षिक तह उत्तीर्ण गर्ने साक्षर जनसंख्या									अनौपचारिक शिक्षा	तह नखुलेको
		भर्खर पढाइ शुरू गरेको	कक्षा १ देखि ५	कक्षा ६ देखि ८	कक्षा ९ देखि १०	एस एल सी र सो सरह	प्रमाणपत्र तह र सो सरह	स्नातक र सो सरह	स्नातकोत्तर सरह र माथि	अन्य		
जम्मा	२०५,२५६	५,१०३	७१,००४	४८,२९५	३१,२७२	२१,२८५	१०,५००	३,५३५	१,१०२	१,२५	१२,४८०	५५५
पुरुष	९,६७६	२,७१०	३४,५६७	२१,६०३	१४,५२८	१०,८८८	५,१३६	२,२३९	९,३६	६२	५,७५३	२५४
महिला	१०६,५८०	२,३९३	३६,४३७	२६,६९२	१६,७४४	१०,३९७	५,३६४	१,२९६	१,६६	६३	६,७२७	३०१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

५. एस एल सी भन्दा माथिको तहमा अध्ययन गर्ने जनसंख्याको अध्ययनको मुख्य क्षेत्र

	अध्ययनको मुख्य क्षेत्र														तलुको
	जम्मा	मानविकी	प्रशासन	शिक्षा	विज्ञान	स्वास्थ्य	इन्जिनियरिङ औद्योगिक र निर्माण	कानून	व्यवहार विज्ञान	गणित तथा तथ्यांक	मत्स्य	हिसाब किताब	सूचना	अन्य	
जम्मा	१५,१३७	४,३५२	२,६१४	३,७९८	५०७	१८७	७६	१७०	७११	२७२	७१	१५	३	२	२,३५९
पुरुष	८,३११	२,४०१	१,७३९	१,४५१	४३५	७४	६७	१४३	४८४	२२०	५३	१३	२	२	१,२२७
महिला	६,८२६	१,९५१	८७५	२,३४७	७२	११३	९	२७	२२७	५२	१८	२	१	०	१,१३२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

६. जिल्लामा तहगत रूपमा विद्यालय तथा कलेज/क्याम्पसहरूको संख्या

क्र.सं	शैक्षिक संस्थाको तह	संख्या		
		सामुदायिक	निजी/संस्थागत	जम्मा
१	प्राथमिक विद्यालय	३४९	२९	३७८
२	निम्न माध्यमिक विद्यालय	५५	१५	७०
३	माध्यमिक विद्यालय	५२	२६	७८
४	उच्च माध्यमिक विद्यालय	७५	१०	८५
	जम्मा	५३१	८०	६११
	कलेज क्याम्पस	१६	३	१९

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा २०७०

७. जिल्लामा तहगत रूपमा विद्यार्थी संख्या

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी संख्या		
	छात्रा	छात्र	जम्मा
पूर्व प्राथमिक	३३७०	३३९१	६७६१
प्राथमिक तह	१५२४३	१४१२१	२९३६४
नि.मा.तह	१०१८१	८७५८	१८९३९
माध्यमिक तह	६१८१	५२२७	११४०८
उ.मा. तह	४२४२	३०७५	७३१७
कूल जम्मा(१-१२)	३५८४७	३११८१	६७०२८
जम्मा ECD- १२	३९२१७	३४५७२	७३७८९

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा २०७०

द. स्रोत केन्द्रगत विद्यालय विवरण

क्र.सं.	स्रोत केन्द्र	बाल विकास केन्द्र			विद्यालय संख्या														
		विद्यालयमा आधारित	समुदायमा आधारित	जम्मा	सामुदायिक					संस्थागत					जम्मा				
					प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	जम्मा	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	जम्मा	प्रावि	निमावि	मावि	उमावि	जम्मा
१	लसर्घा	१९	२	२१	१८	२	१	३	२४	१	१			२	१९	३	१	३	२६
२	जेपते	१५	१०	२५	१२	३	४	४	२३	१		१		२	१३	३	५	४	२५
३	गल्यांग	२१	१५	३६	२०	३	२	६	३१	३		१	२	६	२३	३	३	८	३७
४	पिडी खोला	१५	२	१७	१३	५	१	२	२१						१३	५	१	२	२१
५	कुवा कोट	१७	४	२१	१३	३		६	२२	२				२	१५	३		६	२४
६	रत्न पुर	२३	३	२६	१६	३	४	३	२६		४			४	१६	७	४	३	३०
७	बिन्ने बास	१४	१	१५	११	६	१	२	२०	२				२	१३	६	१	२	२२
८	मल्यांग कोट	१६	२	१८	१४	२	३	२	२१						१४	२	३	२	२१
९	मय्याम	१२	१	१३	१०		२	२	१४	३				३	१३	०	२	२	१७
१०	बिल्खा	२३	०	२३	१३	६	३	४	२६	२	२			४	१५	८	३	४	३०
११	कोल्मा	१५	२	१७	१२	१	२	३	१८	१	१			२	१३	२	२	३	२०
१२	ठूला डिही	२२	४	२६	१६	२	२	२	२२	१	२	१		४	१७	४	३	२	२६
१३	रंगे ठाटी	१४	२	१६	१२	१	१	३	१७		१	२		३	१२	२	३	३	२०
१४	फेदि खोला	२१	६	२७	१६	१	२	५	२४	२		२		४	१८	१	४	५	२८
१५	बिलाउ नेबास	१८	२	२०	१२	१	४	३	२०	१				१	१३	१	४	३	२१
१६	आह चौर	१६	३	१९	१२	२	१	३	१८	२				२	१४	२	१	३	२०
१७	अर्जुन चौपारी	१६	२	१८	१६	२	१	३	२२	२		२		४	१८	२	३	३	२६
१८	भापा कोट	१८	५	२३	१८	३	१	२	२४	२		३		५	२०	३	४	२	२९
१९	खिबुंगा	१५	५	२०	१७		३	१	२१			१		१	१७	०	४	१	२२
२०	स्याङ्जा	२४	३	२७	१८	२	४	५	२९	२		३	४	९	२०	२	७	९	३८

२१	दुम्रे भञ्ज्याङ	१४	१	१५	१०	२	५	२	१९			१		१	१०	२	६	२	२०
२२	दहथुम	१८	०	१८	१६	१	२	२	२१		१	३		४	१६	२	५	२	२५
२३	खहरे	२०	०	२०	१६	२	०	४	२२		१	२		३	१६	३	२	४	२५
२४	बालिङ	२३	३	२६	१८	२	३	३	२६	२	२	४	४	१२	२०	४	७	७	३८
	जम्मा	४२९	७८	५०७	३४९	५५	५२	७५	५३१	२९	१५	२६	१०	८०	३७८	७०	७८	८५	६११

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

९. गाविसगत रूपमा विद्यालयहरूको संख्या (निजी/सामुदायिक)

क्र.सं	गाविस/नपा	उ.मा.वि		मा.वि		नि.मा.वि		प्रा.वि	
		सामुदायिक	निजी/संस्थागत	सामुदायिक	निजी/संस्थागत	सामुदायिक	निजी/संस्थागत	सामुदायिक	निजी/संस्थागत
१	आलमदेवी	२		०		१			६
२	अर्जुनचौपारी	१		३	२	०			९
३	आरुचौर	२		०		१			७
४	आरुखर्क	१		१		१			५
५	बहाकोट	०		१		०			५
६	बानेशोक देउराली	१		०		२			४
७	बांगेफड्के	१		०		०			२
८	भाटखोला	१		०		०			३
९	विचारी चौतारा	१		१		०			७
१०	विर्घा	२		०		१	१		५
११	विरुवा अर्चले	१		०		२	२		४
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	०		१		१			५
१३	चापाकोट	१		१		५	२		२
१४	छाडछाड्दी	०		१		०			४
१५	चिलाउनेबास	१		१		०			६
१६	चिन्नेबास	१		०		३			५
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	१		१		०			७
१८	दार्सिङ दहथुम	१		३	३	१	१		५
१९	ढापुक सिमलभञ्ज्याङ	०		२		०			९
२०	एलादी	१		०		१			४
२१	जगतभञ्ज्याङ	१		०		१			५
२२	जगत्रदेवी	४	२	१	१	२			६
२३	कालिकाकोट	१		२		१			४
२४	केवरे भञ्ज्याङ	१		०		०			६
२५	खिलुङ देउराली	१		२	१	०			५

२६	किचनास	२		१		३	१		१
२७	कोल्मा बराहचौर	१		१		१	१		२
२८	कुवाकोट	२		०		२			३
२९	क्याम्मी	१		१		३			५
३०	मग्याम चिसापानी	१		१		०			६
३१	माभकोट शिवालय	१		०		०			३
३२	मालुङ्गा	१		०		०			५
३३	मल्याङ्कोट	२		१		०			७
३४	मनकामना	१		१		२			५
३५	निवुवाखर्क	१		१		२			७
३६	ओरष्टे	२		०		१			५
३७	पकवादी	३		०		१			६
३८	पञ्चमुल	१		१		१			७
३९	पौवैगौडे	१		०		३	२		५
४०	पेलाकोट	२		१		०			७
४१	पेल्काचौर	०		१		०			६
४२	फापरथुम	१		१		१			५
४३	फेदिखोला	३		३	२	०			१०
४४	पिडीखोला	१		१		२			७
४५	पुतलीबजार न.पा.	१०	४	९	६	४			३३
४६	राङ्ग्भाङ्ग	१		१		१			२
४७	रापाकोट	१		०		२			७
४८	रत्नपुर	१		१		२	१		५
४९	सांखर	१		२		२	१		९
५०	दरौ	१		०		०			२
५१	सेखाम	०		१		२			७
५२	सेतिदोभान	१		२	२	१	१		५
५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	३		४	१	१			६
५४	सिर्सेकोट	१		०		३			६
५५	स्वरेक	१		१		१			७
५६	टक्सार	०		१		१			४
५७	ठूलाडिही	१		२	१	०			८
५८	थुमपोखरा	१		२		२			६
५९	तिनदोबाटे	०		१		०			५
६०	तुलसिभञ्ज्याङ	१		१		१			५
६१	वालिङ न.पा.	७	४	६	५	५	३		१९
६२	बाङ्सिङ्ग	१		२		१			१

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१०. जिल्लामा सामुदायिक पुस्तकालयहरूको संख्या

सि.नं.	पुस्तकालयको नाम	ठेगाना
१	लक्ष्मी स्मृति पुस्तकालय	पु.ब.न.पा. १ स्याङ्जा
२	मातृभूमि पुस्तकालय	विर्घा ६

३	विश्वशान्ति पुस्तकालय	पु.ब.न.पा. १३
४	श्रमिक पुस्तकालय	पु.ब.न.पा. ८, ठुलापधेरा
५	राखोला पुस्तकालय	पु.ब.न.पा. १२
६	वालि पुस्तकालय	वालि नपा
७	पञ्चमूल सार्वजनिक पुस्तकालय	पञ्चमूल गाविस
८	युवा पुस्तकालय	पु.ब.न.पा. १३, करेण्डाडा
९	उपमन्यु बाचनालय	फापरथुम गाविस, निबुवा बोट
१०	सरस्वती पुस्तकालय	पञ्चमूल, शहिद मावि
११	जगत्रदेवी पुस्तकालय	जगत्रदेवी ७, बटुवा
१२	स्याञ्जा साहित्य सदन	पुतली बजार नगरपालिका १, स्याञ्जा
१३	आष्टीखोला साहित्य सदन	वालि नगरपालिका, वालि

श्रोत : जिल्ला वस्तुगत विवरण, स्याञ्जा

११. जिल्लाको विद्यार्थी भर्नादरको स्थिति (पहँच)

क्र.सं.	तह	सूचक	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	पूर्व प्राथमिक तह	खुद भर्नादर NER	६५.१	६९.४	६७.३
		कुल भर्नादर GER	१०१.३	१०४.३	१०२.८
		पूर्व प्राथमिक तहको अनुभव सहित कक्षा १ मा नयां भर्नादर	७२.६	७०.२	७१.४
२	प्राथमिक तह	खुद भर्नादर NER	९८.७	९८.४	९८.६
		कुल भर्नादर GER	१२६.४	१२८	१२७.२
३	निम्न माध्यमिक तह	खुद भर्नादर NER	९३.६	९०.१	९१.९
		कुल भर्नादर GER	१०२.३	१००.५	१०१.४
४	आधारभूत तह	खुद भर्नादर NER	९६.७	९५.२	९५.९
		कुल भर्नादर GER	११७.१	११५.५	११६.३
५	माध्यमिक तह (९-१०)	खुद भर्नादर NER	७३.०	६९.६	७१.२
		कुल भर्नादर GER	८८.२	८७.२	८७.७
६	उच्च माध्यमिक तह (११-१२)	खुद भर्नादर NER	२६.१	२०.५	२३.३
		कुल भर्नादर GER	६१.५	५४.३	५७.९
७	माध्यमिक तह (९-१२)	खुद भर्नादर NER	५०.५	४७.८	४९.१
		कुल भर्नादर GER	७५.७	७०.७	७३.२

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याञ्जा, २०७०

१२. एस.एल.सी परीक्षा नतिजा पछिल्लो ५ वर्षको तुलनात्मक विवरण

साल वि.सं	२०६५	२०६६	२०६७	२०६८	२०६९
सम्मिलित	६८४९	६९०७	७१५०	६७६८	६५३६
उत्तीर्ण	४०८१	४१६५	३८६४	३८७४	२७२८
उत्तीर्ण प्रतिशत	५९.५८	६०.३	५४	५७.२	४१.७

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याञ्जा, २०७०

१३. पूर्व प्राथमिक/बाल विकास केन्द्र सम्बन्धी विवरण

सामुदायिक			संस्थागत	कुल जम्मा
विललयमा आधारित	समुदायमा आधारित	जम्मा		
४२९	७८	५०७	८०	५८७

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१४. विद्यार्थी उत्तीर्ण दर, दोहोर्याउने दर र छाड्ने दर

कक्षा	उत्तीर्ण दर			कक्षा दोहोर्याउने दर			छाड्ने दर		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
कक्षा १	८१.३	७८.४	७९.८	११.३	१०.६	१०.९	७.४	११.०	९.२
कक्षा २	८२	८५.८	८३.९	६.४	६.६	६.५	११.६	७.६	९.६
कक्षा ३	८८.४	८६.७	८७.५	६.१	५.८	५.९	५.५	७.५	६.५
कक्षा ४	८५.५	८८.७	८७.१	६.१	६.३	६.२	८.४	५.१	६.७
कक्षा ५	९०.६	८६.७	८८.६	४.९	५.५	५.२	४.६	७.९	६.२
प्राथ. तह	८५.५	८५.१	८५.३	७.०	७.०	७.०	७.५	७.९	७.७
कक्षा ६	९०	८९.६	८९.८	५.४	६.७	६.०	४.६	३.७	४.२
कक्षा ७	९१.९	९६.१	९३.९	३.७	३.६	३.६	४.४	०.४	२.५
कक्षा ८	९१.५	९३.८	९२.६	४.९	५.२	५.०	३.७	१.०	२.४
नि.मा.तह	९१.१	९३.१	९२.१	४.६	५.२	४.९	४.२	१.८	३.०
कक्षा ९	९७	९३.०	९५.६	२.८	४.६	३.७	०.२	२.४	०.६
कक्षा १०	९४.२	९४.४	९४.३	०.३	०.३	०.३	५.५	५.३	५.४
माध्य. तह	९६.२	९३.७	९५.०	१.७	२.५	२.१	२.२	३.८	३.०
कुल जम्मा (१-१०)	८९.१	८८.९	८९.०	५.३	५.७	५.५	५.६	५.४	५.५

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

२.२ स्वास्थ्य तथ्याङ्क

१. जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको संख्या

क्र.सं	स्वास्थ्य संस्थाको किसिम	संख्या
१	जिल्ला अस्पताल	१
२	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	१
३	सामुदायिक अस्पताल	३
४	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	३
५	आयुर्वेद औषधालय	६
६	स्वास्थ्य चौकी	२६
७	उपस्वास्थ्य चौकी	३९
८	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	३
	जम्मा	८२

श्रोत : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

२. स्वास्थ्य सेवा प्रगति तथ्य विवरण

क्र.सं.	सूचकहरू	२०६६/०६७	२०६७/०६८	२०६८/०६९	२०६९/०७०
खोप कार्यक्रममा (Expanded Programme of Immunization)					
१	डि.पि.टि. हिप.बि. हिप.३ %	६७	७९	७७	९८.५३
२	दादुरा %	७२	७४	७६	९४.०२
३	टी.टी २ र टी.टी. २+ %	८०	८२	७३	९८.६
४	डि.पि.टि. १ को तुलनामा डि.पि.टि.३ छोड्ने दर	५	१.९	२.०४	१.०१
पोषण (Nutrition)					
५	नयाँ वृद्धि अनुगमन गरिएका ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा कुपोषण अनुपात % मा	०.६३	०.३७	०.२०	०.०६
६	आइरन चक्की वितरण गरिएका अपेक्षित गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६०	६१	५४	६६.९१
७	पहिलो गर्भ जाँच गर्ने मध्येका आइरनको पूरा मात्रा २२५ चक्की प्राप्त गर्ने आमाहरूको प्रतिशत	३७	६८	७९	५८.१
८	जुकाको औषधी प्राप्त गर्ने गर्भवती को %	६०	५९	५८	७६.५६
९	भिटामिन ए प्राप्त गर्ने सुत्केरी महिलाको %	४६	४२	४२	४८.६४
१०	नयाँ स्वास प्रस्वास विरामी (ARI) मध्ये कडा र धेरै कडा रोगीहरूको %	०.१५	०.१२	०.०९	०.०९
११	नयाँ स्वास प्रस्वास विरामी मध्ये निमोनिया भएकाहरूको %	२३	२१	१६	१४.०१

१२	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूले उपचार गरिएका ARI विरामीहरूको %	६५	६८	६६	६८.०६
१३	ग्रा.स्वा.का./अ.हे.ब. र मा.शि.का./अ.न.मीहरूले उपचार गरिएका ARI विरामीहरूको %	१५	१४	१६	१४.३६
१४	स्वास्थ्य संस्थामा उपचार गरिएका ARI विरामीहरूको %	१९	२०	१८	१७.५८
भाडा पखला रोग नियन्त्रण (Dontrol of Dirrhoel Disease)					
१५	नयाँ भाडा पखला विरामी (CDD) मध्ये कडा जल वियोजन भएकाहरूको %	०.०३१	०.४२	०.०६	०.०३
१६	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूले उपचार गरिएका CDD विरामीहरूको %	६१	६५	६४	६६.८३
१७	ग्रा.स्वा.का./अ.हे.ब. र मा.शि.का./अ.न.मीहरूले उपचार गरिएका CDD विरामीहरूको %	१७	१७	१८	१७.८३
१८	स्वास्थ्य संस्थामा उपचार गरिएका CDD विरामीहरूको %	२२	२०	१८	१५.३४
सुरक्षित मातृत्व (Safe Motherhood)					
१९	अपेक्षित गर्भवती मध्ये पहिलो गर्भ जाँच गर्ने गर्भवतीको %	६२	६०	५४	७१.९२
२०	पहिलो गर्भ जाँच गर्ने गर्भवती मध्ये चौथो गर्भ जाँच गर्ने गर्भवतीको %	७१	७१	७६	७४.३७
२१	अपेक्षित जीवित जन्ममा तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीबाट प्रसूती गराइएकाको %	१४	१५	१९	२०.३२
२२	अपेक्षित जीवित जन्ममा स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूती गराइएकाको %	१४	१३	१८	१८.६४
२३	अपेक्षित जीवित जन्ममा पहिलो सुत्केरी सेवा लिने सुत्केरीहरूको %	३६	२८	२९	२६.५४
परिवार नियोजन (Family Planning)					
२४	परिवार नियोजन प्रवलता दर (CPR)	२७	२६	२५	३४.४५
२५	लक्ष्यको तुलनामा परिवार नियोजनको उपलब्धी %	८८	९०	८५	८९.३८
२६	लक्ष्यको तुलनामा स्थायी नियोजन गर्ने %	७८	५६	६६	४१
२७	परिवार नियोजन जन्मान्तर विधी प्रयोग गर्ने नयाँ प्रयोग कर्ता % प्रजनन उमेरका विवाहित महिलामा	७	५	६	७.०७
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV)					
२८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले वितरण गरेको पिल्सको अनुपात	५२	३०	४५	५३
२९	आमा समुहको बैठक संचालन %	८८	८९	९०	९१.५९
गाउँघर क्लिनिक (PHC/ORC)					
३०	गाउँघर क्लिनिक संचालन %	९५	८५	९०	८५
३१	गाउँघर क्लिनिकमा सेवा पाएका औसत जनता	६१२९९	३९३४०	३७९३३	३०२८८
औलो नियन्त्रण कार्यक्रम (Malaria Control Programme)					
३२	वार्षिक रक्त परीक्षण दर (ABER)	०.१३	०.०८९	०.२१	०.१३३
३३	लक्ष्यको तुलनामा स्लाइड संकलन उपलब्धी	६५	४४	२६४	१००
३४	कुल पोजेटिभ केस मध्ये PF को प्रतिशत	०	०	४०	०.४९
क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम					
३५	विरामी पत्ता लगाउने दर	७४	६२	६४	८५.४३
३६	उपचार सफलता दर	८८	९५	८९	९१.६
कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम					

३७	प्रति १०००मा नयाँ बिरामी पत्ता लगाउने दर	०.३	०.३२	०.४३	०.५३
३८	दत्ता प्रवलता दर	०.३	०.३५	०.५	०.७
३९	असमर्थता दर	२७	२५	०	३३
एच.आई.भी./एड्स					
४०	नयाँ एच.आई.भी. पोजेटिभ संक्रमित संख्या			१४	१३
४१	एच.आई.भी. परामर्श दिइएका जना	१४१०	१२०२	१७७	१९०
४२	हाल सम्मको कुल एच.आई.भी. पोजेटिभ संख्या	२४५	२७०	२९१	३०७
उपचारात्मक सेवा					
४३	कुल जनसंख्यामा नयाँ रोगी (OPD) सेवा लिने %	८५	८२	७७	१००

3. Health Service Coverage Fact Sheet

Type of Health Facilities/Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
DHO Syangja Reporting status (%) FY 2067/68 – 2069/70			
1. Hospital (GoN)	100	100	100
2. PHCC	100	100	100
3. Health Post	100	100	100
4. Sub Health Post	100	100	100
5. PHC/ORC Clinic	86	91	85
6. EPI Clinic	86	99	98
7. FCHV	98	98	98
8. NGOs	31	69	100
Average number of people served by level of Health Facilities per month FY 2067/68 – 2069/70			
1. Hospitals (GoN)	3428	4397	2836
2. NGO/Private Hospitals and other health institutions	650	4526	154
3. PHCC	1746	1151	1779
4. Health Post	623	565	410
5. Sub Health Post	271	277	246
6. EPI Clinic	15	15	14
7. PHC/ORC Clinic	15	17	13
National Immunization Program (NIP) Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
1. DPT-Hep b-Hib 3 coverage	79	77	98.5
2. Measles coverage	74	76	97
3. % of TT2 & TT2+ (Pregnant women) coverage	82	73	97
4. Dropout rate DPT-1 Vs DPT-3	1.9	2.04	1.01
5. Dropout rate BCG Vs Measles	0.05	-2.8	-10.68
CB-IMCI Program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
1. % of pneumonia among new ARI cases	20	16	14
2. % of severe pneumonia or very severe disease among total cases	0.12	0.09	0.09
3. Proportion of ARI cases treated by FCHV	68	66	68
4. Proportion of ARI cases treated by VHW/MCHW	113	17	14
5. Proportion of ARI cases treated by HF	19	17	18
6. % of severe dehydration among total cases	0.42	0.06	0.03
7. Proportion of CDD cases treated by FCHV	65	64	67
8. Proportion of CDD cases treated by VHW/MCHW	16	18	18
9. Proportion of CDD cases treated by HF	19	18	15

Type of Health Facilities/Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
10. Proportion of < 2 months case treated in HFs	1.65%	3	1.6
Nutrition Program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
Proportion of malnourished children as % of new growth monitoring (< 5 years)	0.37	0.20	0.12
% of expected pregnant mothers supplemented with Iron tablets	61	54	67
Iron compliance (% of mothers who received 225 iron tablets among ANC 1st visit)	45	41	58
% of pregnant mothers supplemented by Anthelmintic tablet	60	58	77
% of Postpartum mothers receiving Vitamin 'A'	42	42	49
Vitamin "A" Distribution Coverage % 1st (Kartik) round	80/31361	82/31145	99/28625
Vitamin "A" distribution coverage % (Baishakha) round	80/31737	78/30279	97/28043
Anthelmintic tablet distribution coverage % (Kartik) round	81/28260	81/27692	99/25498
Anthelmintic tablet distribution % 2nd (Baishakha) round	69/6153	78/26539	94/24051
Safe mother hood program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
1. No of functional BEOC sites	3	3	2
2. No of functional CEOC sites	1	1	1
No of birthing centers	4	4	4
ANC 1st visit as % of expected pregnancy	60	54	72
4 ANC visits as % of 1st ANC visit	71	76	75
Delivery conducted by SBA as % of expected live births	15	19	22.5
Delivery conducted by health worker as % of Exp. live birth	20	23	26
% of institutional delivery among expected live births	13	18	23
PNC 1st visit as % of expected live birth	28	29	30
No of CAC & Medical Abortion (MA)	643	619	227
No of PAC	45	36	22
Met need of emergency obstetric care (need of EOC is 15% of expected live birth)	9	9	8.4
Caesarian Section (CS) rate (5% of total expected birth is the usual CS rate)	2.52	1.71	0
Number of Maternal Death, Proportion to Total delivery(Per 100000 live births)	0	0	3/164
Number of Neonatal Death, Proportion to Total delivery(per 1000 live births)	11/14.21	11/5.82	6/3.29
Family Planning Program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
Contraceptive Prevalence Rate (CPR) (FP current user as % of MWRA)	26	25	34
% of FP new acceptor method mix All type	5.83	5.66	7.07
FP current users target versus achievement	90	85	89.38
VSC cases target versus achievement	56	66	41
FP (spacing) new acceptor as % of MWRA	5	7	7
FCHV Program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
Proportion of Pills cycles distribution by FCHVs among total distribution	30	45	53
Proportion of Condoms distribution by FCHVs among total distribution	20	30	31
Proportion of ORS distribution by FCHVs among total distribution	65	60	32
% of Mother's Group Meeting Conduction	89	90	90
Total Loan Mobilized from FCHV Fund	Na	1390342	1942866
PHC Outreach-clinic Program Performance Status: FY 2067/68 – 2069/70			
% of PHC/ORC conducted wrt targeted	85	90	85
Number of People Treated by First Aid	Na	18179	30766
Average no. of pregnant female getting ANC services	Na	31	242

Type of Health Facilities/Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
% of growth monitoring through ORC to total growth monitoring	Na	19	25
Tuberculosis Control Program Performance Indicators: FY 2067/68 – 2069/70			
Case Finding Rate	62	64	85
Treatment Success Rate	95	89	91.6
No of MDR Cases	0	0	0
Leprosy Control Program FY 2067/68 – 2069/70			
New case Detection Rate	0.32	0.43	0.53
Registered Prevalence Rate	0.35	0.5	0.7
Disability Grade 2 %	25	0	19
Malaria Control Program Performance Indicators: FY 2067/68 – 2069/70			
No of confirmed malaria cases among total malaria cases	1	4	5
Annual Blood Examination Rate (ABER)	0.089	0.21	0.133
% of PF among total positive cases	0	40	20
Clinical malaria incidence/1,000 risk population	0.032	0.207	0.003
Reported death due to malaria	0	0	0
Target versus achievement of blood slide collection	44	264	100
HIV Control Program Performance Indicators: FY 2067/68 – 2069/70			
Number of people counseling	1202	177	202
Cumulative Number of HIV +ve	270	291	307
Number of persons receiving ART	111	128	146
Number of ART sites	1	1	1
Number of Counseling centers	2	2	2
OPD Services: FY 2067/68 – 2069/70			
Total new OPD visits as % of total population	82	77	100
Total new female OPD visits as % of total OPD visit	56	46	58.38
% of communicable disease among total OPD new visit	21	13	13.3

4. District Performance Status

Indicators	067/68	068/69	069/70
New growth monitoring visits as % of 5 years children	42	41	50
Proportion of malnourished children as % of new growth monitoring (< 5 years)	0.37	0.2	0.06
% of expected pregnant mothers supplemented with Iron tablets	61	54	67
Iron compliance (% of mothers who received 225 iron tablets among ANC 1st visit)	45	41	68
% of pregnant supplemented by Antihelminthic tablet	60	58	77
% of Postpartum mothers receiving Vitamin 'A'	42	42	49
Vitamin "A" Distribution Coverage (number and %) 1st	80/31361	82/31145	99/28625

(Kartik) round (6 month to < 5 years children)			
Vitamin "A" distribution coverage (number and %) 2nd (Baishakha) round (6 month to <5 years children)	80/31737	78/30279	97/28043
Anthelmintic tablet distribution coverage (number and %) 1st (Kartik) round (1- <5 years children)	81/28260	81/27692	99/25498
Anthelmintic tablet distribution coverage (number and %) 2nd (Baishakha) round (6 month to <5 years children)	69/6153	78/26539	94/24051

Source: HMIS/DHO Syangja

५. कुष्ठरोग सम्बन्धी विवरण (Total Leprosy Cases)

Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
1. New case Detection Rate	0.32	0.43	0.53
2. Registered Prevalence Rate	0.35	0.5	0.7
3. Disability Grade 2 %	25	0	19
4. MB cases among New%	66	84	81

Source: HMIS DHO Syangja

६. स्याङ्जा जिल्लामा HIV/AIDS सम्बन्धी सेवा प्रदान गरिने स्थानहरू (SDPs)

Name of Service	Number	Location
HIV Testing and Counseling (HTC)	2	District Hospital Syangja and Walling PHC
Sexually Transmitted Infection (STI)	4	District Hospital Syangja, Walling, Malunga and Panchamul PHC
Antiretroviral Therapy (ART)	1	District Hospital Syangja
Opportunistic Infections Sites (OI)	1	District Hospital Syangja
Prevention of Mother to Child Transmission (PMTCT)	1	District Hospital Syangja
Community Care Centre	1	Putalibazar, Syangja
NGOs	6	Syangja

Source: HMIS DHO Syangja

७. प्रमुख १० रोगहरू (Top Ten Diseases)

Disease	%	Disease	%
---------	---	---------	---

1 ARI/Lower respiratory tract infection	8.16	6 Impetigo/boils/furunculosis	3.19
2 Gastritis (APD)	6.05	7 Tonsillitis	3.16
3 Falls/Injuries/Fractures	5.4	8 Presumed non infectious diarrhoea (Persistent)	2.37
4 Headache	5.4	9 Bronchitis	2.17
5 Typhoid	4.6	10 sinusitis	2.16

Source: HMIS/DHO Syangja

द. बहिरङ्ग सेवाहरू (OPD Services)

Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
1. Total new OPD visits as % of total population	82	77	100
2. Total new female OPD visits as % of total OPD visit	56	46	58.38
3. % of communicable disease among total OPD new visit	21	13	13.3

Source : HMIS/DHO Syangja

९. जिल्लाले सिफारिस गरेका किसिम अनुसार अति विपन्नका लागि सेवाहरू

रोग	महिला	पुरुष	जम्मा
मुटु	६	१०	१६
मिर्गौला	२३	३४	५७
क्यान्सर	१८	१८	३६
अल्जाइमर/पार्किन्सोनिज्म	०	१	१
जम्मा	४७	६३	११०

Source : HMIS/DHO Syangja

१०. निशुल्क स्वास्थ्य सेवा (Free Health Services)

लक्षित समूह Target Group				
सरकारी अस्पताल Public Hospitals				
अति विपन्न जनता Very poor people	विपन्न Poor	अशक्त जनता Disable people	६० वर्ष माथि उमेरका जेष्ठ नागरिक Senior citizen (more than 60 yrs)	स्वास्थ्य स्वयंसेविका FCHVs
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्वास्थ्य चौकी र उपस्वास्थ्य चौकी PHCC/Health Post and Sub Health Post			सबै नागरिकलाई All citizens	

Source : HMIS/DHO Syangja

११. निशुल्क स्वास्थ्य सेवाका किसिम (Types of Free Health Services)

दर्ता शुल्क (स्वास्थ्य चौकी, उपस्वास्थ्य चौकी र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मा) Registration fee (Health Posts, Sub-Health Posts & PHC)

शैया शुल्क (अस्पताल र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा) Bed charge (In hospital & PHC)
स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट तोकिएका आवश्यक औषधी Essential drugs specified by MoHP)
Registration fee and services in PHC/ORC
स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाट उपलब्ध गराइने औषधी तथा साधनहरू: Cotrim/Pills/Condom/Albendazole and Vitamin A

Source : HMIS/DHO Syangja

१२. उपलब्ध गराइएका निशुल्क स्वास्थ्य सेवा (Free health Service provided)

	जम्मा				
	बहिरंग	आकस्मिक	अन्तरंग	सिफारिश	जम्मा
जिल्लाको जम्मा	२३२४७३	१९०३	११४८	१८८०	२३७४०४

Source : HMIS/DHO Syangja

१३. जिल्ला अस्पताल, स्याङ्जा

अस्पतालले प्रदान गर्ने सेवाहरू
1. OPD Service - Each day except Saturdays and public holidays
2. ANC/PNC Service - Monday and Thursday
3. Immunization - Every Tuesday
4. Family Planning - Every Sunday, Wednesday, and Friday
5. Emergency - 24 hour
6. Indoor service - 24 hour

Source : HMIS/DHO Syangja

१४. अस्पतालबाट प्रदान गरिएका सेवाहरू : आ.व. २०६९/७०

1	Total Number of OPD Cases	22282	20282	15071	-
2	Total Number of Emergency Cases	4634	5074	5723	+
3	Total Number of Inpatients Discharged	1582	1527	1215	-
4	Total Number of Preventative Services Provided	10090	12205	11726	+
5	Total Number of Lab Services Provided	18837	16470	17121	+
6	Total Number of Hospital Services Provided	57425	55558	51156	-
7	Total Number of Delivery Conducted	458	527	395	-
8	Referral Cases (In) Total	113	91	175	+
9	Referral Cases (Out) Total	402	410	416	+
10	Total Maternal Deaths	0	1	0	-
11	Total Neo-natal Deaths	0	0	0	
12	Total Hospital Deaths	1	5	1	-
13	Number of Hospital Development Committee Meetings Held	3	3	3	

Source : HMIS/DHO Syangja

१५. अस्पताल सूचकहरू (Hospital indicators)

1	Total OPD Visits as % of Total Population	6.01	4.58	5.64	+
2	% of Emergency Visits Among Total hospital Visits	12	12.16	15.04	+
3	Bed Occupancy Rate	24.6	54.72	44.27	-
4	Delivery Conducted as a % of Expected Pregnancy	111	133	56.48	-
5	Proportion of Non-communicable Disease among Inpatients	1:5	1:11	1:7	-
6	Number of CAC Services Provided	414	452	65	-
7	Death Rate among Surgery (%)	0	0	0	
8	Death Rate among In-patients	0.32	0.65	0.08	-
9	Total Surgery Cases	0	0	0	
10	% of Major Surgery among Total Surgery Cases	0	0	0	
11	Doctor: In-patient Ratio	1:264	1:382	1:304	-
12	Doctor: Outpatient Ratio	1:3713	1:5070	1:3993	-
13	Nurse: In-patient Ratio	1:175	1:117	1:174	+

Source : HMIS/DHO Syangja

१६. जिल्ला अस्पतालबाट प्रदान गरिएका प्रयोगशाला सेवाहरू

(Lab Service Provided by District Hospital)

FY	Hema-tology	Bio-Chemistry	Immunology/ Serology	Parasitology / Bacteriology	Micro-biology	Other Tests	Total
067/68	7506	3641	2533	4592	726	0	18998
068/69	6649	2785	2330	4323	322	157	16566
2069/70	6523	2899	2325	4592	0	0	17281

Source : HMIS/DHO Syangja

१७. जिल्ला अस्पतालबाट प्रदान गरिएका निशुल्क स्वास्थ्य सेवाहरू (सूचकहरू)

Indicators	2067/68	2068/69	2069/70
New OPD visits by targeted groups as % of total OPD visits	15.08	27.99	21.65
Inpatients by targeted groups as % of total inpatients	63.84	5671	54.48
Emergency visits by targeted groups as % of total Emergency case	16.94	6.1	8.95
laboratory services to targeted groups as % of total Lab services	17.01	24.02	9.3

Source : HMIS/DHO Syangja

१८. जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र र आयुर्वेद औषधालयहरूबाट उपलब्ध गराइएका निशुल्क उपचारात्मक सेवाहरू

क्र.सं	रोग तथा समस्याहरू	आरुचौर	अर्जन्तचौपारी	खिल्गा देउराली	धनुबासे	रत्नपुर	साँखर	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	जम्मा
१	Fever	१५१	२९३	२०३	२०५	२७६	११४	१०४	१३४६
२	Respiratory Dis.	१३२	२१६	२३५	२	२६५	३०४	३१२	१४६६
३	Gastritis	२०३	३९४	४१२	५२६	३१३	५१६	९७०	३३३४
४	Diarrhoeal Dis.	१४८	१५५	१८६	१५५	२१९	८५	५४	१००२
५	Abdominal Dis.	१२१	२५८	३९३	१२९	३१२	६२२	५०८	२३४३
६	Diabetis/DM	८२	४३	०	०	१८	१५	१५	१७३
७	Jundice	४७	४३	१४	४	५०	२४	३२	२१४
८	Anaemia	५३	८१	०	२	२२१	१६	२१	३९४
९	CardiacDiseases	५४	४४	१००	०	१५	९	०	२२२
१०	Hypo/Hypertesion	६८	५६	१००	३११	१४०	१५५	७५	९०५
११	Oedema/Anasarca	६८	३१	२१	३८	९५	१०	३	२६६
१२	Worm	३८	०	६३	०	७४	१२	०	१८७
१३	Skin Diseases	८१	७९	११	१	१४२	८३	४९	४४६
१४	Wound/Abscess	१०९	६४	२८६	३४५	२४८	११०	०	११६२
१५	Traumatic	९२	४०	१४	१७४	४०२	७४	५३	८४९
१६	Vataja Diseases	१०९	१९५	२२०	१४६	१२१	१५१	४३२	१३७४
१७	Rh.Arthritis	९५	१४५	१७४	१००	१०६	६५	६७	७५२
१८	Gout	१२५	७९	२०१	७४	१४१	२२	७९	७२१
१९	Blood Disorder	९२	५७	९	१०	१७६	१८	५०	४१२
२०	Urinary Disorder	७९	५२	८९	१७	१६५	९०	७३	५६५
२१	Obstetric Diseases	२५	०	५२७	१३	१५	०	१०	५९०
२२	Gynaecological Dis.	९३	१६९	५५६	१२	७४४	१८१	३१५	२०७०
२३	Ano-rectal Disorder	४८	६०	११	३	८४	१०	५३	२६९
२४	Ophthalmic Diseases	८६	५४	१९	१०	९५	१९	०	२८३
२५	ENT, Oral, Dental Dis.	१२५	११६	७०	२५६	३५७	१३३	७६	११३३
२६	Disease of the Head	४०	७५	१२२	३३	७१	१०१	१०७	५४९
२७	Mental Diseases	०	०	१५	०	१३	३	०	३१
२८	Paediatric Dis.	१२२	५६६	१३५	८१	५७२	३७	४	१५१७
२९	GeriatricDisorder	५४	४	०	६२	६७	१०	५६	२५३
३०	Other/Misc.	८१	२०९	३०२	१८३	१३३	२२०	२७	११५५
	जम्मा	२६२१	३५७८	४४८८	२८९२	५६५०	३२०९	३५४५	२५९८३

Source: District Ayurvedh Health centre, Syangja, 2069/70

१९. स्याङ्जामा उपलब्ध एम्बुलेन्सको संख्या

सार्वजनिक		निजी/ गैसस/ अन्य	
दर्ता भएका	चालु	दर्ता भएका	चालु
४	३	६	६

Source : HMIS/DHO Syangja

२०. जिल्लामा स्वास्थ्य सुविधा (गाविस/नपा अनुसार)

क्र.सं	गाविस/नपा	स्वास्थ्य सुविधाको किसिम	क्र.सं	गाविस/नपा	स्वास्थ्य सुविधाको किसिम
१	आलमदेवी	SHP	३२	माभ्रकोट शिवालय	HP
२	अर्जुन चौपारी	HP	३३	मालुङ्गा	SHP-1, PHCC-1
३	आरुचौर	SHP	३४	मल्याङकोट	HP
४	आरुखर्क	SHP	३५	मनकामना	HP
५	बांगेफट्के	SHP	३६	निबुवाखर्क	SHP
६	बहाकोट	SHP	३७	ओरष्टे	SHP
७	बानेथोक देउराली	HP	३८	पकवादि	HP
८	भाटखोला	SHP	३९	पंचमूल	PHCC
९	बिचारीचौतारा	SHP	४०	पौवैगौडे	HP
१०	बिर्घा	HP	४१	पेलाकोट	SHP
११	बिरुवा अर्चले	HP	४२	पेल्काचौर	HP
१२	चण्डीभञ्ज्याङ	HP	४३	पिडीखोला	HP
१३	चापाकोट	HP	४४	पुतलीबजार नपा	HP-3, SHP-1, Hospital-1
१४	छाङछाङ्दी	SHP	४५	राङभाङ	SHP
१५	चिलाउनेबास	HP	४६	रापाकोट	SHP
१६	चिन्नेबास	HP	४७	रत्नपुर	HP
१७	मग्याम चिसापानी	HP	४८	साखर	SHP
१८	चित्रे भञ्ज्याङ	SHP	४९	दरौ	SHP
१९	दासिङ दहथुम	HP	५०	सेखाम	SHP
२०	ढापुकसिमलभञ्ज्याङ	SHP	५१	सेती दोभान	SHP
२१	फापरथुम	HP	५२	श्रीकृष्णगण्डकी	SHP
२२	फेदिखोला	SHP	५३	सिसैकोट	SHP
२३	जगतभञ्ज्याङ	SHP	५४	स्वरेक	SHP
२४	जगत्रदेवी	SHP	५५	टक्सार	SHP
२५	कालिकाकोट	SHP	५६	ठूलाडिही	SHP
२६	कोल्मा बराहचौर	SHP	५७	थुमपोखरा	SHP
२७	केवरेभञ्ज्याङ	SHP	५८	तिनदोबाटे	SHP
२८	खिलु देउराली	HP	५९	तुल्सीभञ्ज्याङ	HP
२९	किचनास	SHP	६०	वालिङ नपा	SHP-2, PHCC-1
३०	कुवाकोट	SHP	६१	बाङ्सिङ देउराली	HP
३१	क्याक्मी	HP	६२	यलादि	SHP

HP Health Post SHP = Sub Health Post PHCC = Primary Health Centre

२१. १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका जीवित बच्चा जन्माएका महिला मध्ये बच्चाको संख्या र आमाको उमेर अनुसार जनसंख्या

जीवित सन्तानको संख्या↓	जम्मा	आमाको उमेर						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
जम्मा विवाहित महिला→	६३,३६४	३,८२८	१०,९२०	११,९४९	१०,०३७	९,८२७	८,८०४	७,९९९
सन्तान नभएको	९,३९८	२,८१८	३,००८	१,३९०	६७१	५०३	४३१	५७७
१ बच्चा	१०,७२९	९०३	४,६४७	२,९५१	९२१	४७९	४५७	३७२
२ बच्चा	१५,८७२	८३	२,०८०	४,८६८	३,५९८	२,६१८	१,५७१	१,०५४
३ बच्चा	१२,३९५	१६	३६६	१,७३०	३,०८०	२,९९९	२,३४६	१,८५८
४ बच्चा	६,७४८	९	४९	४७१	१,०७१	१,७४४	१,८१९	१,५८५
५ बच्चा	३,२०६	०	१५	१०९	२७८	८२८	१,०९८	८७७
६ बच्चा	१,६३२	०	८	१७	११९	३२८	४३८	७२२
७ बच्चा	६९७	०	०	०	५७	१२०	२३५	२८६
८ बच्चा	३८६	०	०	०	२५	८	१३१	२२१
९ वा सोभन्दा बढी बच्चा	३४२	०	०	०	८	२४	६०	२४९
नखुलेको	१,९६०	०	७४७	४१४	२०९	१७७	२१७	१९७

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२२. जीवित जन्मेका सन्तान मध्ये हालसम्म जीवित र मरेका सन्तान संख्या र आमाको उमेर

		जम्मा	आमाको उमेर						
			१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
जन्मेका सन्तान	जम्मा	१४३,८६१	१,१५०	१०,२२७	२०,४०५	२४,४२९	२८,९४५	२९,३११	२९,३९४
	पुरुष	७४,०१०	५७३	५,००५	१०,१७४	१२,४१८	१४,७९२	१५,१११	१५,९३६
	महिला	६९,८५१	५७७	५,२२२	१०,२३१	१२,०११	१४,१५२	१४,२००	१३,४५८
हालसम्म जीवित सन्तान	जम्मा	१३७,२००	१,११८	९,९९७	१९,७७९	२३,६३९	२७,६५९	२७,७८४	२७,२२४
	पुरुष	७०,१९८	५५७	४,८६८	९,८५८	११,९३७	१४,१३१	१४,२३०	१४,६१५
	महिला	६७,००३	५६१	५,१२९	९,९२१	११,७०१	१३,५२८	१३,५५४	१२,६०८
मरेका सन्तान	जम्मा	६,६६१	३२	२३०	६२६	७९०	१,२८६	१,५२६	२,१७१
	पुरुष	३,८१२	१७	१३७	३१६	४८०	६६१	८८१	१,३२१
	महिला	२,८४८	१६	९३	३१०	३१०	६२५	६४६	८५०

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२३. विगत १२ महिनामा जीवित बच्चा जन्माएको आमाको उमेर र बच्चाको लिंग अनुसार १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका विवाहित महिलाको संख्या

	जम्मा	आमाको उमेर समूह						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९

जम्मा विवाहित महिला	६३,३६४	३,८२८	१०,९२०	११,९४९	१०,०३७	९,८२७	८,८०४	७,९९९
बच्चा नभएको	५३,२१७	३,४३५	८,०१७	९,७३४	८,४०४	८,६९३	७,७९७	७,१३६
१ बच्चा	३,३०२	३८५	१,४२५	८८३	३७५	१६२	३३	३९
२ बच्चा	४१	८	९	२४	१	०	०	०
३ र बढी बच्चा	०	०	०	०	०	०	०	०
नखुलेको	६,८०३	०	१,४६९	१,३०८	१,२५७	९७१	९७३	८२३
जीवित जम्मेको बच्चा	३,३८५	४०१	१,४४२	९३०	३७७	१६२	३३	३९
पुरुष	१,६१०	१७५	६१२	४७६	२०४	९४	१८	३२
महिला	१,५३०	१८५	७६१	३६६	१४३	५९	१६	०
नखुलेको	२४५	४१	६९	८८	३०	९	०	८

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२४. गणनाको दिन अघि पछिल्लो १२ महिनामा भएको मृत्यु संख्या

उमेर समूह वर्ष	मृतकको लिंग			उमेर नखुलेको
	जम्मा	पुरुष	महिला	
सबै उमेर	१,८५०	१,१०१	७२०	२९
१ भन्दा कम	५७	३६	१९	२
०१ - ०४	२९	१६	११	२
०५ - ०९	२३	१२	११	०
१० - १४	१८	१०	७	१
१५ - १९	३७	२१	१४	२
२० - २४	३१	१८	१२	१
२५ - २९	३३	२४	९	०
३० - ३४	३१	२५	६	०
३५ - ३९	४७	२९	१८	०
४० - ४४	६१	४८	११	२
४५ - ४९	४८	२७	१९	२
५० - ५४	६८	४५	२२	१
५५ - ५९	८६	५१	३०	५
६० - ६४	१४८	९१	५६	१
६५ - ६९	१९१	१२४	६६	१
७० - ७४	२३४	१४१	९१	२
७५ - ७९	२२७	१२८	९८	१
८० +	४४१	२३१	२०५	५
नखुलेको	४०	२४	१५	१

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

१. घरपरिवारले पिउने पानीको मुख्य श्रोत

जम्मा	पिउने पानीको मुख्य श्रोत							
	धारा/ पाइप	ट्युबवेल/ हाते पम्प	ढाकिएको इनार/ कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल धारा	नदी/ खोला	अन्य	नखुलेको
६८,८५६	५६,९२७	८४	२,६९५	३,९९७	४,५९२	४०५	६६	९७०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२. घरपरिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको किसिम

जम्मा	शौचालय नभएका घरपरिवार	प्रयोग गर्ने शौचालयको किसिम			नखुलेको
		फलस भएको (ढलमा बगाउने)	फलस भएको (सेप्टिक ट्यांक भएको)	साधारण किसिमको	
६८,८५६	७,९५२	७५२	३६,४७७	२४,३०४	९७९

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

३. पाईप प्रणाली आयोजनाले ओगटेको क्षेत्र (सम्पन्न, निर्माणाधीन तथा अध्ययन भएका गाविस/नपा अनुसार)

क्र.सं.	गाविस	लाभान्वित जम्मा परिवार संख्या			हालको परिवार संख्या	लाभान्वित प्रतिशत
		नीजि	सामुदायिक	परिवार संख्या		
१	पौवैगौडे	२९	१७३	७५२	८२०	९१.७१
२	टक्सार	०	९०	३९५	५०५	७८.२२
३	ठूलाडिही	०	१८२	७६७	९५८	८०.०६
४	बहाकोट	२२	१२०	४९६	४४८	९२.८६
५	बिरुवा अर्चले	३	७३	५९९	६४५	७९.२२
६	मग्याम त्रिसापानी	०	१४५	८७२	८९७	९७.२९
७	चित्रेभञ्ज्याङ	०	१६५	७०३	८३४	८४.२९
८	किचनास	०	१३९	८९३	१२३८	७२.९३
९	कोल्मा बराहचौर	५४	५६	३०७	४६२	६६.४५
१०	ओरष्टे	०	१३५	७३९	८३७	८७.३४
११	माभ्रकोट शिवालय	०	१९६	३७९	३८५	९६.३६
१२	बानेशोक देउराली	०	१४६	६५९	८०३	८९.०७
१३	छाडछाडि	०	१३०	५४६	६२३	८७.६४
१४	दासिड दहथुम	२०५	१८३	९५३	१०७५	८८.६५
१५	राडभाड	०	१५९	६८८	८४०	८१.९०
१६	पेलकाचौर	०	९९	४७७	४९६	९६.१७
१७	भाटखोला	१	१३२	३५९	४९४	८६.७९
१८	आरुखर्क	८८	२५०	७८८	९०९	८७.४६
१९	फेदिखोला	५९	२६६	१३८७	१५८४	८७.५६
२०	अर्जनचौपारी	१२	२०२	११२७	१४२९	७९.३९

२१	खिलुड देउराली	६४	२२३	१०७६	११७१	९१.८९
२२	रापाकोट	११४	२०१	७४९	१०२९	७२.७९
२३	दरौ	६३	११८	५७१	५७९	९८.६२
२४	एलादि	०	९०	३८३	४०१	९५.५१
२५	आरुचौर	११	१८४	६६५	८६५	७६.८८
२६	बांगोफटके	५४	४७	३०२	३७२	८१.१८
२७	बिचारी चौतारा	०	११४	६२५	६७१	९३.१४
२८	चिलाउनेबास	२४	१५८	६१५	६६६	९२.३४
२९	पंचमूल	०	२४६	९१९	१०७५	८५.४९
३०	फापरथुम	८९	११४	५७०	५९१	९६.४५
३१	सेतिदोभान	२०	१६८	६२१	७४२	८३.६९
३२	बाडसिड	०	१७९	५५१	६४३	८५.६९
३३	जगतभञ्ज्याङ	०	१२४	६८८	८५३	८०.६६
३४	केवरे भञ्ज्याङ	०	१०५	५३९	६८७	७८.४६
३५	मल्याङकोट	०	१९८	९५९	१११७	८५.८५
३६	चिन्नेबास	०	११६	६४४	९५१	६७.७२
३७	क्याक्मी	१४	२४३	११९६	१२८७	९२.९३
३८	मनकामना	०	१३४	८९३	१०३९	८५.९५
३९	सेखाम	०	१८८	९००	१००९	८९.२०
४०	ढापुकसिमलभञ्ज्याङ	२८	१५९	८५४	९३९	९०.९५
४१	स्वरेक	०	१७९	९१०	११५१	७९.०६
४२	कालिकाकोट	३	१३९	७६४	८२६	९२.४९
४३	सांखर	०	१७२	९२४	१०४०	८८.८५
४४	थुमपोखरा	०	१३५	८६०	११९७	७१.८५
४५	चापाकोट	०	१३३	८८१	१००८	८७.४०
४६	रत्नपुर	०	१०५	६६७	८७६	७६.१४
४७	तुल्सीभञ्ज्याङ	०	१०५	७६०	९७०	७८.३५
४८	पकवादि	१५	१४१	१००५	१२४६	८०.६६
४९	कुवाकोट	२१	१०६	५९३	८८१	६७.३१
५०	तिनदोबाटे	०	१९१	७००	९४६	७४.००
५१	आलमदेवी	०	२०३	१०११	१०४५	९६.७५
५२	बिर्घा अर्चले	०	१२७	९१३	११८०	७७.३७
५३	चण्डी भञ्ज्याङ	०	१६०	८५७	९८७	८६.८३
५४	जगत्रदेवी	२६०	१५०	१३१५	१५४२	८५.२८
५५	मालुङगा	३२	८८	५२२	७०३	७४.२५
५६	श्रीकृष्णागण्डकी	०	३६४	१४८३	१९९३	७४.४१
५७	निबुवाखर्क	०	१२२	५७६	७३०	७८.९०
५८	पिडिखोला	०	२०८	१११६	१२९२	८६.३८
५९	पेलाकोट	०	१७१	१०१४	११६३	८७.१९
६०	सिसैंकोट	११	१३५	८९३	९४१	९४.९०
६१	पुतलीबजार नपा	२४८५	९६९	६७४५	८१८०	८२.४६
६२	वालिङ नपा	२९७०	४८६	५६७१	५९५२	९५.२८
	जम्मा	६७५१	१०६५९	५८१९४	६८७२२	८४.६८

श्रोत : खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा

२.४ मानव विकास र गरिबी

१. स्याङ्जा जिल्लाको स्थान

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ अनुसार मानव विकास सूचकाङ्क लगायतका महत्वपूर्ण सूचकहरूमा ७५ जिल्ला मध्ये स्याङ्जा जिल्लाको स्थान

विवरण		७५ जिल्लामा जिल्लाको स्थान	जिल्ला	मान	सूचकांक
जनसंख्या		१	काठमाडौं	१७,४४,२४०	
		७५	मनाङ	६,५३८	
		३३	स्याङ्जा	२,८९,१४८	
स्वास्थ्य	औसत आयु	१	रामेछाप	७२.९	०.७९८
		७५	डोल्पा	६९.२	०.६०३
		२५	स्याङ्जा	६९.६८	०.७४५
शिक्षा	प्रौढ साक्षरता	१	काठमाडौं	८४.०४	०.८४
		७५	रौतहट	३३.८९	०.३३९
		९	स्याङ्जा	७०.३७	०.७०४
	विद्यालय गएको औसत वर्ष	१	काठमाडौं	७.०५	०.४७
		७५	रौतहट	२.९९	०.१४६
		९	स्याङ्जा	४.७३	०.३१५
आम्दानी	प्रति व्यक्ति आम्दानी (PPP \$)	१	मनाङ	३९६६	०.५७७
		७५	बझाङ	४८७	०.२६४
		२०	स्याङ्जा	१२९५	०.४९७
मानव विकास सूचकांक (HDI)	अंकगणितीय मध्यक/ ज्यामितीय मध्यक	१	काठमाडौं	०.६६६	०.६३२
		७५	बाजुरा	०.४२५	०.३६४
		७	स्याङ्जा	०.५७९	०.५२७
मानव गरिबी सूचकांक (HPI)		१	हुम्ला	४९.२६	
		७५	कास्की	१६.५०	
		६६	स्याङ्जा	२५.३	

श्रोत : नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४, राष्ट्रिय योजना आयोग

२. गरिबीका अन्य विभिन्न सूचकहरू

केन्द्रीय तथ्यांक विभागले प्रकाशित गरेको गरिबीको दर प्रतिशत मापनमा ७५ वटा जिल्लाहरूको समृद्धिस्तर २०५८ अनुसार स्याङ्जा जिल्ला मध्यम समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा परेको थियो त्यस बखत स्याङ्जा जिल्ला २६ औं स्थानमा रहेको र गरिबीको दर ३५.१ प्रतिशत थियो । विभागबाट प्रकाशित पछिल्लो विवरण जिल्लाहरूको समृद्धिस्तर २०६८ अनुसार स्याङ्जा जिल्ला उच्च समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा समावेश भई आठौं स्थान हासिल गर्न सफल भएको तथा गरिबीको दर ११.८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

३. गाविस/नपा अनुसार गरिबीको अवस्था

क्र.सं	गाविस/नपा	गरिबीको	गरिबीको	गरिबीको	क्र.सं	गाविस/नपा	गरिबीको	गरिबीको	गरिबीको
--------	-----------	---------	---------	---------	--------	-----------	---------	---------	---------

१	आलमदेवी	१६.३१	३.४३	१.०९	३२	मालुङ्गा	८.५१	१.८४	०.६२
२	अर्जुनचौपारी	९.५६	१.७६	०.५१	३३	मल्याङ्कोट	१३.६१	२.७८	०.८७
३	आरुचौर	१३.९८	२.८५	०.९	३४	मनकामना	२२.१	४.८	१.५६
४	आरुखर्क	७.६४	१.३६	०.३८	३५	निवुवाखर्क	१६.६४	३.४३	१.०८
५	बहाकोट	९.०६	१.६८	०.४९	३६	ओरष्टे	१२.७४	२.६३	०.८३
६	बानेशोक देउराली	१८.३२	३.७३	१.१६	३७	पकवादी	१८.१५	३.७७	१.१९
७	बागेफड्के	७.६४	१.३६	०.३८	३८	पञ्चमुल	१३.९८	२.८५	०.९
८	भाटखोला	७.६४	१.३६	०.३८	३९	पौवैगौडे	७.२१	१.३१	०.३७
९	विचारी चौतारा	१३.३	२.५७	०.७७	४०	पेलाकोट	१३.११	२.५८	०.७९
१०	विर्घा	१७.०५	३.९	१.३४	४१	पेलाचौर	२१.७१	५.११	१.७९
११	विस्वा अर्चले	१२.८	२.६४	०.८३	४२	फापरथुम	८.६४	१.७१	०.५३
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	१६.३१	३.४३	१.०९	४३	फेदिखोला	७.६४	१.३६	०.३८
१३	चापाकोट	७.९६	१.५	०.४४	४४	पिडीखोला	१९.५	४.०१	१.२५
१४	छाङ्छाङ्दी	९.२९	१.७१	०.४९	४५	पुतलीबजार न.पा.	७.६१	१.४६	०.४४
१५	चिलाउनेबास	१३.३	२.५७	०.७७	४६	राङ्भाङ्	१८.६३	४.०७	१.३४
१६	चिन्नेबास	२१.३४	४.६७	१.५४	४७	रापाकोट	१६.८७	३.३७	१.०३
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	१६.७७	३.५१	१.१३	४८	रत्नपुर	७.९६	१.५	०.४४
१८	दासिङ् दहथुम	५.८	१.१७	०.३७	४९	सांखर	१८.६६	३.९३	१.२५
१९	ढापुक	२०.५२	४.३१	१.३७	५०	दरौ	१३.४७	२.५८	०.७७
२०	एलादी	२२.१	४.८	१.५६	५१	सेखाम	१८.६६	३.९३	१.२५
२१	जगतभञ्ज्याङ	१२.८८	२.५९	०.८	५२	सेतिदोभान	८.६४	१.७१	०.५३
२२	जगत्रदेवी	३.६	०.६५	०.१९	५३	श्रीकृष्ण	९.२६	१.७८	०.५४
२३	कालिकाकोट	२०.५२	४.३१	१.३७	५४	सिसैकोट	१६.२८	३.३६	१.०५
२४	केवरे भञ्ज्याङ	१२.८८	२.५९	०.८	५५	स्वरेक	१२.३	२.२९	०.६६
२५	खिलुङ् देउराली	९.५६	१.७६	०.५१	५६	टक्सार	१०.८	१.९५	०.५५
२६	किचनास	१२.७४	२.६३	०.८३	५७	ठूलाङ्दिही	७.२१	१.३१	०.३७
२७	कोल्मा बराहचौर	९.०६	१.६८	०.४९	५८	थुमपोखरा	९.६३	१.७९	०.५२
२८	कुवाकोट	१०.६६	२.०६	०.६२	५९	तिनदोबाटे	१२.९६	२.६७	०.८४
२९	क्याक्मी	१८.६६	३.९३	१.२५	६०	तुलसिभञ्ज्याङ	६.९९	१.२	०.३३
३०	मग्याम चिसापानी	१६.७७	३.५१	१.१३	६१	वालिङ् न.पा.	६.८	१.३२	०.४
३१	माभ्रकोट	१८.३२	३.७३	१.१६	६२	बाङ्सिङ्	७.६४	१.३६	०.३८

केन्द्रीय तथ्यांक विभागले प्रकाशित गरेको गरिबीको दर प्रतिशत मापनमा ७५ वटा जिल्लाहरूको समृद्धिस्तर २०५८ अनुसार स्याङ्जा जिल्ला मध्यम समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा परेको थियो त्यस बखत स्याङ्जा जिल्ला २६ औँ स्थानमा रहेको र गरिबीको दर ३५.१ प्रतिशत थियो । विभागबाट प्रकाशित पछिल्लो विवरण जिल्लाहरूको समृद्धिस्तर २०६८ अनुसार स्याङ्जा जिल्ला उच्च समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा समावेश भई आठौँ स्थान हासिल गर्न सफल भएको तथा गरिबीको दर ११.८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

४. नगरपालिकाहरूको समृद्धिस्तर

यसै गरी नगरपालिकाहरूको समृद्धिस्तर २०५८ अनुसार पुतलीबजार नगरपालिका १९औँ स्थानमा रहेको र गरिबीको दर १२.९ प्रतिशत रही उच्च समृद्धिस्तर भएको जिल्लामा परेको थियो । वालिङ् नगरपालिका ३०औँ स्थानमा रहेको र गरिबीको दर १७.६ प्रतिशत रही मध्यम समृद्धिस्तर भएको नगरपालिकामा परेको थियो ।

विभागबाट प्रकाशित पछिल्लो विवरण नगरपालिकाहरूको समृद्धिस्तर २०६८ अनुसार वालिङ नगरपालिका १५औँ स्थानमा रहेको र गरिबीको दर ६.८ प्रतिशत रहेको, पुतलीबजार नगरपालिका १६औँ स्थानमा रहेको र गरिबीको दर ७.६ प्रतिशत रही दुवै नगरपालिका उच्च समृद्धिस्तरमा परेका छन् ।

२.५ भवन तथा आवास

घरहरूको जग, बाहिरी गारो, छानाको प्रकार अनुसार संख्या यस प्रकार रहेको छ ।

१. घरपरिवारले प्रयोग गरेको घरको जगको प्रकार

जम्मा	घरको जगको किसिम					नखुलेको
	माटोको जोडाइ भएको ईटा/ ढुंगा	सिमेन्टको जोडाइ भएको ईटा/ ढुंगा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको खम्बा गाडेको	अन्य	
६८,८५६	५७,०८७	५,४८४	४,९८६	९५२	७२	२७५

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

२. घरपरिवारले प्रयोग गरेको घरको बाहिरी गारोको प्रकार

जम्मा	बाहिरी गारोको किसिम					
	माटोको जोडाइ भएको ईटा/ ढुंगा	सिमेन्टको जोडाइ भएको ईटा/ ढुंगा	काठ/ फल्याक	बांसजन्य सामग्री	कांचो ईटा	अन्य
६८,८५६	५५,१४६	१२,४०२	१६९	६७३	८२	७९

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

३. घरपरिवारले प्रयोग गरेको घरको छानाको प्रकार

जम्मा	घरको छानाको प्रकार							
	खर/ पराल/ छ्वाली	जस्तापाता	टाइल/ ढुंगा	सिमेन्ट/ ढलान	काठ/ फल्याक	माटो	अन्य	नखुलेको
६८,८५६	१२,७८५	४३,६८२	२,६६०	९,३१६	३७	२	५३	३२१

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, काठमाडौं

३ आर्थिक सूचकहरू

१. १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेरको जनसंख्या गणना दिन अघि पछिल्लो १२ महिनामा गरेको कामको विवरण

उमेर समुह	जम्मा संख्या	गरेको काम								नखुलेको
		कृषि आफ्नै खेतिपाति	तलब ज्याला	आफ्नै गैरकृषि व्यवसाय	विस्तारित आर्थिक काम	कामको खोजी	घरधन्दा	अध्ययन विद्यार्थी	काम नगरेको	
जम्मा	२३२,६७९	१०३,६३८	२९,२६३	२३,३८१	३८,३९४	१०,०१७	९७,९४६	७६,१६१	२९,९००	९२९
१० - १४ वर्ष	३८,९३५	१,१६५	११०	१४३	५८७	१२३	४,११३	३७,५४४	१,५५२	२४८
१५ - १९ वर्ष	३४,३६१	५,२९४	१,६९५	९०३	२,०६८	१,०६३	६,५२३	२८,०३२	१,४०७	१५०
२० - २४ वर्ष	२२,६६९	१०,०५६	३,२४६	२,००५	४,०६७	१,८५६	९,४९५	८,०३३	१,६०९	१७३
२५ - २९ वर्ष	१८,३२१	११,१३०	४,०८१	२,७७६	४,३१२	१,७७९	१०,४०७	१,२७८	१,३९४	५७
३० - ३४ वर्ष	१५,३७७	९,६३८	३,५१६	२,८६२	३,४६८	१,३४३	८,८२२	३३४	९८९	५५
३५ - ३९ वर्ष	१४,९४४	९,८८२	३,४५१	२,८७७	३,७२९	१,०३३	८,७८८	१८३	१,१२२	४३
४० - ४४ वर्ष	१४,१०७	९,७०२	३,४९५	२,५५५	३,४५५	७४०	८,३२३	११३	१,१६०	३६
४५ - ४९ वर्ष	१३,२६१	९,७८६	२,५२७	२,२५६	३,६३९	५५०	८,१४९	१२२	१,३२३	३०
५० - ५४ वर्ष	१३,३२०	९,८१३	२,५६२	२,००८	३,५५९	५५१	८,३५७	८२	१,५१०	२२
५५ - ५९ वर्ष	१२,००५	९,०५४	१,९५९	१,७८२	३,१२३	३४९	७,३७७	६६	१,८१४	३६
६० - ६४ वर्ष	११,३१९	७,८१५	१,३७३	१,५१०	२,७६३	३२०	६,८१९	१११	२,८४०	१९
६५ - ६९ वर्ष	८,७२६	५,३१२	७०९	८६२	१,८८७	१३५	५,०२१	४२	३,१९६	२६
७० - ७४ वर्ष	६,५७६	२,९४७	३४३	४८१	१,०५३	७४	३,०९६	४०	३,५८४	१७
७५+ वर्ष	८,७५८	२,०४४	१९६	३६१	६८३	१०२	२,६५७	१८२	६,३९९	१८
जम्मा पुरुष	९६,५६९	३४,९१७	१९,८२३	१०,७७०	११,९१४	७,५०४	२०,५६४	३६,५८६	१५,०१८	४३२
१० - १४ वर्ष	१९,४२९	५८४	८१	९४	२७७	७१	१,७२८	१८,७३१	८९४	१४६
१५ - १९ वर्ष	१५,७६७	१,७९८	१,०१२	३९४	६२८	८३६	१,७९९	१३,३०४	७५२	९५
२० - २४ वर्ष	७,८१०	२,०६४	१,८७३	५४५	६७६	१,३७५	१,१७४	३,६५७	६९५	३८
२५ - २९ वर्ष	५,६३१	२,५८०	२,२९४	९७०	८२५	१,३९८	१,३२४	५२१	६०५	१०
३० - ३४ वर्ष	५,०६२	२,४५४	२,१२९	१,१६७	७७४	९९२	१,१२१	१४६	५१०	२८
३५ - ३९ वर्ष	४,९०४	२,३११	२,१६०	१,०९९	८०५	७५२	१,१५३	२०	५२९	२१
४० - ४४ वर्ष	५,१५२	२,६१४	२,४८७	१,२०७	८८०	५५३	१,२१८	३८	६१६	१९
४५ - ४९ वर्ष	५,१४८	३,२०४	२,०३८	१,११८	१,१२४	४२१	१,४२७	२८	६६०	११
५० - ५४ वर्ष	५,७३३	३,८२९	२,०२६	१,०७८	१,३०५	४११	१,८६०	३५	९२४	१९
५५ - ५९ वर्ष	५,३५३	३,८४६	१,५७२	१,०७१	१,२९३	२३५	१,९४९	१८	१,०५९	११
६० - ६४ वर्ष	४,९५८	३,७०५	१,१०१	८४१	१,२७२	२३५	१,८९०	१९	१,३७२	१०
६५ - ६९ वर्ष	४,१४३	२,७४६	५९७	५४४	९६९	१०३	१,७३५	१०	१,७०९	०
७० - ७४ वर्ष	३,२७२	१,७८५	२७८	३५३	६२६	५१	१,११५	३	१,७५०	१६
७५+ वर्ष	४,२०७	१,३९८	१७३	२८८	४६२	७१	१,०७१	५७	२,९४४	८
जम्मा महिला	१३६,११०	६८,७२१	९,४४०	१२,६११	२६,४७९	२,५१३	७७,३८२	३९,५७५	१४,८८२	४९७
१० - १४ वर्ष	१९,५०६	५८१	२८	४९	३१०	५२	२,३८५	१८,८१३	६५८	१०२

१५ - १९ वर्ष	१८,५९४	३,४९७	६८२	५०९	१,४४०	२२७	४,७२३	१४,७२८	६५५	५४
२० - २४ वर्ष	१४,८५९	७,९९२	१,३७२	१,४६०	३,३९१	४८१	८,३२१	४,३७६	९१४	१३५
२५ - २९ वर्ष	१२,६९०	८,५५०	१,७८७	१,८०६	३,४८७	३८१	९,०८३	७५७	७८९	४७
३० - ३४ वर्ष	१०,३१५	७,१८४	१,३८७	१,६९५	२,६९५	३५१	७,७०१	१८८	४७८	२६
३५ - ३९ वर्ष	१०,०४०	७,५७१	१,२९१	१,७७८	२,९२४	२८०	७,६३५	१६३	५९३	२२
४० - ४४ वर्ष	८,९५५	७,०८८	१,००८	१,३४८	२,५७५	१८६	७,१०५	७६	५४४	१७
४५ - ४९ वर्ष	८,११३	६,५८२	४८८	१,१३९	२,५१५	१२९	६,७२३	९४	६६४	१९
५० - ५४ वर्ष	७,५८७	५,९८४	५३६	९२९	२,२५५	१४०	६,४९७	४६	५८६	३
५५ - ५९ वर्ष	६,६५२	५,२०८	३८७	७११	१,८३०	११३	५,४२९	४८	७५६	२५
६० - ६४ वर्ष	६,३६१	४,११०	२७३	६६९	१,४९१	८५	४,९२९	९२	१,४६८	९
६५ - ६९ वर्ष	४,५८३	२,५६६	११२	३१८	९१७	३३	३,२८६	३२	१,४८७	२६
७० - ७४ वर्ष	३,३०४	१,१६२	६५	१२८	४२७	२३	१,९८१	३७	१,८३५	१
७५+ वर्ष	४,५५१	६४६	२३	७३	२२१	३०	१,५८६	१२६	३,४५५	१०

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२. १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेरको जनसंख्या गणना दिन अघि पछिल्लो १२ महिनामा अवधि अनुसार गरेको कामको किसिम

			जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा संख्या			२३२,६७९	९६,५६९	१३६,११०
गरेको कामको किसिम	आर्थिक काम	< ३ महिना	६,१९१	२,२४७	३,९४४
		३-५ महिना	१३,९११	३,३९०	१०,५२१
		६-७ महिना	३२,३९३	७,७२१	२४,६७२
		८ महिना र बढी	७५,८६६	३७,७७८	३८,०८७
	विस्तारित आर्थिक काम	< ३ महिना	२२,१५३	६,८८९	१५,२६५
		३-५ महिना	१३,९३६	४,०५२	९,८८४
		६-७ महिना	१,५५२	५८०	९७३
		८ महिना र बढी	७५२	३९४	३५७
	कामको खोजी	< ३ महिना	४,४३१	३,२२५	१,२०६
		३-५ महिना	३,०१०	२,११५	८९५
		६-७ महिना	१,१०३	८३७	२६६
		८ महिना र बढी	१,४७३	१,३२७	१४६
	गैर आर्थिक काम	< ३ महिना	२०,७०८	७,५४५	१३,१६३
		३-५ महिना	३५,३६४	७,७२८	२७,६३७
		६-७ महिना	१७,४८५	३,२०५	१४,२८०
		८ महिना र बढी	११०,९२५	४६,४०६	६४,५१९
काम नखुलेको			९२९	४३२	४९७

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

३. १० वर्ष र माथि उमेरको आर्थिक रूपले सक्रिय र निस्क्रिय जनसंख्या

१० वर्ष र माथि	आर्थिक सक्रियता		
	आर्थिक रूपले सक्रिय	आर्थिक रूपले	आर्थिक

उमेरको जम्मा जनसंख्या	अक्सर सक्रिय				अक्सर निस्क्रिय		निस्क्रिय		सक्रियता नखुलेको	
	रोजगार		बेरोजगार		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला						
२३२,६७९	४७,६७४	६८,८७३	१,६८७	२५१	३,९९८	१०,३६५	४२,७७८	५६,१२३	४३२	४९७

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

४. ५ वर्षको उमेर समुह अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

		जम्मा	पुरुष	महिला
		११८,४८६	४९,३६१	६९,१२५
उमेर समुह	१४ वर्ष वा कम उमेर	३५६	१९६	१६०
	१५ - १९ वर्ष	५,१८२	२,०८९	३,०९३
	२० - २४ वर्ष	१२,२५३	३,८३३	८,४२०
	२५ - २९ वर्ष	१४,३७९	४,८१५	९,५६४
	३० - ३४ वर्ष	१२,८८३	४,६२६	८,२५८
	३५ - ३९ वर्ष	१२,८५७	४,५२३	८,३३४
	४० - ४४ वर्ष	१२,१८२	४,८७९	७,३०३
	४५ - ४९ वर्ष	११,२६३	४,८४३	६,४१९
	५० - ५४ वर्ष	१०,८५२	५,१०२	५,७४९
	५५ - ५९ वर्ष	९,५०३	४,६८९	४,८१३
	६० - ६४ वर्ष	७,६४७	४,०२७	३,६२०
	६५ - ६९ वर्ष	४,८३५	२,७३९	२,०९६
	७० - ७४ वर्ष	२,५४८	१,६९७	८५१
७५ + वर्ष	१,७४६	१,३०३	४४३	

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

५. १० वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरको पेशा र लिंग अनुसार जनसंख्या

पेशा	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	११७,२९८	४८,२९६	६९,००३
सशस्त्र बल (Armed forces)	९४	९२	२
व्यवस्थापक (Managers)	९८३	४८५	४९८
पेशागत (Professionals)	५,४३९	३,३५९	२,०७९
प्राविधिक र सम्बन्धित पेशागत (Technicians and associate professional)	१,३६७	१,०८६	२८०
कार्यालय सहयोग (Office assistance)	७८९	५७६	२१४
सेवा र बिक्री कामदार (Service & sale workers)	६,९७७	३,६६१	३,३१६
कृषि, वन र मत्स्य कामदार (Agriculture, forestry & fishery workers)	८६,३३६	२७,९२३	५८,४१३
शिल्पकला र सम्बन्धित व्यापार कामदार (Craft and related trades workers)	६,९८२	६,००७	९७५
मेशीन चालक र जडानकर्ता (Plant & machine operators & assemblers)	१,४७०	१,३९६	७४
आधारभूत पेशा (Elementary occupations)	५,६४८	२,८६५	२,७८३
नखुलेको	१,२१३	८४६	३६८

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

६. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार १० वर्ष र माथिको अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

औद्योगिक वर्गीकरणको शीर्षक	जम्मा	पुरुष	महिला
	११७,२९८	४८,२९६	६९,००३
कृषि, वन र माछापालन (Agriculture, forestry and fishing)	८९,११७	२९,२४६	५९,८७१
खानी तथा उत्खनन (Mining and quarrying)	१८४	११५	६९
औद्योगिक (Manufacturing)	३,३६३	२,४७१	८९३
विद्युत, ग्यास, बाष्प र वातानुकूलन (Electricity, gas, steam and air conditioning supply)	२२९	२०४	२५
पानी, ढल, फोहर व्यवस्थापन र हटाउने क्रियाकलाप (Water supply; sewerage, waste mgmt. & remediation activities)	६४	६४	०
निर्माण (Construction)	३,७५३	३,५३३	२२१
थोक तथा खुद्रा व्यापार सवारी साधन र मोटरसाइकल मर्मत (Wholesale and retail trade; repair of vehicles & motorcycles)	६,३१५	३,२६८	३,०४७
ढुवानी तथा भण्डारण (Transportation and storage)	१,४७०	१,४२६	४४
वास तथा खाना सेवा क्रियाकलाप (Accommodation and food service activities)	१,१६७	६२९	५३८
सूचना तथा संचार (Information and communication)	१९७	१५२	४५
आर्थिक र विमा क्रियाकलाप (Financial and insurance activities)	४९९	३७४	१२५
घरजग्गा कारोबार सम्बन्धी (Real estate activities)	३	३	०
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलाप (Professional, scientific and technical activities)	१२६	८९	३७
प्रशासनिक र सहयोग सेवा क्रियाकलाप (Administrative and support service activities)	२०७	१९३	१४
सर्वजनिक प्रशासन र सुरक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा (Public admn. and defence; compulsory social security)	१,०१५	८६६	१४९
शिक्षा (Education)	५,३६२	३,२२२	२,१४०
मानव स्वास्थ्य र सामाजिक कार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप (Human health and social work activities)	४९८	२८०	२१८
कला, मनोरञ्जन र पनर्ताजगी (Arts, entertainment and recreation)	२५	९	१७
अन्य सेवा क्रियाकलाप (Other service activities)	७०६	५११	१९५
रोजगारदाता घरपरिवार हुने क्रियाकलाप (Activities of households as employers)	१,५८८	६२५	९६३
देश बाहिरका संगठन र अंगहरूको क्रियाकलाप (Activities of extraterritorial org. and bodies)	१३२	६०	७१
नखुलेको	१,२७८	९५५	३२३

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

७. आर्थिक काम गर्दाको हैसियत अनुसार १० वर्ष र माथिको अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

	जम्मा	अरुलाई काम लगाउने	अरुको काम गर्ने	आफ्नै काम गर्ने	काम सघाउने मात्र	नखुलेको
जम्मा	११७,२९८	१,२५०	२१,२७९	९१,०५४	८५५	२,८६०
पुरुष	४८,२९६	६२०	१४,९५१	३१,२९९	२७३	१,१५३
महिला	६९,००३	६३०	६,३२८	५९,७५५	५८३	१,७०७

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

८. १० वर्ष र माथिको आर्थिक रूपले सक्रिय नभएको जनसंख्या मुख्य कारण सहित

	जम्मा	आर्थिक रूपले सक्रिय नहुनुको मुख्य कारण							नखुलेको
		अध्ययन	घरधन्दा	बृद्ध	पेन्सन/ आयस्ता	अपांगता	बिरामी वा जीर्ण रोगी	अन्य	
जम्मा	११३,२६४	७५,९२०	१८,५४१	८,९२२	४,०९९	१,७२६	१,८४०	१,२०८	१,००८
पुरुष	४६,७७६	३६,४६२	१,२६१	३,२२८	२,९४१	१,०३४	८९३	७०५	२५३
महिला	६६,४८८	३९,४५९	१७,२८०	५,६९४	१,१५९	६९१	९४७	५०३	७५५

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

९. दर्ता भएका उद्योग तथा वाणिज्य दर्ता विवरण

सि.नं.	वर्ग	विषय	शुरुदेखि आ.व.०६९/७० सम्म दर्ता भएका			उद्योग जम्मा	वाणिज्य दर्ता जम्मा
			निजी	साभेदारी	प्रा.लि		
१	उत्पादनमुलक	राईस मिल	४२९	०	०	४२९	
		मौरीघार, फर्निचर, भेनियर	१३०	३	०	१३३	
		रोडाढुंगा, ब्लक, रेलिड, ईटा	१८	१	१	२०	
		खाद्य प्रसोधन, मसला, आईस, पानी	२५	०	४	२९	
		मसलन्द, कपि	१०	०	०	१०	
		मेटल ग्रिल	७६	०	०	७६	
		मैन वृत्ति	३	०	०	३	
		गार्मेन्ट	६	०	०	६	
		दाना	६	०	०	६	
		पोलिथिन पाईप	०	०	१	१	
		फ्रेस हाउस	२	०	०	२	
होजियारी, टेक्स्टाईल	३	१	०	४			
२	उर्जामुलक		०	०	०		
३	पर्यटनमुलक	होटल, गेष्टहाउस, प्यारा ग्लाइडिङ	२	०	१	३	
४	सेवामुलक	रेष्टुरेन्ट	१०३	१	०	१०४	
		कम्प्युटर प्रशिक्षण	४८	१	०	४९	
		टायर रिमोडिङ, साईकल, मो.सा.	७	०	०	७	
		व्यटीपार्लर, सिलाई	१७	०	०	१७	
		आर्टस, छापाखाना, अफसेट	११	०	०	११	
		घडि रेडियो मर्मत, इलेक्ट्रीक	४	०	०	४	
		फोटो स्टुडियो, कलरल्याब	५	०	०	५	
		केबुलनेटवर्क, इन्टरनेट सेवा चलचित्र	३	०	०	३	
		डाईभिड ईन्स्टिच्यूट	८	०	०	८	
		अटोवर्क्सप ४ पांग्रे	२	०	०	२	
		टेलरिड सेवा	५	०	०	५	
		परामर्श, इन्जीनियरिड क. सेवा	१०	१	०	११	
		त्रिया, दाल चामल प्याकेजिड	३	१	०	४	
		क्याटरिड सेवा, टेन्ट	५	०	०	५	
		डेन्टल सेवा	३	०	०	३	
शित भण्डार	०	१	०	१			
भाषा प्रशिक्षण	१	०	०	१			

		भेटरिनरी क्लिनिक सेवा	१	०	०	१	
५	कृषि तथा वन	फलफूल नर्सरी,	३	०	०	३	
		पोल्डी फर्म, एगो फर्म	२१	४	०	२५	
६	निर्माण	ठेक्कापट्टा	९६	०	०	९६	
७	खनिज		०	०	०	०	
		कुल उद्योग दर्ता संख्या	१०६६	१४	७	१०८७	
		कुल वाणिज्य दर्ता संख्या	०	०	०		२१०२

श्रोत : घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, स्याङ्जा २०७०

१०. स्याङ्जा जिल्लाका प्रमुख औद्योगिक सूचकहरू
(१० जना वा सोभन्दा माथि संख्यामा तलबी वा बेतलबी कामदार भएका ठूला उद्योगहरूको विवरण)

NSIC code		10	11	16	22	23	31
औद्योगिक वर्गीकरण	स्याङ्जा जम्मा	खाद्य पदार्थ उत्पादन	पेय पदार्थ उत्पादन	फर्निचर बाहेक काठ र काठजस्तो	रबर र प्लाष्टिक उत्पादन	अन्य गैरधातु खनिज उत्पादन	फर्निचर उत्पादन
		उद्योग प्रतिष्ठानको संख्या	४५	२	३	२	१
कामदार संख्या	५६६		३२			८९	३६०
तलबी कामदार संख्या	४४७		२४			८०	२७७
तलब, ज्याला र अन्य सुविधा	४६,४३२		१,६९०			७,२६६	३१,९७८
वर्षको अन्तमा मौज्जातमा फरक	५,२८१		१५			३९५	४,५७७
स्थायी सम्पत्तिमा कुल बृद्धि	१,७०८		४९५			७५	९२३
वर्षको अन्तमा कूल स्थयी सम्पत्ति	१४३,७२९		१७,४१			१२,५०	८६,५१०
उत्पादनको मूल्य (Value of output)	१९३,४०९		२१,२९			१८,७७	१२८,७८२
लागतको मूल्य (Value of input)	११२,३५८		१३,९७			८,२२८	७५,५६३
जम्मा मूल्य अभिवृद्धि	८१,०५१		७,३२१			१०,५४	५३,२१९

श्रोत : राष्ट्रिय औद्योगिक गणना २०६९, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

११. बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू

सि.नं	संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना	शेयर पूंजी
१	श्री उपकार बचत कोष तथा ऋण स.सं. लि.	वालिङ्ग	३८६६३०००
२	श्री महिला बचत तथा ऋण स.सं.लि.	वालिङ्ग	२६००
३	श्री प्रगति म.वि.बचत तथा ऋण स. सं. लि.	करेन्डांडा ७,	७३००
४	श्री सितलादेवी म.वि. बचत तथा ऋण स.सं. लि.	पु.व.न.पा.१२,	४७००
५	श्री जयलक्ष्मी म.वि.बचत तथा ऋण स.सं.लि.	पु.व.न.पा.१३,	५०००
६	श्री पालीचौर ग्रामीण विकास व.तथा ऋ.स.सं.लि.	श्री कृष्णागण्डकी ८,	४८००
७	श्री तारादेवी म.वि.बचत तथा ऋण स.सं. लि.	वालिङ्ग ९,	१७६००

८	श्री नारीजागरण वचत कोष तथा ऋण .सं.लि.	वालिङ्ग न.पा. ८,	४३७१००
९	श्री प्रगतिशिल वचत तथा ऋण स.सं .लि.	भाटखोला ६,	६५५१००
१०	श्री कृषक वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पु.व.न. पा.४,	९६००
११	श्री स्याडजा रारा वचत तथा ऋण स. सं. लि.	पुवनपा.१,	२५००
१२	श्री चण्डीकालिकासेभिड एण्ड क्रेडिट को-अप. लि.	पु.व.न.पा. १,	३४७३९००
१३	श्री सुर्योदय वचत तथा ऋण स. सं. लि.	पु .व. न.पा.४,	६५१६३००
१४	श्री कालाभैरव वचत तथा ऋण स. सं.लि.	फेदीखोला १,	१०००००
१५	श्री तोरादी वचत तथा ऋण स.सं.लि.	ठुलाडिहि ९,	१३४२०३
१६	श्री पन्नासे वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वाङ्गसिङ्ग ६, रिमालस्वारा	१८१७५००
१७	श्री परोपकार वचत तथा ऋण स.सं.लि.	भाटखोला २	१४४९००
१८	श्री जनकल्याण वचत तथा ऋण स.सं.लि.	आलमदेवी ५	२५००
१९	श्री रोयल को-अपरेटिभ सोसाइटी लि.	पु व.न.पा. १,	१०८९७२५५
२०	श्री वालिङ्ग वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वालिङ्ग	११४४९६६००
२१	श्री इन्द्रेणी वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वाडसिड-३,	१७४३००
		जम्मा	१७७५६६७५८

श्रोत : सहकारी डिभिजन कार्यालय, स्याडजा

१२. प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरू

सि.नं.	व्यापारिक केन्द्र	गा.वि.स./न.पा.	सि.नं.	व्यापारिक केन्द्र	गा.वि.स./न.पा.
१	अर्जुनचौपारी	अर्जुनचौपारी	८	फेदिखोला	फेदिखोला
२	बिरुवा बजार	बिरुवा अर्चले	९	दामाचौर	रत्नपुर
३	सुन्तलीटार	चापाकोट	१०	सेतीदोभान, जुगले	सेतीदोभान
४	बयरघारी, हेलू	दासिङ्ग दहथुम	११	मिर्मी	श्रीकृष्णगण्डकी
५	गल्याड बजार	जगत्रदेवी	१२	भलुंगे बजार	थुमपोखरा
६	राम्दी	मालुङ्गा	१३	बायटारी	तिनदोबाटे
७	स्याडजा, प्रगतिनगर, बाड्खोला, नयाँ बजार, नौडांडा, राड्खोला				पुतली बजार

श्रोत : स्थलगत अध्ययन, तथ्याङ्क कार्यालय, स्याडजा, २०७१

४. भौतिक पूर्वाधारहरु

१. यातायात सम्बन्धी विवरण (सडक)

सडक सुविधा पुगेका गाविस/नपा : ६२ (जिल्लाका सबै गाविस नपामा पुगेको)

पक्की सडक : १४९.७ किमी

ग्राभेल सडक : १३.५ किमी

कच्ची सडक : ६१६.१ किमी

सडकको जम्मा लम्बाई : ७७९.३ किमी

भोलुङ्गे पुल संख्या : १४९

नदीमा पक्की पुल : १० वटा (निर्माणाधीन समेत)

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा, २०७०

२. सडक एवं बाटोघाटोको स्थिति

क्र.सं.	सडकको नाम	लम्बाई कि.मी	क्र.सं.	सडकको नाम	लम्बाई कि.मी
१	सिद्धार्थ राजमार्ग कुभिण्डे राम्दी	७९	१७	बयरघारी-बानेशोक-बिरुवा	१२
२	बटुवा (मिर्मी जिरो) देखि मिर्मी	२३	१८	बयरघारी- ढापुक- भोर्ले (पर्वत)	१७
३	राङ्खोला -बिरुवा	१८	१९	अर्जुनचौपारी-आग्नीखर्क-लुखुदेउराली	१२
४	मिर्मी-जगतभञ्ज्याङ चापाकोट	२५	२०	त्रियासी-एलादि-मनकामना -बिरुवा	१६
५	बाङखोला- दुलेगौडा	२०	२१	बिर्घा-रुद्रबेणी	८
६	वालिङ-हूवास	२०	२२	प्रगतीनगर-बाहाकोट-नाम्चे-कोल्मा-काल्खु	१०
७	नौडांडा- कार्कीनेटा	२१	२३	चिन्नेबास -आमडांडा चिसापानी दुलेगौडा	१२
८	गल्याङ-तिनदोबाटे-दामाचौर डुम्रीबेसी	३२	२४	सेतीदोभान निबुवाबोट पंचमूल लुखु	११
९	हेलू-अर्जुनचौपारी-रापाकोट-आरुचौर-घण्टे-पर्वत	२३	२५	ज्याग्दीदोभान-पिपलछाप पटसार धारापानी मोहमी डुम्रीबेसी तनहू	१६
१०	जगतभञ्ज्याङ-घुर्लेचौर चिन्नेबास-भुवनस्याङ्दी	१४	२६	जाङखोला- पेल्काचौर	१०
११	पुतलीखेत-आरुचौर	३७	२७	सांखे सालडांडा गोपाले बिरुवा	१२
१२	घुम्ती- चिसापानी-चित्रेभञ्ज्याङ	३४	२८	नयां बजार- ठुलाडिही-दुलेगौडा	१४
१३	कुभिण्डे-नुवाकोट-पौवैगौडे	१६	२९	खड्केटारी-पञ्चासे-दोबिल्ला	२७
१४	मिर्मी- बिर्घा-चण्डीभञ्ज्याङ-रिडी	२७	३०	गल्याङ-पेलाकोट-सेतीवेणी	३२
१५	गल्याङ -चापाकोट -केलादीघाट-सांखर	४२	३१	बिरुवा-चिन्नेबास-दासिङ-दामाचौर	१५
१६	बायाटारी - सेतीवेणी	२७			

३. जल यातायात

कालीगण्डकी "ए" जलाशयमा करीब ७ किमी

४. विद्युतीकरणको अवस्था

जिल्लाका ५८ गाविस तथा नपाहरूमा विद्युतीकरण भएको । चण्डीभञ्ज्याङ, सांखर र रापाकोट गाविसको अधिकांश वडामा विद्युतीकरण भएको, क्याक्मी गाविसको अधिकांश वडामा विद्युतीकरण नभएको ।

५. पत्र पत्रिका, एफ एम

एफ एम संख्या ३ पत्रपत्रिका दैनिक साप्ताहिक

६. हुलाक सम्बन्धी सार संक्षेप

जिल्ला हुलाक संख्या : १, ईलाका हुलाक संख्या : १२, टेलिसेन्टर स्थापना भएका ईलाका हुलाक कार्यालय संख्या : ८, अतिरिक्त हुलाक संख्या : ५३, प्रति हुलाक सरदर जनसंख्या : ६३६४

७. हुलाक ईकाईहरूको अवस्थिति तथा कार्यक्षेत्र

सि.नं.	हुलाक ईकाईको नाम	कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका गा.वि.स तथा नगरपालिका
१	जिल्ला हुलाक कार्यालय, स्याङ्जा	सम्पूर्ण जिल्ला, पौवैगौडे, पेल्काचौर, पु.ब.न.पा., टक्सार, ठूलाडिही
२	इलाका हुलाक फेदीखोला	आरुखर्क, भाटखोला, फेदीखोला
३	इलाका हुलाक रंगेठांटी	सेती दोभान, बागेफड्के, फापरथुम, बिचारी चौतारा, चिलाउनेबास, बाङ्सिङ
४	इलाका हुलाक पञ्चमूल	पञ्चमूल, आरुचौर
५	इलाका हुलाक अर्जुनचौपारी	अर्जुनचौपारी, दरौ, रापाकोट
६	इलाका हुलाक कोल्मा	कोल्मा बराहचौर, ओरष्टे, बहाकोट, राङभाङ
७	इलाका हुलाक किचनास	मगयाम चिसापानी, किचनास, बिरुवा, चित्रेभञ्ज्याङ
८	इलाका हुलाक भारखाम	छाङ्छाङ्दी, माभकोट शिवालय, बानेथोक देउराली, खिलुङदेउराली, दार्सिङ दहथुम, ढापुक सिमलभञ्ज्याङ, स्वरेक
९	इलाका हुलाक चापाकोट	रत्नपुर, चापाकोट
१०	इलाका हुलाक भुंमरे	एलादि, जगत भञ्ज्याङ, पकवादी, वालिङ नपा, तीनदोबाटे, थुमपोखरा, कालिकाकोट, सिर्सेकोट, मनकामना, मल्याङकोट, केवरे भञ्ज्याङ
११	इलाका हुलाक, क्याक्मी	क्याक्मी, सांखर, सेखाम, चिन्नेबास
१२	इलाका हुलाक गल्याङ	जगत्रदेवी, मालुङ्गा, तुल्सीभञ्ज्याङ, पेलाकोट, निबुवाखर्क, श्रीकृष्ण गण्डकी, पिडीखोला
१३	इलाका हुलाक बिर्घा	बिर्घा, आलमदेवी, चण्डीभञ्ज्याङ

श्रोत : जिल्ला हुलाक कार्यालय, स्याङ्जा, २०७१

८. टेलिफोन लाइन वितरण

क्र.सं		वितरित टेलिफोन लाइन संख्या	कैफियत	
१	PSTN	वालिङ न.पा. दार्सिङ दहथुम स्याङ्जा गल्याङ फेदिखोला श्रीकृष्णगण्डकी जम्मा	६४४ १०७ १२२३ ४९२ ४७ ८० २५९३	एनसेल र युटिएल सेवा यसमा समावेश छैन
२	सिडिएमए		३०००	
३	सिडिएमए स्काइ		६१००	
४	मोबाइल प्रिपेड र पोस्टपेड		८६०००	

Dial up internet	५	
ADSL internet	२८५	
प्रति १०० जनसंख्यामा टेलिफोन सेवा	३३.७८	जनसंख्या : २,८९,१४८
प्रति १०० परिवारमा टेलिफोन सेवा	१४१.८	परिवार संख्या : ६८,८८१
टेलिफोन/मोबाइल सुविधा	प्रत्येक गाविस/नपामा सुविधा भएको	
टेलिफोन टावर		
1	PSTN Exchange - 6	
2	Main Link tower 2	
3	GSM-BTS) tower 33	
4	CDMA(BTS) Tower 8	

श्रोत : नेपाल टेलिकम, स्याङ्जा २०७०

५. प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण

१. नदिनाला, ताल तलैया, खोला, भरना

सि.नं.	प्रमुख नदी	सहायक नदी तथा साना खोलाहरू
१	काली गण्डकी	क) सहायक नदीहरू: १. आँधीखोला २. ज्याग्दीखोला ख) साना खोलाहरू : १. पिडिखोला २. अंधेरीखोला ३. उडहरखोला ४. खहरेखोला ५. छेस्केखोला ६. बटुवाखोला ७. छर्तिखोला ८. निउवाखोला ९. जिमूहाखोला १०. आरेखोला ११. सांउदीखोला १२. रोग्दीखोला १३. पौदीखोला १४. भुडदीखोला १५. बैदीखोला १६. भुकन्दे खोला १७. छितेखोला १८. रिठेखोला १९. मोदीखोला २०. केलादीखोला २१. दोलैचेखोला २२. लुड्डीखोला २३. भुम्दीखोला सामुखोला २४. मेड खोला २५. चिसापानीखोला २६. फेदिखोला २७. खहरेखोला २८. दम्दीखोला २९. स्याघरेखोला ३०. बराहाखोला ३१. बोडीखोला ३२. मालमुलखोला ३३. बुढीखोला ३४. बराईखोला ३५. बास्ताराखोला ३६. मुलका बराहाखोला ३७. भुसाहाखोला ३८. समादीखोला ३९. किसिमखोला ४०. गैरखोला ४१. लूग्दीखोला ४२. फौदीखोला (ओरष्टे) ४३. म्याडखोला
२	आँधीखोला	क) ठूला खोलाहरू: १. सेतीखोला २. बाडखोला ३. अरौदीखोला ४. राडखोला ५. दरौँखोला ६. लुब्धीखोला ७. अर्मादीखोला ८. मिर्दीखोला ९. बायांखोला १०. फौदीखोला जज्ञ. मान्केखोला ख) साना खोलाहरू : १. सरादीखोला २. रंगुनखोला ३. नाम्दीखोला ४. लेतेखोला ५. ध्यारुडखोला ६. भाटखोला ७. फेदिखोला ८. कालीखोला ९. जरखोला १०. रगुवाखोला ११. निस्तीखोला १२. बास्कोखोला १३. आइतेखोला १४. बरागेखोला १५. पातीखोला १६. सम्धीखोला १७. साडखोला १८. गुंडीखोला १९. आरुखोला २०. हुदीखोला २१. पौवैखोला २२. विदैरीखोला २३. लितिखोला २४. नेवारेखोला २५. आर्वाखोला २६. भुवानेखोला २७. सुमरेखोला २८. घट्टेखोला २९. सहरेखोला ३०. काहुरेखोला ३१. भाक्रीखोला ३२. मरेसाखोला ३३. केवरेखोला ३४. कौडीखोला ३५. भिकुवाखोला ३६. गोदीखोला ३७. घ्वाडखोला ३८. मदीखोला ३९. हलदेखोला ४०. रामदीखोला ४१. तारुखोला ४२. करादीखोला

२. जलाधार क्षेत्र

प्रमुख जलाधार क्षेत्रहरू : आँधीखोला, कालीगण्डकी र ज्याग्दीखोला

उपजलाधार क्षेत्र : ३८ वटा

श्रोत : जिल्ला भूसंरक्षण कार्यालय, स्याङ्जा

३. जिल्ला वन कार्यालय अन्तर्गतका रेञ्जपोष्टहरूको नाम, रहेको मुकाम तथा कार्यक्षेत्र

क्र.सं.	कार्यालय, रेञ्जपोष्टको	मुकाम	कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका गा.वि.स तथा नगरपालिका
---------	------------------------	-------	---

	नाम		
१	जिल्ला वन कार्यालय, स्याङ्जा	पुतली बजार नपा	सम्पूर्ण जिल्ला
२	सेतीदोभान रेञ्जपोष्ट	सेतीदोभान	बिचारी चौतारा, चिलाउनेबास, बांगेफडके, बाइसिङ्ग, फापरथुम, सेतीदोभान, भाटखोला, फेदीखोला, आरुखर्क
३	अर्जुनचौपारी रेञ्जपोष्ट	अर्जुनचौपारी	अर्जुनचौपारी, रापाकोट, दरौ, पञ्चमूल, आरुचौर, ढापुक सिमलभञ्ज्याङ्ग, खिलुङ्गदेउराली
४	बिरुवा बजार रेञ्जपोष्ट	बिरुवा अर्चले	बिरुवा अर्चले, किचनास, मनकामना, ओरप्टे, मग्याम चिसापानी, चित्रेभञ्ज्याङ्ग, बानेथोक देउराली, माभकोट शिवालय
५	पेखु बाघखोर रेञ्जपोष्ट	वालिङ्ग नपा	वालिङ्ग नपा, तीनदोबाटे, तुल्सीभञ्ज्याङ्ग, थुमपोखरा, दहथुम, स्वरेक, छाङ्गछाङ्गदी, कालिकाकोट, सिसेकोट
६	मल्याङ्कोट रेञ्जपोष्ट	मल्याङ्कोट	मल्याङ्कोट, चिन्नेबास, क्याक्मी, एलादी, जगतभञ्ज्याङ्ग, केवरे भञ्ज्याङ्ग
७	कृष्णगण्डकी रेञ्जपोष्ट	गल्याङ्ग, जगत्रदेवी	पिडीखोला, जगत्रदेवी, मालुङ्गा, पेलाकोट, चण्डीभञ्ज्याङ्ग, आलमदेवी, बिर्घा, निबुवाखर्क, श्रीकृष्ण गण्डकी
८	कृष्णगण्डकी रेञ्जपोष्ट	गल्याङ्ग, जगत्रदेवी	पिडीखोला, जगत्रदेवी, मालुङ्गा, पेलाकोट, चण्डीभञ्ज्याङ्ग, आलमदेवी, बिर्घा, निबुवाखर्क, श्रीकृष्ण गण्डकी
९	कुवाकोट रेञ्जपोष्ट	कुवाकोट	कुवाकोट, चापाकोट, रत्नपुर, पकवादी, सांखर, सेखाम
१०	पुतली बजार रेञ्जपोष्ट	पुतली बजार नपा	पौवैगौडे, टक्सार, ठूलाडिही, राङ्गभाङ्ग, बहाकोट, कोल्मा बराहचौर, पेल्काचौर, पुतली बजार

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७१

४. वनको किसिम

यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३२.१ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेकोछ । जिल्लाको अधिकांश भूभाग उपोष्ण र समशितोष्ण क्षेत्र भित्र पर्ने हुँदा रुखको प्रजातिको बाहुल्यताका आधारमा वनलाई वर्गीकरण गर्ने हो भने अन्यत्रका सोही क्षेत्रमा अधिकांश रूपमा पाइने रुखका प्रजातिहरू यहाँ पनि रहेको पाइन्छ । यस बाहेक अन्य महत्वपूर्ण गैरकाष्ठ वनस्पतिहरूमा कुरिलो, बोभो, भ्याउ, नागबेली, तेजपात, पाषाणवेद, टिमुर आदि १०९ प्रकारका जडिबूटी र विभिन्न जातका बांस र निगाला पाइन्छ ।

प्रजातिका आधारमा जिल्लाभित्रको वनको वर्गीकरण

सि.नं.	वनको किसिम	प्रतिशत
१	चिलाउने कटुस	७४
२	साल	१०
३	सिसौ, खयर	१०
४	खर्सु, रक्चन र लालिगुरांसको वन	४
५	खोटे सल्लाको वन	२
	जम्मा	१००

५. वन्यजन्तु संरक्षण

यस जिल्लामा प्रमुख रूपमा पाइने वन्यजन्तुहरूमा मृग, स्याल, सर्प, वन बिरालो, दुम्सी, खरायो, रतुवा, चितुवा, लंगुर, बांदर आदि हुन् । त्यसैगरी पक्षीहरूमा कालिज, वन कुखुरा, तित्रा, कोइली, सुगा, काग, ढुकुर, जंगली काग, चिल, गिद्ध आदि हुन् । सरीसृपहरूमा केहि सर्प, छेपारो, गोहोरो, हरियो सर्प तथा लोप हुन लागेका प्रजातिमा ओत (Otter) र सुन गोहोरो यहांका वन जंगलमा पाइन्छन् ।

६. वनजंगलले ढाकेको क्षेत्र

न.पा./गा.वि.स. अनुसार वनजंगलले ढाकेको क्षेत्रफल (हेक्टरमा), स्याङ्जा

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	जम्मा वन क्षेत्र (हे.)	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	जम्मा वन क्षेत्र (हे.)	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	जम्मा वन क्षेत्र (हे.)
१	आलमदेवी	६३६	२२	जगत्रदेवी	१८२	४३	फेदिखोला	२९२
२	अर्जुनचौपारी	७५१	२३	कालिकाकोट	३३.६	४४	पिडीखोला	३८१
३	आरुचौर	१७२	२४	केवरे भञ्ज्याङ	३४२	४५	पुतलीबजार नपा	१२५१
४	आरुखर्क	३४०	२५	खिलुङ देउराली	३०६	४६	राङ्भाङ	४०३
५	बहाकोट	३५०	२६	किचनास	३०४	४७	रापाकोट	३०६
६	बानेशोक देउराली	२९७	२७	कोल्मा बराहचौर	१८२	४८	रत्नपुर	५८९
७	बांगेफड्के	३७५	२८	कुवाकोट	२२९	४९	सांखर	४७४
८	भाटखोला	२८६	२९	क्याक्मी	६६७	५०	दरौ	१९०
९	विचारी चौतारा	३०१८	३०	मग्याम चिसापानी	६४९	५१	सेखाम	३७१
१०	विर्घा	७८	३१	माभकोटशिवालय	५५५	५२	सेतियोभान	३००
११	विर्वा अर्चले	६३	३२	मालुङ्गा	४०.७	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	१०७
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	१४.४	३३	मल्याङ्कोट	१२२	५४	सिसेकोट	१८.६
१३	चापाकोट	७९४	३४	मनकामना	१०३८	५५	स्वरेक	१७६
१४	छाङ्छाङ्दी	१८४	३५	निवुवाखर्क	२६४	५६	टक्सार	३४१
१५	चिलाउनेबास	१७२	३६	ओरष्टे	२५५	५७	ठूलाडिही	३८०
१६	चिन्नेबास	६५२	३७	पकवादी	१६०	५८	थुमपोखरा	६३.९
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	३४१	३८	पञ्चमल	४८८	५९	तिनदोबाटे	१५६
१८	दार्सिङ दहथुम	२९५	३९	पौवैगौडे	५१७	६०	तुलसिभञ्ज्याङ	१०७
१९	ढापुकसिमलभञ्ज्याङ	३२५	४०	पेलाकोट	३७५	६१	वालिङ न.पा.	५५३
२०	एलादी	१५६	४१	पेल्काचौर	२२७	६२	बाङ्गिसिङ	४५०
२१	जगतभञ्ज्याङ	२५८	४२	फापरथुम	२९९			

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

७. सामुदायिक वन सम्बन्धी विवरण

न.पा./गा.वि.स. अनुसार सामुदायिक वनको संख्या, स्याङ्जा

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	सामुदायिक वन संख्या	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	सामुदायिक वन संख्या	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	सामुदायिक वन संख्या
१	आलमदेवी	१	२२	जगत्रदेवी	३	४३	फेदिखोला	१०
२	अर्जुनचौपारी	६	२३	कालिकाकोट	३	४४	पिडीखोला	७
३	आरुचौर	५	२४	केवरे भञ्ज्याङ	८	४५	पुतलीबजार नपा	५१
४	आरुखर्क	१८	२५	खिलुङ देउराली	९	४६	राङ्भाङ	५
५	बहाकोट	१	२६	किचनास	१३	४७	रापाकोट	५
६	बानेशोक देउराली	६	२७	कोल्मा बराहचौर	१	४८	रत्नपुर	९
७	बांगेफड्के	७	२८	कुवाकोट	७	४९	सांखर	८
८	भाटखोला	१२	२९	क्याक्मी	४	५०	दरौ	४

९	विचारी चौतारा	१०	३०	मग्याम चिसापानी	९	५१	सेखाम	९
१०	विर्घा	४	३१	माभ्रकोटशिवालय	२	५२	सेतिदोभान	१२
११	विर्वा अर्चले	६	३२	मालुङ्गा	५	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	१
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	२	३३	मल्याङ्कोट	१४	५४	सिर्सेकोट	३
१३	चापाकोट	६	३४	मनकामना	९	५५	स्वरेक	११
१४	छाङ्छाङ्दी	३	३५	निवुवाखर्क	२	५६	टक्सार	८
१५	चिलाउनेबास	४	३६	ओरष्टे	४	५७	ठूलाडिही	४
१६	चिन्नेबास	७	३७	पकवादी	१२	५८	थुमपोखरा	९
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	४	३८	पञ्चमुल	१	५९	तिनदोबाटे	५
१८	दासिङ्ग दहथुम	७	३९	पौवैगौडे	९	६०	तुलसिभञ्ज्याङ	१
१९	ढापुकसिमलभञ्ज्याङ	१०	४०	पेलाकोट	६	६१	वाल्लिङ न.पा.	२७
२०	एलादी	८	४१	पेल्काचौर	६	६२	बाङ्गिसिङ्ग	९
२१	जगतभञ्ज्याङ	१२	४२	फापरथुम	६			

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

८. जिल्लाको खनिज श्रोत सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	खनिज श्रोतको किसिम	औद्योगिक उत्पादन हुनसक्ने वस्तु
१	धातुजन्य	तामा
२	अधातुजन्य	चुनढुंगा, क्वार्जाइट, स्लेट

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

९. वर्षा सम्बन्धी विवरण

वार्षिक वर्षा (मि.मि.मा)

मापन केन्द्र	अक्षांश	देशान्तर	समुद्र सतहबाट उचाइ(मी.)	साल अनुसार वर्षा विवरण			
				२००९	२०१०	२०११	२०१२
स्याङ्जा	२८°०६'	८३°५३'	८६८	२९७९	२९०४	२८३२	२७३५

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

१०. जिल्लाको भू उपयोगको बनोट

(क्षेत्रफल हेक्टरमा)

जम्मा वन क्षेत्रफल	भाडी/ बुट्यान	खेति गरेको जमिन/ घाँस	जल क्षेत्र	बाँभो जमिन	हिउँ	अन्य	जम्मा
५१२१४	१६६८५	४५५१५	७०७	१२९३	७४	०	११५४८८

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

११. नगरपालिकाहरूबाट ठोस फोहर उत्सर्जन र विसर्जन विवरण

नगरपालिका को नाम	परिमाण (मे.टन) प्रतिदिन				व्यवस्थापन लागत रु. प्रति दिन (फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धी वार्षिक बजेट अनुसार)			
	२००९/१०	२०१०/११	२०११/१२	२०१२/१३	२००९/१०	२०१०/११	२०११/१२	२०१२/१३
पुतलीबजार	१.१	१.८	२.०	४.०	३६४	१३३८	७०००	९८६
वाल्लिङ	NA	NA	१.१	०.२	३०१	६३६	१८४४	२९५०

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

१२. नगरपालिकाहरूको ढल निकास सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका को नाम	नगरपालिका भित्र ढलनिकासको लम्बाइ			जनसंख्या २०६८	प्रति कि.मि. ढल निकास सेवा उपभोग गर्ने जनसंख्या
	ढल	नाली	जम्मा		
पुतलीबजार	०.८५	३.९१	४.७६	३१,३३८	६,५८४

वालिङ	०	१५.६६	१५.६६	२४,१९९	१,५४५
-------	---	-------	-------	--------	-------

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

१३. नगरपालिकाहरू भित्रको सडक संजाल तथा लाभान्वित जनसंख्या

नगरपालिका को नाम	सडकको किसिम			जनसंख्या	प्रति कि.मी. सडक जनसंख्या
	कालोपत्रे	ग्राभेल	जम्मा		
पुतलीबजार	१५.५८	१६.९१	३२.४९	३१,३३८	९६५
वालिङ	१३.९१	२.४३	१६.३४	२४,१९९	१४८१

श्रोत: ENVIRONMENT STATISTICS OF NEPAL 2013, CBS, KATHMANDU

५.१ जलविद्युत, उर्जा

१. जल विद्युत तथा उर्जा

बायोग्यास प्लान्ट	: ४९५४सौर्य उर्जा प्लान्ट : २९७१
उत्पादित सौर्य उर्जा	: ९७६८८ WP
सोलार वाटर पम्प	: ३ वटा
सुधारिएको चुल्हो	: १३८४७ वटा
कालीगण्डकी ए	: १४४ मेगावाट
पिको हाइड्रोपावर (३ कि.वा. सम्म) संख्या	: १७ वटा र क्षमता ३७.५ किलोवाट
माइक्रोहाइड्रो (३ देखि १०० कि.वा. सम्म) संख्या	: ८ वटा र क्षमता १००.३ किलोवाट
निर्माणाधीन लघु जलविद्युत (पुतपुते दोश्रो)	: ९८ किलोवाट

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा

२. घरपरिवारले खाना बनाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन

जम्मा	खाना बनाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन							
	काठ/दाउरा	मटितेल	एलपी ग्यास	गुइँठा	गोबर ग्यास	बिजुली	अन्य	नखुलेको
६८,८५६	५६,५२७	२६१	९,७५८	२९	१,८३९	२२९	३६	१७७

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

३. घरपरिवारले बत्तिबाल्न अक्सर प्रयोग गर्ने साधन

जम्मा	बत्ति बाल्न अक्सर प्रयोग गर्ने साधन					
	बिजुली	मटितेल	गोबर ग्यास	सोलार	अन्य	नखुलेको
६८,८५६	५९,५७६	६,३४३	१७२	२,०५४	५३५	१७६

श्रोत : रा.ज.ग. २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

६. कृषि तथा पशुपालन

१. जिल्लाको कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

विवरण	ईकाई	कृषि गणना वर्ष	
		२०५८	२०६८
जिल्लाका सम्पूर्ण कृषक परिवारहरू (Total number of ag. holdings)	संख्या	५५,९१४	५७,६१३
देशका जम्मा कृषक परिवारहरूमध्ये जिल्लाको प्रतिशत (% of total national holdings)	प्रतिशत	१.६६	१.५०
कृषक परिवारहरूसँग रहेको जम्मा जमिन (Total area of holdings)	हेक्टर	३०३९३	२९४५१
जिल्लाको जम्मा क्षेत्रफलमध्ये कृषक परिवारहरूसँग रहेको जमिनको प्रतिशत (% of agriculture holding area)	प्रतिशत	२६.११	२५.३०
प्रति कृषक परिवार औसत जमिन (Average size of holdings)	हेक्टर	०.५५	०.५१
कृषक परिवारहरूसँग रहेको जम्मा कित्ता संख्या (Total number of parcel)	संख्या	३,१०,३१८	२,८३,०८१
प्रति कृषक परिवार औसत कित्ता संख्या (Average no. of parcel per holdings)	संख्या	५.६	४.९
प्रति कित्ता औसत क्षेत्रफल (Average parcel size)	हेक्टर	०.१	०.१
जनसंख्या जमिन अनुपात (Population Land Ratio)	प्रति हे.व्यक्ति	-	९.८२
जम्मा कृषक जनसंख्या (Total Farm Population)	संख्या	३,०८,२७३	२,५३,२६३
पाल्नु चौपाय संख्या	संख्या	२९१०५७	३२१९५६
पाल्नु चराचुरंगी संख्या	संख्या	२६७८२०	३७६०८३
कृषियोग्य जमिनमध्ये सिंचित जमिनको क्षेत्रफल (% of irrigated land)	प्रतिशत	३३.०४	२९.११
कृषिजन्य उत्पादनले परिवारलाई वर्ष भरि खान पुग्ने परिवार संख्या (Sufficiency of ag.livestock production)	संख्या	१५,८७१	१३,९५६
कृषिजन्य उत्पादनले परिवारलाई वर्ष भरि खान नपुग्ने परिवार संख्या (Insufficiency of ag.livestock production)	संख्या	४०,०४३	४३,६५७

स्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणनाहरू , केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

२. राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८ अनुसार जिल्लाको संक्षिप्त नतिजा

स्याङ्जा जिल्लामा जम्माजम्मी ५७ हजार ६सय १३ कृषक परिवार छन्, जसमध्ये खेतीपाती नगरेका ३५२ कृषक परिवार पाइएको छ । १० वर्ष अघिको तुलनामा कृषक परिवारको संख्यामा १६९९ ले वृद्धि भएको देखिएको छ । कृषक परिवारको चलनमा रहेको जग्गाको क्षेत्रफल २९ हजार ४ सय ५१ हे. भएको अनुमान छ, जुन १० वर्ष अघिको तुलनामा करिब ९ सय ४२ हेक्टर ले कमी देखिएको छ ।

३. भू वितरण स्थिति

जग्गा जमीन नभएका कृषक परिवार संख्या	: ३५२
०.१ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ३९८७
०.१ हेक्टर देखि ०.२ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ७,०३७

०.२ हेक्टर देखि ०.५ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: २३,३६८
०.५ हेक्टर देखि १ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: १७,१५२
१ हेक्टर देखि २ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ५,३०७
२ हेक्टर देखि ३ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: २९३
३ हेक्टर देखि ४ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ८८
४ हेक्टर देखि ५ हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ०
५ हेक्टर देखि १० हेक्टर भन्दा कम जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: २९
१० हेक्टर देखि माथि जमीन भएका कृषक परिवार संख्या	: ०
जम्मा कृषक परिवार (कृषि चलन) संख्या	: ५७,६१३

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

४. कृषिचलन सम्बन्धी विविध सूचकहरूको तुलनात्मक विवरण

	रा.क.ग. २०६८	रा.क.ग. २०५८
चलनको आकार (Average size of holding)	०.५१ हेक्टर	०.५५ हेक्टर
कित्ताको जम्माजम्मी संख्या	२ लाख ८३ हजार ८१	३ लाख १० हजार ३ सय १८
प्रति परिवार औसत कित्ता संख्या	४.९	५.६
कित्ताको औसत आकार	०.१ हेक्टर	०.१ हेक्टर
खेती योग्य जग्गा		
अस्थायी वाली	१७,५९७ हेक्टर	२१,८७६ हेक्टर
स्थायीवाली	७,००३ हेक्टर	६,२१८ हेक्टर
बाली सघनता (Cropping Intensity)		
	१.९३	१.९४
सिंचित क्षेत्रफल :	२९.११ प्रतिशत	
सिंचाइ गर्ने श्रोत	प्रतिशत	
नदी/ तलाउ	८६.३	
बांध/ रिजरभ्वयर	५.६	
अन्य	८.१	
तरकारी खेतीगर्ने परिवार		
परिवार	४३ हजार ८०३ (दोव्वर वृद्धि)	२० हजार ९५७
क्षेत्रफल	८४५ हेक्टर (करीब ३० प्रतिशत)	६५३ हेक्टर

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

५. फलफूलको क्षेत्रफल (रा.क.ग. २०५८ को तुलनामा रा.क.ग. २०६८ मा)

बढेको		घटेको	
सुन्तला	२३१ प्रतिशत	जुनार	६१ प्रतिशत

केरा	१६२ प्रतिशत	कागती	३७ प्रतिशत
भुइकटहर	८२ प्रतिशत	आप	३ प्रतिशत
कफी	२०६८ अनुसार ३५७७ कृषक परिवारले ९८ हे.मा लगाएको छरिएका बोट १७,१२२		

६. पशुपक्षीको संख्या (रा.कृ.ग. २०५८ को तुलनामा रा.कृ.ग. २०६८ मा)

पशुपक्षी	२०६८ को	बढेको	पशुपक्षी	२०६८ को	घटेको
बाखा	१,६४,१७२	६८ प्रतिशत	गाईगोरु	४८,२७४	२६ प्रतिशत
भेडा	३,३२४	३ प्रतिशत	बंगुर/सुंगुर	१२,१७५	२२ प्रतिशत
कुखुरा	३,६९,९५५	४४ प्रतिशत	रांगा/भैसी	९४,०११	१४ प्रतिशत

७. थप केहि सूचकहरु

- ९ % कृषक परिवारले कृषि ऋण भएको जनाएका छन् भने २६ % ले कृषि ऋण चाहिएको जनाएका छन् ।
- १० वर्ष अघि मुख्य कृषकमध्ये २२ % महिला थिए भने हाल ३७ % मुख्य कृषक महिला छन् ।
- ८७ % कृषकको मुख्य आयको स्रोत कृषि रहेको छ ।
- ७६% कृषकको आफ्नो उत्पादन वार्षिक उपभोगका लागि नपुग रहेको देखिन्छ ।

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

८. बाली चक्र

जिल्लाको बाली चक्रलाई सिंचित क्षेत्र खेत र असिंचित क्षेत्र पाखो गरी २ भागमा देहाय अनुसार विभाजन गरिएको छ ।

बाली चक्र विवरण

सिंचित क्षेत्र : खेत	क्षेत्रफल	प्रतिशत	असिंचित क्षेत्र : पाखो	क्षेत्रफल	प्रतिशत
वर्षे धान- खाली- चैते धान	६४७	३.६६	मकै - कोदो- खाली	२२८७१	६९.८
धान- गहुँ- खाली	३५५९	२०.१४	आलू - गहुँ - खाली	१७८८	५.४६
धान- गहुँ- मकै	५३७६	३०.४३	मकै - तोरी - खाली	१९०६	५.८१
धान- गहुँ- धान	१८०९	१०.२३	मकै - भटमास- खाली	६३५	१.९४
धान- गहुँ- तरकारी	२५१	१.४२	मकै - हिउदे तरकारी - खाली	२९५९	९.०३
धान- तरकारी-मकै	४८५	२.७४	मकै+कोदो- हिउदे तरकारी-खाली	८३५	२.५४
धान- आलू- खाली	२४२७	१३.७३	मकै-अदुवा- खाली	६३५	१.९४
धान- आलू- मकै	२६२७	१४.८६	मकै- तरकारी-तरकारी	११३५	३.४६
धान- मसुरो- धान	१६२	०.९१			
धान- तोरी- मकै	३२४	१.८३	जम्मा	३२७६४	१००
जम्मा	१७६६७	१००			

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

९. क्षेत्रफल तथा उत्पादन सम्बन्धी विवरण आ.व. : ०६९/७०

तरकारी बाली

सि.नं.	विवरण	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन	उत्पादकत्व मेटन / हे.
१	काउली	१८८	३३८४	१८
२	बन्दा	२५९	५८२८	२३
३	ब्रोकाउली	१२	१५६	१३

४	गोलभेंडा	२९०	८५५५	३०
५	मुला	३३७	८४२५	२५
६	रायो	३००	३९००	१३
७	गाजर	१४	२२४	१६
८	भेडे खुसानी	८	७२	९
९	केराउ कोसा	८२	७७९	१०
१०	मकै सिमी	८	२४	३
११	घिउ सिमी	७७	९२४	१२
१२	बकुल्ला	११	२२	२
१३	तनेबोडी	१९	२२८	१२
१४	बोडी	५३	६६३	१३
१५	अन्य कोसेबाली	१२	१२०	१०
१६	कुरिलो	२	६	३
१७	पिंडालु	३२५	३५७५	११
१८	तरुल	१३	२३४	१८
१९	फर्सी	४६	१०५८	२३
२०	करेला	५०	१५००	३०
२१	घिरौला	६०	१३८०	२३
२२	चिचिण्डो	१५	१८०	१२
२३	लौका	२४	६००	२५
२४	स्कुस	१६	३०४	१९
२५	अकबरे खुसानी	४	२०	५
२६	भिण्डी	७४	६६६	९
२७	भण्टा	७२	८६४	१२
२८	कांक्रो	४४	१०३४	२४
२९	जुकीनी	७	६७	१०
	जम्मा	२४२२	४४७९१	१८

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

अन्न बाली लगायत अन्य बालीहरूको उत्पादन सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	बाली	लगाउने समय	उत्पादन लिने समय	०६९/७०		०७०/७१		कैफियत
				क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे.टन.	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन मे. टन.	
१	धान (बर्षे)	जेष्ठ दोस्रो हप्ता - श्रावण पहिलो हप्ता	कार्तिक देखि मंसिर सम्म	१६८००	५६५२४	१६८००	५७८२४	
२	धान (चैते)	चैत्र देखि बैशाख	असार, श्रावण	१२३०	४३०५	१२३०	४३२५	
३	मकै (बर्षे)	फागुन चैत्र, बैशाख	जेठ देखि भाद्र	२६५००	७९९६४	२६५००	७४३६७	खडेरीले सामान्य उत्पादन घटेको
४	मकै (बसन्ते)	फागुन	जेठ देखि असार	४४००	७०००	४४००	६५००	
५	गहुँ	कार्तिक, मंसिर	चैत्र, बैशाख	५६५०	९९४४	५६००	९८००	

६	कोदो	जेठ देखि भाद्र	कार्तिक देखि मंसीर सम्म	१६५०५	१८८१५	१६५०५	१८८१५	
७	फापर	भाद्र, कार्तिक, मंसीर	कार्तिक देखि चैत्र	२३०	१७२.५	२३०	१७२	
८	जौ	कार्तिक, मंसीर	चैत्र, बैशाख	६	५	६	५	
अन्नबाली जम्मा				७१३२१	१७६७३०	७१२७१	१७१८०८	
९	मसुरो	असौज, कार्तिक	फागुन, चैत्र	८७	७२	८५	७२	
१०	चना	कार्तिक, मंसीर	चैत्र, बैशाख	१०	१०.५	५	५	
११	रहर	फागुन चैत्र	मंसीर, पौष	७	६	६	५	
१२	मास	श्रावण, भाद्र	असौज, कार्तिक	२३०	२७७	२३०	२७७	
१३	गहत	श्रावण, भाद्र	असौज, कार्तिक	१०९	१६०	१०९	१६०	
१४	भटमास	जेठ देखि श्रावण	असौज, कार्तिक	१६६	१७७	१६७	१७८	
१५	सिल्दुड	फागुन देखि जेठ	असौज कार्तिक	२६५	३०५	२६५	३०६	
१६	केराउ	भाद्र, फागुन	मंसीर, जेठ	१०५	१०७	१०५	१०५	
१७	बोडी	फागुन, चैत्र	बैशाख, जेठ	२२०	१२१	२२०	१२२	
१८	गहते सिमी	चैत्र, बैशाख	कार्तिक मंसीर	४६२	३४२	४६२	३४२	
दालबाली जम्मा				१६६१	१५७७.५	१६५४	१५७२	
१९	तोरी	भाद्र, कार्तिक, मंसीर	मंसीर, चैत्र, बैशाख	२७५	२०६	२७५	२०२	
२०	सस्युं	भाद्र, कार्तिक, मंसीर	मंसीर, चैत्र, बैशाख	२०	१३	२०	११	
२१	तिल	श्रावण, भाद्र	कार्तिक मंसीर	१९	२०	१९	१८	
२२	आलस	श्रावण, भाद्र	कार्तिक मंसीर	१३	११	१३	११	
२३	बदाम	श्रावण, भाद्र	कार्तिक मंसीर	३	३	३	३	
तेलहनबाली जम्मा				३३०	२५३	३३०	२४५	
२४	उखु	मंसीर, पौष	पौष, माघ	२५	३७५	२५	३७०	
२५	सखरखण्ड	चैत्र बैशाख	पौष माघ	२०	४८०	२०	४८०	
२६	मौसमी (हिउदे) तरकारी	आसार देखि मंसीर	भाद्र देखि फागुन	१४१०	१९३६१	१४१५	१७४१८	असिनाको कारण घटेको
२७	बर्षे तरकारी	चैत्र देखि जेठ	जेठ देखि भाद्र	६८०	७८५९	६८०	७८६१	
२८	बेमौसमी तरकारी	माघ, फागुन	चैत्र देखि असार	३२५	२९२५	३२७	२९४३	
तरकारीबाली जम्मा						२४२२	२८२२२	
२९	आलु हिउदे)	कार्तिक मंसीर	फागुन चैत्र	८३०	११७१०	८५५	१२०५२	
३०	आलु बर्षे)	फागुन	जेठ	२०	१८०	२०	१८०	
३१	पिडालु	फागुन देखि बैशाख	कार्तिक देखि मंसीर सम्म	३२५	२२१५	३२५	२२२०	
३२	तरुल	माघ देखि बैशाख	माघ देखि बैशाख	१२	१८०	१२	१८०	
३३	खुर्सानी	जेठ देखि श्रावण	भाद्र देखि कार्तिक	३२	१९८	३२	१९९	
३४	लसुन	असौज, कार्तिक	चैत्र बैशाख	५०	३५०	५०	३५०	
३५	प्याज	कार्तिक देखि पौष	चैत्र देखि जेठ	५५	७१५	५५	७१५	
३६	धनिया	असौज देखि मंसीर	कार्तिक देखि फागुन	८	५	८	६	
३७	अदुवा	फागुन देखि बैशाख	मंसीर पौष	५५०	५७१२	६५०	६६६२	
३८	बेसार	फागुन देखि बैशाख	कार्तिक देखि मंसीर सम्म	६०	८१९	६०	८२१	
तरकारीबाली जम्मा				७५५	७८०३.५	८५५	८७५३	

३९	सुन्तला	जेठ, असार	कार्तिक देखि माघ	१६४१(११४०)	११४९७	१६९१(११६०)	११८३२	
४०	जुनार	जेठ, असार	कार्तिक देखि माघ	२३(१९)	२१९	२३(१९)	२१९	
४१	कागती	जेठ, असार	कार्तिक देखि माघ	९३(६५)	३७२	९३(६५)	३७०	
४२	निबुवा	जेठ, असार	कार्तिक देखि माघ	२४(२२)	२६६	२०(१८)	२३०	
४३	अन्य	जेठ, असार	कार्तिक देखि माघ	१२(१२)	९०	१२	८५	
सुन्तलाजात जम्मा				१७७८(१२५८)	१२४४४	१७८९(१२४४)	१२७३६	
४४	आरु	पुष माघ	श्रावण भाद्र	६२(६२)	३१५	६२	३१५	
४५	नास्पाती	पुष माघ	असार देखि भाद्र			११५(११५)	१०७०	
४६	आरुखडा	पुष माघ	जेठ देखि श्रावण	२३(२३)	१४०	२३	१४०	
४७	लप्सी	पुष माघ	कार्तिक देखि पुष	५८(२०)	९०	१४९(२०)	९०	
हिउदे फलफूल जम्मा				२५८(२२०)	१६१५	२५८(२०)	१६१५	
४८	आप	जेठ देखि श्रावण	असार देखि भाद्र	१६५(१२५)	९६५	१६५	९६५	
४९	लिची	जेठ देखि श्रावण	बैशाख देखि असार	१३७(११५)	४५६	१८७(११५)	४५६	
५०	केरा	फागुन चैत्र र जेठ असार	बैशाख देखि असार	८२	१५९९	८२	१५९९	
५१	रुखकटहर	जेठ देखि श्रावण	बैशाख देखि भाद्र	१०(१०)	२०५	१०	२०५	
५२	भुईकटहर	जेठ देखि श्रावण	असार देखि भाद्र	१५(१५)	१७५	१५	१७५	
५३	मेवा	असार	फागुन चैत्र	५	२६	५	२६	
५४	अम्बा	जेठ देखि श्रावण	भाद्र देखि कार्तिक	३२(३२)	२६०	३२	२६०	
बर्षे फलफूल जम्मा				४४६(३८४)	३६८६	५४६	३६८६	
५५	कफी	जेठ असार	मंसिर देखि फागुन			२५३(७६)	२०	व्याकि□
५६	मौरी (उन्नत)	असोज, फागुन	असोज, मंसिर, जेठ	४७९०	२१.३	४९९०	२०	
५७	मौरी (स्थानीय)	असोज, फागुन	असोज, मंसिर, जेठ	१६५०	४.५	१६५०	१५	
५८	मौरी	असोज, फागुन	असोज, मंसिर, जेठ	६००	१.५	६००	१.५	
५९	च्याउ	भदौ, असोज, कार्तिक, मंसिर, फागुन, चैत्र	असोज देखि बैशाख	१४००	१०	४०००	४०	
६०	च्याउ	पुष माघ	कार्तिक देखि फागुन					
६१	माछा	फागुन देखि श्रावण	भदौ देखि पुस	८	७	१०	८	

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१०. भू उपयोग मध्ये खेत र पाखो जमीनको क्षेत्रफल

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	खेत (हेक्टर)	पाखो (हेक्टर)	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	खेत (हेक्टर)	पाखो (हेक्टर)
१	आलमदेवी	१५५	१२२	३२	मालुङ्गा	६३.३	६२५
२	अर्जुनचौपारी	३१५	७२०	३३	मल्याङ्कोट	३०१	१०२८
३	आरुचौर	३७४	३२२	३४	मनकामना	१४२	१२२७
४	आरुखर्क	४१०	१४६	३५	निवुवाखर्क	१६६	१११७
५	बहाकोट	११५	३३८	३६	ओरष्टे	३७५	८५९
६	बानेशोक देउराली	२१०	८५७	३७	पकवादी	४१८	१२७१
७	बांगेफड्के	११५	१८१	३८	पञ्चमुल	१३८	७४१

८	भाटखोला	१६३	१८८	३९	पौवैगौडे	२३९	३१७
९	विचारी चौतारा	९०३	३२१	४०	पेलाकोट	३४१	९३२
१०	विर्घा	२०५	११५५	४१	पेल्काचौर	४७.९	५९५
११	विर्वा अर्चले	१४४	६८५	४२	फापरथुम	२०१	३५३
१२	चण्डी भञ्ज्याड	८३.९	१४३४	४३	फेदिखोला	४०३	२७४
१३	चापाकोट	२२५	७१६	४४	पिडीखोला	३२८	७१.४
१४	छाडछाडदी	१५५	३५९	४५	पुतलीबजार नपा	१५९४	२१३९
१५	चिलाउनेबास	२६४	३१०	४६	राड्भाड	१४३	६१२
१६	चिन्नेबास	३५४	९३७	४७	रापाकोट	४००	७६४
१७	चित्रे भञ्ज्याड	२८०	६८३	४८	रत्नपुर	१३२	२८०
१८	दासिड दहथुम	२३१	५७३	४९	सांखर	४८३	१००२
१९	ढापुकसिमलभञ्ज्याड	२११	७८४	५०	दरौ	१६६	३०७
२०	एलादी	९६.७	५२१	५१	सेखाम	३०४	७९२
२१	जगतभञ्ज्याड	१३१	५३६	५२	सेतिदोभान	१८८	२५३
२२	जगत्रदेवी	१४३	११६७	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	३१८	१४४४
२३	कालिकाकोट	२४३	९२५	५४	सिसेकोट	१८५	१२१०
२४	केवरे भञ्ज्याड	१२७	६४०	५५	स्वरेक	३५६	७३३
२५	खिलुड देउराली	४४७	१०९३	५६	टक्सार	८९७	१४६
२६	किचनास	४४३	१११४	५७	ठूलाडिही	१२०	४१२
२७	कोल्मा बराहचौर	२६८	५९१	५८	थुमपोखरा	२७१	८९०
२८	कुवाकोट	२२०	७५९	५९	तिनदोबाटे	१५१	२५२३
२९	क्याक्मी	३९८	१०८७	६०	तुलसिभञ्ज्याड	१५८	७६०
३०	मग्याम चिसापानी	२९९	९७०	६१	वालिड न.पा.	६०८	१६७३
३१	माभकोटशिवालय	९४	६००	६२	बाड्सिड	२१०	१८९

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

११. कृषक सहकारी संस्थाहरू

सि.नं	संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना	शेयर पूँजी
१	श्री चिन्नेवास कृषि स.सं.लि.	चिन्नेवास ३	७९००
२	श्री सदावहार कृषि स.सं.लि.	सेतीदोभान ४	२५००
३	श्री निर्दिम कृषि स.सं.लि.,	चापाकोट १ निर्दिम	११२०००
४	श्री हराभरा कृषि स.सं.लि.	सेतीदोभान ५,	२६००
५	श्री कृषि उपज बजार व्यवस्थापन स. सं.लि.	फेदीखोला ९,	२३२०००
६	श्री नमूना कृषि उपज बजार स.सं.लि.	छाडछाडदी २, गैराथोक	३८१७००
७	श्री शिवालय कृषि तथा पशुपालन स. सं. लि.	पु.व.न.पा.-९, लामागे स्याङ्जा	८१००
८	श्री डहरे देउराली दिगो कृषि स.सं.लि.	आरुचौर - ४, स्याङ्जा	४२०००
९	श्री जनकल्याण कृषक स.सं.लि.	जगतभञ्ज्याड-२,	२०६०००
१०	श्री भयंरथान कृषि	छाडछाडदी - ४	८०१२३

११	श्री जनसेवा कृषि स.सं.लि.	पिडिखोला - २	३३००
१२	श्री नवदृष्टी कृषि स.संस्था लि.	रत्नपुर गा.वि.स. ७,	३२००
१३	श्री कालीगण्डकी कृषि उपज स.सं.लि.	पकवादी २, सम्पास, स्याङ्जा	४२००
१४	श्री त्रियासी कृषि उपज तथा बजार व्यवस्थापन स.सं.लि.	वालिङ् न.पा. ८, त्रियासी	६०००००
१५	श्री चण्डीडांडा कृषि स.सं.लि.	जगतभन्ज्याङ -३,	४५०००
१६	श्री उज्यालो कृषि विकास स.सं.लि.	विर्धा ५ कट्टी	८२९००
१७	श्री शुभ श्री कृषि उ.स.सं.लि.	पु.व.न.पा. -१३	७९६००
१८	श्री समावेसी कृषि स.सं.लि.	ओरष्टे -४,	३२६९००
१९	श्री बेभाङ् कृषि तथा फलफूल स.सं.लि.	पन्चमूल -९,	१४९५०००
२०	श्री पिल्लेक कालिका कृषि उपज तथा बजार व्यवस्थापन स.सं.लि.	जगतभन्ज्याङ-१,	३३३८००
२१	श्री माभकोट हाईल्याण्ड कृषि स.सं.लि.	माभकोटशिवालय ६,	४३८०००
२२	श्री महिला जागरण कृषि स.सं.लि.	बांगेफड्के -४,	३४००
२३	श्री सामुदायिक कृषि स.सं.लि.	कुवाकोट -३,	२८००

श्रोत : सहकारी डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१२. साना किसान सहकारी संस्थाहरू

सि.नं	संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना	शेयर पूँजी
१	श्री साना किसान सहकारी सं.लि.	फेदीखाला २	२५४४८००
२	श्री साना किसान सहकारी सं.लि.	दहथुम ९	१०८७४००
३	बाडसिङ साना किसान कृषि स.सं.लि.	बाडसिङ ९	३५७००
४	वागेफड्के साना किसान कृषि सं.सं.लि.	वागेफड्के ५	१४९७००
५	जगत्रदेवी साना किसान कृषि स.सं.लि.	जगत्रदेवी ३	३५०००
६	श्री तुलसीभन्ज्याङ सानाकिसान कृषि स.सं.लि.	तुलसीभन्ज्याङ १	३८००
७	श्री कुवाकोट महिला सानाकिसान कृषि स.सं.लि.	कुवाकोट ३	६४००
८	श्री ग्रामिण स्वावलम्बन ,, ,, ,, ,,	अर्जुनचौपारी ५	२१८८००
९	जनविकास साना किसान कृषि स.सं.लि.	रापाकोट	२४७७००

श्रोत : सहकारी डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१३. सुन्तला खेती बगैँचाको रूपमा लगाइने प्रमुख गाविस तथा नपाहरू

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.
१	अर्जुनचौपारी	१०	पेल्काचौर
२	बहाकोट	११	फापरथुम
३	दार्सिङ दहथुम	१२	पुतलीबजार नपा
४	एलादी	१३	स्वरेक
५	जगतभन्ज्याङ	१४	ठूलाडिही
६	खिलुङ देउराली	१५	थुमपोखरा
७	मनकामना	१६	वालिङ न.पा.
८	पौवैगौडे	१७	वालिङ न.पा.

९	पेलाकोट		
---	---------	--	--

श्रोत : सुन्तला खेती सर्वेक्षण २०६५/०६६ तथा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१४. स्याङ्जा जिल्लामा सक्रिय कृषिसंग सम्बन्धित गैरसरकारी संस्थाहरू

१. सूर्योदय क्लब, स्याङ्जा
२. विकासशील समाजका लागि वातावरण संरक्षण
३. आंधीखोला संरक्षण कृषक पाठशाला(आस्क)
४. सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र
५. सूर्योदय संरक्षण कृषक समूह
६. नमूना जनजागृति दलित समन्वय समिति स्याङ्जा
७. जनजागृति तरकारी तथा फलफूल उत्पादक सहकारी लि., राङ्खोला
८. कृषि उपज बजार व्यवस्थापन सहकारी संस्था लि.सर्केटारी
९. आंधीखोला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., जगत्रदेवी
१०. जिल्ला कफी व्यवसायी संघ
११. जिल्ला आइ.सि.एम. प्रविधि केन्द्र
१२. आशा कार्यक्रम, स्याङ्जा
१३. RPI कार्यक्रम
१४. RIU कार्यक्रम
१५. SAHARA GROUP

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१५. खाद्यान्न वासलात

आ.व. २०६८/०६९ को खाद्यान्न बालीको उत्पादन र राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्क अनुसार स्याङ्जा जिल्लाको खाद्यान्न आपूर्तिको स्थिति निम्न अनुसार रहेको छ ।

बाली	क्षेत्रफल (हे)	उत्पादन मे.टन	बीउ उपयोग मे.टन	नोक्सानी मे.टन	प्रशोधन योग्य मे.टन	प्रशोधन नचोड प्रतिशत	खाता योग्य मे.टन	अखाद्य आहार मे.टन	पशु आहार मे.टन	बाँकी खाद्यान्न मे.टन
धान	१८०३०	६०८२९	९०१	९१२४	५०८०४	६२	३१४९८	१५७४	३१५	२९६०९
मकै	३०९००	१०१०७५	७७२	१५१६१	८५१४२	९६	८१७३६	४०८६	४०८६८	३६७८२
गहुँ	५८००	१०१५०	६९६	१५२२	७९३२	९७	७६९४	०	३८४	७३१०
कोदो	१६८०५	१९३२६	३३६	२८९८	१६०९२	९३	१४९६५	७०४८२	१४९६	५९८७
जम्मा	७१५३५	१९९३८०	२७०५	२८७०५	१५९९७०		१३५८९३	१३१४२	४३०६३	७९६८८

नोट :

जनसंख्या : २८९१४८

उपलब्ध खाद्यान्न : ७९६८८ मे.टन

आवश्यक खाद्यान्न : २८९१४८X २०१ = ५८११९ मे.टन

बांकी खाद्यान्न : ७९६८८- ५८११९ = २१५६९ मे.टन (बचत)

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, स्याङ्जा

१६. पशु सेवा केन्द्र तथा कार्यक्षेत्र

सि.नं.	पशु सेवा केन्द्रको नाम	कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका गा.वि.स तथा नगरपालिका
१	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, स्याङ्जा	सम्पूर्ण जिल्ला
२	पशु सेवा केन्द्र, सेतीदोभान	बिचारी चौतारा, चिलाउनेबास, बांगेफड्के, बाङ्सिङ्, फापरथुम, सेतीदोभान
३	पशु सेवा केन्द्र, दहथुम	माभकोट, बानेथोक, दहथुम, पेलकाचौर, स्वरेक, खिलुङ्देउराली, छाङ्छाङ्दी, ढापुक सिमलभञ्ज्याङ्, एलादी
४	पशु सेवा केन्द्र, अर्जुनचौपारी	अर्जुनचौपारी, रापाकोट, दरौं
५	पशु सेवा केन्द्र, बिरुवा	बिरुवा, किचनास, मनकामना, ओरफ्टे, मग्याम चिसापानी
६	पशु सेवा केन्द्र, वालिङ्	वालिङ् नपा, जगतभञ्ज्याङ्, केवरे भञ्ज्याङ्, पकवादी, तीनदोबाटे
७	पशु सेवा केन्द्र, मल्याङ्कोट	मल्याङ्कोट, चिन्नेबास, सेखाम, सांखर
८	पशु सेवा केन्द्र, जगत्रदेवी (गल्याङ्)	श्रीकृष्ण गण्डकी, पिडीखोला, निबुवाखर्क, जगत्रदेवी, मालुङ्गा, पेलाकोट, तुल्सीभञ्ज्याङ्
९	पशु सेवा केन्द्र, बिर्घा	चण्डीभञ्ज्याङ्, आलमदेवी, बिर्घा
१०	पशु सेवा उपकेन्द्र, फेदीखोला	फेदीखोला, आरुखर्क, भाटखोला
११	पशु सेवा केन्द्र, पञ्चमूल	आरुचौर, पञ्चमूल
१२	पशु सेवा उपकेन्द्र, राङ्भाङ्	राङ्भाङ्, बाहाकोट, कोल्मा बराहचौर
१३	पशु सेवा उपकेन्द्र, थुमपोखरा	सिर्सेकोट, थुमपोखरा, कालिकाकोट
१४	पशु सेवा उपकेन्द्र, क्याक्मी	क्याक्मी, चित्रेभञ्ज्याङ्
१५	पशु सेवा उपकेन्द्र, चापाकोट	कुवाकोट, चापाकोट, रत्नपुर
१६	पशु सेवा उपकेन्द्र, पौवैगौडे	पौवैगौडे, टक्सार, ठूलाडिही

श्रोत : जिल्ला पशुसेवा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१७. बंगुरपालन सहकारी संस्थाहरू

सि.नं.	संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना	शेयर पूँजी
१	श्री बंगुरपालन कृषक स.सं.लि.	जगत्रदेवी र गल्याङ्	११५८०००
२	श्री दिपज्योती बंगुर तथा पशुपक्षिपालन स.सं.लि.	पु.व.न.पा. ७,	३८२००
३	श्री कृषक उदय बंगुरपालन स.सं.लि.	पु.व.न.पा. ४	८३००

श्रोत : सहकारी डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

१८. पशुपक्षी संख्या सम्बन्धी विवरण

क) गाई	स्थानीय : ७१,२१४ वर्णशंकर : ३,९१६ उन्नत : ४,६२४ जम्मा : ७५,७८१
ख) भैंसी	स्थानीय : १,४२,२८५ वर्णशंकर: ५,७५९ उन्नत : ७१६ जम्मा : १,४८,७६०

ग) बाख्रा				
स्थानीय	:१,९७,९१२	वर्णशंकर	:५,१२१	जम्मा :२,०३,०३३
घ) भेडा				
स्थानीय	:५२१२	वर्णशंकर	:२५१	जम्मा :५,४६३
ड) बंगुर				
स्थानीय	:२५,०१२	वर्णशंकर	:१७,६१२	जम्मा :४२,६२४
च) कुखुरा				
स्थानीय	:१,७२,९७१	कमर्सियल लेयर्स	:१८,२५०	कमर्सियल ब्रोयलर्स :४९,२६०
	:३,३९१			ड्युअल प्रपोज
जम्मा	:२,४३,८७२			

श्रोत : जिल्ला पशुसेवा कार्यालय, स्याङ्जा, २०७०

७. सार्वजनिक प्रशासन

१. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी संस्थागत व्यवस्था

प्रशासन सेवा : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्याङ्जा र इलाका प्रशासन कार्यालय, वालिङ

नेपाली सेना : स्याङ्जा बजार र वालिङ बेल्टारी

जिल्ला प्रहरी कार्यालय : १ वटा

जिल्ला ट्राफिक कार्यालय : १ वटा

इलाका प्रहरी कार्यालय : ३ वटा (चिसापानी, रत्नपुर र जैपते)

प्रहरी चौकी : १७ वटा

वडा प्रहरी कार्यालय : १ वटा (वालिङ)

अस्थायी प्रहरी बिट : १ रामबाच्छा (वालिङ)

सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र : ३ वटा (प्रगतिनगर, स्याङ्जा र वालिङ)

सशस्त्र प्रहरी सेवा : वालिङ

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्याङ्जा

२ प्रहरी ईकाईहरूको अवस्थिति तथा कार्यक्षेत्र, स्याङ्जा

सि.नं.	प्रहरी ईकाईको नाम	कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका गा.वि.स तथा नगरपालिका
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्याङ्जा	सम्पूर्ण जिल्ला, बहाकोट, कोल्मा बराहचौर, पौवैगौडे, पेलकाचौर, पु.ब.न.पा., राङभाङ, टक्सार, ठूलाडिही
२	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, स्याङ्जा	सम्पूर्ण जिल्ला
३	इलाका प्रहरी कार्यालय, चिसापानी	मग्याम चिसापानी, किचनास, चिन्नेबास, चित्रेभञ्ज्याङ, क्याक्मी
४	इलाका प्रहरी कार्यालय, रत्नपुर	रत्नपुर, सेखाम
५	इलाका प्रहरी कार्यालय, जैपते	निबुवाखर्क, श्रीकृष्ण गण्डकी
६	प्रहरी चौकी अर्जुनचौपारी	अर्जुनचौपारी, खिलुङ देउराली
७	प्रहरी चौकी बिर्घा	बिर्घा, आलमदेवी, चण्डीभञ्ज्याङ
८	प्रहरी चौकी रापाकोट	आरुचौर, रापाकोट
९	प्रहरी चौकी फेदीखोला	आरुखर्क, भाटखोला, फेदीखोला
१०	प्रहरी चौकी चिलाउनेबास	बिचारी चौतारा, चिलाउनेबास, बाङ्सिङ
११	प्रहरी चौकी बिरुवा	बिरुवा अर्चले, मनकामना, ओरष्टे
१२	प्रहरी चौकी चापाकोट	कुवाकोट, चापाकोट
१३	वडा प्रहरी कार्यालय, वालिङ	छाङ्छाङ्दी, एलादि, जगत भञ्ज्याङ, माभकोट शिवालय, पकवादी, वालिङ नपा, तीनदोबाटे
१४	प्रहरी चौकी दहथुम	बानेशोक देउराली, दार्सिङ दहथुम, ढापुक सिमलभञ्ज्याङ, स्वरेक
१५	प्रहरी चौकी मल्याङकोट	मल्याङकोट
१६	प्रहरी चौकी गल्याङ	जगत्रदेवी, मालुङ्गा, तुल्सीभञ्ज्याङ

१७	प्रहरी चौकी कालिकाकोट	कालिकाकोट
१८	प्रहरी चौकी केवरे	केवरे भञ्ज्याङ
१९	प्रहरी चौकी सेती दोभान	सेती दोभान, बागेफड्के, फापरथुम
२०	प्रहरी चौकी पञ्चमूल	पञ्चमूल, दरौ
२१	प्रहरी चौकी सेती पिडीखोला	पिडीखोला, पेलाकोट
२२	प्रहरी चौकी थुमपोखरा	थुमपोखरा, सिर्सेकोट
२३	प्रहरी चौकी सांखर	सांखर

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्याङ्जा, २०७१

द. महिला र बालबालिका सम्बन्धी विवरण

१. बसोबासको स्थिति अनुसार १६ वर्ष मुनिको जनसंख्या

	जम्मा	बसोबासको स्थिति अनुसार १६ वर्ष मुनिको जनसंख्या								नखुलेको
		आमा बाबु	आमा	बाबु	बाबु र सौतेनी आमा	आमा र सौतेनी बाबु	अरु नातेदार	काम लगाउने व्यक्ति	अन्य	
जम्मा	१०१,९३९	७५,४४७	२२,३८८	६६१	३३८	४९	५१७	६७	१,८७१	६००
पुरुष	५१,३२९	३८,१४५	११,०५४	३५२	२०५	९	२९१	३१	९२३	३२१
महिला	५०,६१०	३७,३०२	११,३३५	३०९	१३४	४०	२२७	३६	९४९	२८०

२. जिल्ला बाल क्लब सम्बन्धी विवरण

जिल्ला स्तरीय बाल क्लब	१	अपांग बालबालिका	१७
गाविस स्तरीय नेटवर्क	११	बालक	१०
दर्ता बाल क्लबहरू	१९१	बालिका	७
समुदायमा आधारित बालक्लब	६५	अन्य बालबालिका	६५९
विद्यालयमा आधारित	१२६	बालक	३३२
बाल क्लबका कुल बालबालिका	५२९५	बालिका	३२७
बालक	२७४९	सूचीकृत बालक्लब	४१
बालिका	२५५३	गाउँ बालसंरक्षण सम्बर्द्धन समिति गाविस	४२
बालक्लबमा रहेका आदिवासी जनजाति बालबालिका	१७५३	सदस्य संख्या	३९६
बालक	८८८	पुरुष	२३१
बालिका	८७५	महिला	१२१
बालक्लबमा रहेका दलित बालबालिका	१४४५	बालबालिका	४२
बालक	७५०	नगरस्तरीय बाल संरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति गठन सदस्य संख्या	२५
बालिका	६९५	पुरुष	१४
ब्राह्मण/क्षेत्रीका बालबालिका	१४२१	महिला	९
बालक	७६५	बालक	२
बालिका	६५६		
इस्लाम/मुस्लिम बालबालिका	२६		
बालक	१८		
बालिका	८		

श्रोत : जिल्ला बालकल्याण समिति स्याङ्जा, २०७०

३. महिलाहरूद्वारा सञ्चालित सहकारीहरू

क्र.सं.	संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना	शेयर पूँजी
१	श्री महिला जागरण बहु.स.सं.लि. स्वरेक,	स्वरेक	३१०००
२	श्री महिला जनजागरण बहु.स.सं.लि.	तुल्सीभन्ज्याङ २,	१२४५००
३	श्री चेलीबेटी महिला विकास बहु. स.सं.लि.	पु.व.न.पा. १०,	३२००

४	श्री शान्ती बहु. स.सं.लि.	चिन्नेवास -६, गैरी,	३०००
५	श्री राधाकृष्ण महिला जागृती बहु. स.सं.लि.	ढापुकसिमलभन्ज्याङ्ग -९	१४४००
६	श्री आत्मनिर्भर महिला विकास बहु. स.सं.लि.	चापाकोट ६	२९०००
७	श्री गतिशिल महिला बहु. स.सं.लि.	वालिङ्ग न.पा. ३	१९५००००
८	श्री चिलाउनेवास महिला बहु. स.सं.लि.	चिलाउनेवास ५	२५००
९	श्री महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वालिङ्ग	२६००
१०	श्री प्रगति म.वि.वचत तथा ऋण स. सं. लि.	करेन्डाडा ७,	४८००
१२	श्री जयलक्ष्मी म.वि.वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पु.व.न.पा.१३,	५०००
१३	श्री तारादेवी म.वि.वचत तथा ऋण स.सं. लि.	वालिङ्ग ९,	१७६००
१४	श्री नवज्योती महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पकवादी-४, अमिलथुम	२९००
१५	श्री प्रगतीशिल महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	शेखाम गा.वि.स. -५,	२६००
१६	श्री आरती महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	ठुलाडिहि-८	२५००
१७	श्री लक्ष्मी महिला वचत तथा ऋण स. सं.लि.	मल्याङ्गकोट - १	२२८९००
१८	श्री स्वाभीमान महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वालिङ्ग-१, भकुण्डे	१५५००
१९	श्री सप्तऋषि महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पु.व.न.पा. ९, लामागे	२१६००
२०	श्री मिलिजुली महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पु.व.न.पा. -१, स्याङ्गजा	३५००
२१	श्री जगत्रदेवी महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	जगत्रदेवी -६,	२८००
२२	श्री सिसेकोट महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	सिसेकोट ४,	८३०००
२३	श्री महिलापावर वचत तथा ऋण स.सं.लि.	राडभाड ५,	३६०००
२४	श्री महिला जागरण कृषि स.सं.लि.	बांगेफड्के -४,	३४००
२५	श्री नमूना महिला पशुपक्षि पालन कृषि स.सं.लि.	विर्घा ७ भुस्टुड	१३४०००
२६	श्री देउराली महिला कृषि स.सं.लि.	जगतभन्ज्याङ्ग २	४१०००
२७	श्री कुवाकोट महिला सानाकिसान कृषि स.सं.लि.	कुवाकोट ३	६४००
२८	श्री नारीजागरण वचत तथा ऋण स.सं.लि.	वालिङ्ग ८	
२९	भैरबकालिका महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	पौवैगौडे २	
३०	श्री मेलमिलाप महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	खिलुङ्गदेउराली ३	
३१	श्री नारीकल्याण महिला वचत तथा ऋण स.सं.लि.	सांखर ८,	

श्रोत : डिभिजन सहकारी कार्यालय, स्याङ्जा

४. स्थायी सम्पत्तिमा महिलाको स्वामित्व

जम्मा	महिलाको स्वामित्व			नखुलेको
	घर र जग्गा दुवैमा	जग्गामा मात्र	घर र जग्गा कुनैमा पनि नभएको	
६८,८५६	७,१६३	५,३९०	५५,९६१	३४२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, के.त.वि., काठमाडौं

५. जग्गामा महिलाको स्वामित्व भएका परिवार र स्वामित्व भएको जग्गाको आकार

जग्गामा महिलाको स्वमिन्व भएका घरपरिवार संख्या	जग्गाको क्षेत्रफल					जग्गाको क्षेत्रफल नखुलेको
	०.५ हेक्टर भन्दा कम	०.५ - १ हे. भन्दा कम	१- ५ हे. भन्दा कम	५ - १० हे. भन्दा कम	१० हेक्टर र माथि	
१२,५५३	१०,५५८	१,४६३	४७५	९	२	४६

९. राजनैतिकदल र तिनीहरूको प्रतिनिधित्व

१. संविधानसभा निर्वाचन २०७० मा मतदाता संख्या, स्याङ्जा

(क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	नि.क्षे. नं.	मतदाता संख्या			जम्मा खसेको मत			मतदान प्रतिशत	सदर मत सङ्ख्या	सदर मत (प्रतिशत)	वदर मत सङ्ख्या	वदर मत (प्रतिशत)
		म.	पु.	जम्मा	म.	पु.	जम्मा					
१	१	३१००४	२६२७१	५७२७५	२२९८२	१९४७३	४२४५५	७४.१२	४०५३५	९५.४८	१९२०	४.५२
२	२	२९३५९	२४०१३	५३३७०	२३३१५	१६५०४	३९८१९	७४.६१	३८२८४	९६.१५	१५३५	३.८५
३	३	२८९८०	२३२४५	५२२२५	२०८०२	२०९६६	४१७६८	७९.९८	४०६४५	९७.३१	११२३	२.६९
	जम्मा	८९३४१	७३५२९	१६२८७०	६७०९९	५६९४३	१२४०४२	७६.२४	११९४६४	९६.३१	४५७८	३.६९

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, स्याङ्जा

(ख) समानुपातिक निर्वाचन सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	नि.क्षे. नं.	मतदाता संख्या			जम्मा खसेको मत			मतदान प्रतिशत	सदर मत सङ्ख्या	सदर मत (प्रतिशत)	वदर मत सङ्ख्या	वदर मत (प्रतिशत)
		म.	पु.	जम्मा	म.	पु.	जम्मा					
१	१	३१००४	२६२७१	५७२७५	२३४८३	१९८९४	४३५७३	७६.०८	४२२९२	९७.०६	१२८३	२.९४
२	२	२९३५९	२४०१३	५३३७०	२३४४८	१७२०२	४०६५०	७६.१७	३९५९०	९७.३९	१०६०	२.६१
३	३	२८९८०	२३२४५	५२२२५	२०९४६	२१२९७	४२२४३	८०.८९	४१५६७	९८.४०	८४९	२.०१
	जम्मा	८९३४१	७३५२९	१६२८७०	६७८७७	५८३९३	१२६४६६	७७.६५	१२३४४९	९७.६१	३१९२	२.५२

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, स्याङ्जा

२. संविधान सभा सदस्य निर्वाचन २०७० मा स्याङ्जा जिल्लाको प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणाली तर्फको मत परिणाम

सि.नं.	राजनैतिक दल/स्वतन्त्र	नि.क्षे.नं. १	प्राप्त मत	नि.क्षे.नं. २	प्राप्त मत	नि.क्षे.नं. ३	प्राप्त मत
१	नेपाली कांग्रेस	राजु थापा	१६६९९	कमल प्रसाद पंगेनी	१७७९१	मोहन प्रसाद पाण्डे	१५०२३
२	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	नारायण प्रसाद मरासिनी	१५४११	कृष्ण खाँण	१६२६४	मुक्ति प्रसाद पाठक	१८७१७
३	एकिकृत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी)	शैलेन्द्र घिमिरे	४७१०	कल्पना अर्याल	२८०९	डम्बर देव अर्याल	५३१३
४	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपाल	चन्द्र बहादुर गुरुङ	१८८१	दिलिप श्रेष्ठ	२४४	अग्नीधर ढकाल	१६९
५	ने.क.पा. (मा.ले.)	शिवराज रिजाल	३९०	-	-	-	-
६	सद्भावना पार्टी	खैरुन निशा	३३	-	-	-	-
७	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	बुद्ध सिं थापामगर	२८१	द्रोण बहादुर गुरुङ	२१५	वेद प्रसाद भट्टराई	८९
८	मधेशी जननाधिकार फोरम नेपाल (लोकतान्त्रिक)	कुल बहादुर खत्री	२१	-	-	-	-
९	नेपाल परिवार दल	बन्धुराज रेग्मी	१८	डाल बहादुर खड्का	८०	सुन्दर बस्याल	२७
१०	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	दिपेन्द्र बहादुर थापा	४६	लोक बहादुर थापा	१९३	विजय सिंह थापा	८३९

११	राष्ट्रिय जनमोर्चा	हिरामति शाही	४७	राजेन्द्र प्रसाद गैह्रे	९९	लाल बहादुर राना	१७०
१२	ने.क.पा. (संयुक्त)	ठाकुर प्रसाद शर्मा	२०१	-	-	-	-
१३	जनयुनिटी को-अपरेटिभ पार्टी नेपाल	-	-	-	-	हरि प्रसाद अधिकारी	१६
१४	अखण्ड नेपाल पार्टी	गोपाल बहादुर क्षेत्री	१११	भक्त बहादुर केसी	२४८	-	-
१५	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी	-	-	हिरामणी विक	१०५	तेज बहादुर मल्ल	१७८
१६	संघीय समाजवादी पार्टी नेपाल	हेमन्त थापामगर	५८३	डिल बहादुर थापा	२०८	विनोद खवास	१०४
१७	सहकारी पार्टी नेपाल	आशु विक	६७	-	-	-	-
१८	देशभक्त समाज	-	-	लिलराज गुरुड	२८	-	-
१९	स्वतन्त्र	गणेश प्रसाद ढकाल	३६	-	-	-	-
	सदर मत	उम्मेदवार :१६ जना	४०५३५	उम्मेदवार :१२ जना	३८२८४	उम्मेदवार :११ जना	४०६४५
	बदर मत (प्रतिशत) तथा संख्या	४.५२	१९२०	३.८५	१५३५	२.६९	११२३
	कुल खसेको मत (प्रतिशत) तथा संख्या	७४.१२	४२४५५	७४.६१	३९८१९	७९.९८	४१७६८
	कुल मतदाता		५७२७५		५३३७०		५२२२५
	जिल्लाको औसत मतदान : ७६.२४%	विजयी/निकटतमको अन्तर	१२८८		१५२७		३६९४

श्रोत : जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, स्याङ्जा

१०. विविध

१. गाविस तथा नपामा भएको कूल आम्दानी र पूँजीगत खर्च (आ.व.२०६९/०७०)

सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	कूल आम्दानी (रु हजार)	पूँजीगत खर्च (रु हजार)	सि.नं.	गा.वि.स./न.पा.	कूल आम्दानी (रु हजार)	पूँजीगत खर्च (रु हजार)
१	आलमदेवी	१७९०	१३२०	३२	मालुङ्गा	१६००	१०७६
२	अर्जुनचौपारी	१९१८	१७१६	३३	मल्याङ्कोट	१८४६	११२४
३	आरुचौर	२६७२	१५५३	३४	मनकामना	१९७०	१५००
४	आरुखर्क	१९२३	१०९४	३५	निवुवाखर्क	२०९४	१७१६
५	बहाकोट	१७८८	१३८४	३६	ओरष्टे	५२७५	१७२४
६	बानेशोक देउराली	२०६०	१२३७	३७	पकवादी	२०६७	१५६१
७	बांगेफड्के	१७७७	३५५	३८	पञ्चमुल	२३०८	१६७२
८	भाटखोला	१५७७	११६६	३९	पौवैगौडे	१७६३	११८३
९	विचारी चौतारा	१८३३	१६१९	४०	पेलाकोट	१७८८	१२८०
१०	विर्घा	२०८३	१६३४	४१	पेल्काचौर	१७४७	१३१३
११	विरुवा अर्चले	१७२८	१४०८	४२	फापरथुम	१९११	१५३३
१२	चण्डी भञ्ज्याङ	४३९२	८८१	४३	फेदिखोला	२४५९	१९३९
१३	चापाकोट	१६०१	८७९	४४	पिडीखोला	२०२९	१७४३
१४	छाङ्छाङ्दी	१९६१	१५३४	४५	पुतलीबजार नपा	५४९६०	४११२५
१५	चिलाउनेबास	२६४४	१७४८	४६	राङ्भाङ्	१८००	१५७५
१६	चिन्नेबास	१६९४	१२८५	४७	रापाकोट	४८८९	१०८९
१७	चित्रे भञ्ज्याङ	४७५५	४५७१	४८	रत्नपुर	१७५४	९३८
१८	दासिङ् दहथुम	२०४३	१६०३	४९	सांखर	२०१६	१२०१
१९	ढापुकसिमलभञ्ज्याङ	४९८७	१३८०	५०	दरौ	१९३०	१३१६
२०	एलादी	१७८२	१२६५	५१	सेखाम	४५२३	१०९४
२१	जगतभञ्ज्याङ	१८४८	१०७८	५२	सेतिदोभान	३७९७	१३६५
२२	जगत्रदेवी	१८९२	१३०२	५३	श्रीकृष्ण गण्डकी	२२३२	१५१३
२३	कालिकाकोट	१९६०	१४७५	५४	सिर्सेकोट	१९४५	११९९
२४	केवरे भञ्ज्याङ	२०४५	१२००	५५	स्वरेक	२९८६	२०६८
२५	खिलुङ देउराली	१९१५	१५०५	५६	टक्सार	१९६८	१६३७
२६	किचनास	१७४६	१३१७	५७	ठूलाडिही	४३५८	१५५३
२७	कोल्मा बराहचौर	१८१३	२७०७	५८	थुमपोखरा	२२५८	१४४४
२८	कुवाकोट	२४८०	१०९४	५९	तिनदोबाटे	२१८०	१७५९
२९	क्याक्मी	२१०४	१६३७	६०	तुलसिभञ्ज्याङ	४२२६	७००
३०	मग्याम चिसापानी	१९७८	१६०१	६१	वालिङ न.पा.	४८६७५	२५४५२
३१	माभकोटशिवालय	१७१५	१२०२	६२	बाङ्सिङ्	२१६१	१३१०

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा

२. गाउँ विकास समितिको आम्दानी खर्च विवरण (आ.व. ०६९/७०)

रु.हजारमा

			जम्मा
आय विवरण	गा.वि.स.अनुदान	चालु	२४३०८

		पूँजीगत	६८८९०
		LGCDP	११५३९
	जि.वि.स.अनुदान		५४०२
	आन्तरिक आय		२४०७
	अन्य		२९८३७
	जम्मा		१४२३८३
खर्च विवरण	चालू	खर्च	३९०८६
		बाँकी	५४५३
	पूँजीगत	खर्च	८६८७५
		बाँकी	६१८१
	आन्तरिक व्यय		१३१७
	जम्मा खर्च		१२७२७८

श्रोत : जिल्ला विकास समिति, स्याङ्जा

३. दैवी प्रकोप विवरण

प्रकोपको किसिम→	अविरल वर्षा		आगलागी		भूकम्प		हुरीबतास		चट्याड		जम्मा	
	०६८/६९	०६९/७०	०६८/६९	०६९/७०	०६८/६९	०६९/७०	०६८/६९	०६९/७०	०६८/६९	०६९/७०	०६८/६९	०६९/७०
मिति स	मृत्यु	४							१		१	४
	घाइते	३		१	१				२		६	१
चौपाया	मृत्यु	४	१५	९		२			५		२०	१५
	घाइते	३	१	१९		३					२५	१
घर	४०	५८	३९	१	४१				४०		१६०	५९
गोठ	६	४	१७	१					२		२५	५
अन्य	८	१४	४	१	१२					१	२४	१६

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्याङ्जा

४. स्याङ्जा जिल्लामा क्रियाशील सामाजिक संघ/संस्था तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु

सि.नं.	संस्थाको नाम	विषयगत क्षेत्र
१	सिकोस नेपाल	स्वास्थ्य जनचेतना अभिवृद्धि
२	आपसी सहयोग केन्द्र	सामाजिक परिचालन, ग्रामीण खानेपानी
३	सेतो गुरांस बालविकास केन्द्र	बाल विकास केन्द्र संचालन
४	अन्धाअन्धी सामुदायिक विकास केन्द्र	ग्रामीण खानेपानी, भो.पुल, सामाजिक परिचालन
५	सहारा समूह	कृषि, आयमूलक कार्यक्रम, बाल अधिकार, सामाजिक विकास परिचालन

६	विसवास	वातावरण संरक्षण, ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई
७	संकल्प सहयोग समूह	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तथा हेरविचार
८	सक्रिय सेवा समाज	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तथा हेरविचार
९	स्याङ्जा अपाङ्ग समाज	अपाङ्गहरूमा पुनर्स्थापना, पैरवी, सचेतना
१०	हेल्भेटास नेपाल	क्षमता विकास र व्यवसाय
११	सूर्योदय क्लब	राहत, आयआर्जन, स्वास्थ्य, सूचना सशक्तीकरण, युवा संजाल विकास
१२	गै.स.स. महासंघ, जिल्ला शाखा	गै.स.स.हरूको क्षमता अभिवृद्धि, मानवीय संसाधन विकास, शाखाको भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थापन
१३	सि.बि.आर.एस.	अपाङ्गता पुनर्स्थापना सहयोगी सामाग्री, सचेतना, सामुदायिक विकास, आय आर्जन कार्यक्रम
१४	हेफर नेपाल	हाल कार्य सम्भौता भएको
१५	हरियो वन	
१६	सुआहारा	
१७	फे को फन	
१८	उर्जा विकास कार्यक्रम	
१९	गोर्खा वेलफेयर	
२०	सामुदायिक विद्युत उपभोक्ता राष्ट्रिय महासंघ	क्षमता विकास र तथ्यांक संकलन
२१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

५. जिल्लामा रहेका विभिन्न कार्यालयहरूको सम्पर्क टेलिफोन नंबर

सि.नं	कार्यालयको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन	सि.नं	कार्यालयको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन
१	जिल्ला अदालत ४२०३५७, १९५	२५	जिल्ला अस्पताल ४२०२३९
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय ४२०, २१०, १३३	२६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय ४२०१४१
३	जिल्ला विकास समितिको कार्यालय ४२०१४४ ४४०	२७	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ४२०३९९
४	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय ४२००४४	२८	कारागार शाखा ४२०१२४
५	नेपाली सेना (गुल्म), स्याङ्जा ४२०४२०, ५००	२९	डिभिजन सहकारी कार्यालय ४२०२२०
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय ४२०१९९, २८४	३०	पुतली बजार नगरपालिकाको कार्यालय ४२०११७,
७	सशस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प, वालिङ ४४०३३८, २१४	३१	वालिङ नगरपालिकाको कार्यालय ४४०१७७,
८	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय ४२०१४०, ४२११२०	३२	इलाका प्रशासन कार्यालय वालिङ ४४०३४४
९	जिल्ला वन कार्यालय ४२०१३५	३३	इलाका प्रहरी कार्यालय, ४४०१९९
१०	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय ४२०१०६	३४	नेपाल विद्युत प्राधिकरण स्याङ्जा शाखा
११	प. सिंचाई डिभिजन कार्यालय ४२०१७५	३५	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक ४२०२८७
१२	जिल्ला पशुसेवा कार्यालय ४२०१०८	३६	कृषि विकास बैंक ४२०१६६, ३६६, २००, ४००
१३	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय ४२०१३०	३७	नेपाल बैंक लि. ४२०१५५, ५१४
१४	जिल्ला शिक्षा कार्यालय ४२०१०५, ४०५	३८	नेपाल टेलिकम दू.सं.का. ४२०४४४, २२२
१५	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय ४२०११०	३९	जिल्ला बाल कल्याण समिति ४२०४७७
१६	जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालय ४२०१०१	४०	मुक्तिनाथ विकास बैंक ४२०, ५४६, ५४७, ८००
१७	जिल्ला मालपोत कार्यालय ४२०१३१	४१	एभरेष्ट बैंक लि. ४२११७४
१८	तथ्याङ्क कार्यालय ४२०११९	४२	कैलाश विकास बैंक ४२११२६
१९	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र ४२०२७२	४३	गरिमा विकास बैंक ४२१००६
२०	महिला तथा बालवालीका कार्यालय ४२०१०७	४४	आधीखोला जलविद्युत केन्द्र ४६०१५२
२१	नापी शाखा ४२०२१२	४५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ४२०११४
२२	जिल्ला हलाक कार्यालय ४२०१०३	४६	रेशम विकास आयोजना ४४०१०३

२३	घरेलू तथा साना उद्योग विकास समिति ४२०१०२	४७	कृषि सामाग्री क. लि. ४२०२३६
२४	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय ४२०१८८	४८	नगर विकास समिति ४२०११२

